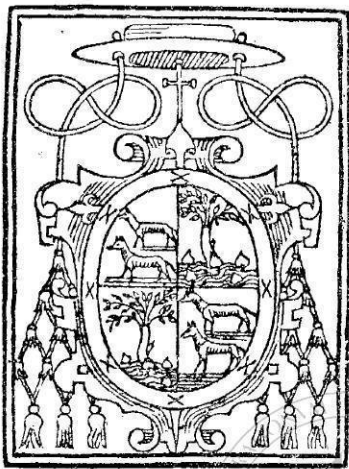

Concilium pro-
VINCIALE VA-
Lentinum,

Celebratū anno Domini M.D.Lxv.

VALENTIAE.

Ex officina Ioannis Mey.

1566.

Prostant è regione portæ Apostolorum templi maximi.

Martinus Aya-

L A ARCHIEPISCO-

PVS VALENTINVS, OMNIBVS

huius prouincia Christi fidelibus

Salutem in Domino.

ONCILIVM prouinciale, quod ex sanctorum Patrum, & sacrosanctæ atq; œcumenicæ Synodî Tridētine decreto in ecclesia nostra celebrandū indixeramus, Domino uires largiente, ad optatū iam finem perduximus.

In quo illud à nobis in primis curatum est, ut eos potissimū huius prouinciæ abusus corrigeremus, qui maiora incommoda subditis nostris attulissent, & iam amplius dissimulari citra magnam diuini cultus & bonorum morum iacturam minimè potuissent. Aliorum uerò abusuū repurgationem, qui uel leuiore essent, uel huius nostræ diocesis proprii, partim in sequentem Synodum Diocesanam à nobis proximè habendā, partim in alia tempora cōmodiora reiecimus: ne si omnes sentes, & spiras, quæ fuerāt

enatæ, uno impetu eradicare niteremur, utilè etiam
 frugem cum zizanijs conuelleremus. Vix enim profe-
 ctio possumus sine acerbo animi dolore commemorare,
 quantum damnorum intulerit cum in ceteras Hispaniæ
 ecclesias, tum uerò maximè in hanc nostram Valentiniã
 prouinciam neglecta tot seculis Conciliorum celebra-
 tio. Quod certè is facillè perspiciet, qui antiquum Hispa-
 niæ statum, hoc est, ueterem Conciliorum maiestatem,
 & gentis illius nostræ ad pietatem, & honestos mores
 studium ardentissimum, cum præsentis seculi inertia, &
 moribus propemodum deploratis uoluerit comparare.
 Celebratum quidem olim apud Valentiam fuit ante an-
 nos mille, regnante in Hispania Theodorico. sex Episco-
 porum Concilium: quod etsi paucorum admodum fue-
 rit canonũ, quia nõdum fortassè in ecclesijs morbi adeò
 excreuerant, ea tamen fuit autoritate, ut Concilium
 septimum Toletanum illius decretum pro lege recepe-
 rit. Veruntamen, quod summè dolendum est, ab eo tem-
 pore usque ad Machometanorum incurhonem, & post
 recuperatam deinde ex illis à Iacobo Aragoniorũ rege
 Valentiam, ad hanc usq; diem, nullum omnino apud nos
 Concilium habitum legimus, præter paucissimas Syno-
 dos Diocesanas, & illas multorum annorum spacijs
 intermissas. Nunc uerò quoniam Dei opt. max. & sa-
 cræ Synodi Tridentinæ beneficio, Conciliorum celebra-
 tionem uidemus restitutam, non possumus non meliora
 omnia nobis deinceps polliceri. In primis autem certò
 speramus, hoc nostrum Valentinum Concilium (siue se-
 cundum, post alterum illud uetustissimum, appellare uo-
 lueris:

EPISTOLA.

lueris: siue primum post factā metropolim ab Innocentio octauo Valentinam ecclesiam) fore & utile principium ad curanda inueterata huius prouinciæ uulnera, & non leue posteris exemplum ad sepe renouandam huiusmodi morborum medicinam. Nos quidem diligenter studuimus huius prouinciæ mala ex multorum sermonibus explorare: & eorum quoq; hominum, qui uirtute sua, doctrina, & longo rerum usu ad eam rem utiles uidebantur, iudicia de remedio asserendo exquirere. Tandem post auditas de rebus singulis multorum sententias, communibus omnium suffragijs, hæc decreta uisa sunt digna, quæ ad huius prouinciæ utilitatem sancirentur. Ut uerò etiam in nostrorum manus citiàs ac fidelius peruenirent, nos illa typis excudenda curauimus. Reliquum est, ut uos, quorum causa tam multi labores à nobis suscipiuntur, quorumq; in primis salutē ex officij nostri debito charissimam habemus, par quoq; studium ad has leges cognoscendas, ac sedulò obseruandas afferatis.

A v

Indictio Conci- LII PROVINCIA- LIS VALENTINI.

*Artinus Ayala, Dei
& Apostolicæ Sedis
gratia Archiepisco-
pus Valentinus, Re-
uerēdissimis in Chri-
sto fratribus Episco-
pis cōprouincialibus,*

*atque admodum Reuerendis Abbatibus,
dilectisq; ac Reuerendis Canonicis & Ca-
pitulis, cæterisq; magnificis & venerabili-
bus huius Prouinciæ viris, quacumq; ij di-
gnitate, officio, vel auctoritate fungantur,
quibus ex iure, seu antiqua consuetudine,
aut priuilegio, Concilij huius Prouinciæ in-
teresse competit, Salutem in Domino.*

Dei virtus & sapientia dominus noster

A iij

Iesus

*Iesus Christus sponsam suam dilectissimā
 Ecclesiam ad consummationem vsque secu-
 li duraturam, non solum potestate ad se re-
 gendam & conseruandam munuit, sed do-
 ctrina etiam cœlesti interius erudiente, &
 hominum consultationes, ac iudicia dirigen-
 te mirabiliter confirmauit: nimirum pollici-
 tus, vbiq; duo, vel tres in illius nomine
 essent congregati, in medio illorum se præsto
 affuturum. Qua Christi domini promissione
 Apostoli confidenter innixi, ad eas que-
 stiones, quæ iam tum in ipso nascentis Ec-
 clesie exordio suboriebantur, dirimendas,
 aliquoties in vnum conuenerunt. Quorum
 exemplum deinceps sequuta Ecclesia, non
 solum œcumenicas Synodos, quoties rerum
 necessitas exegit, & per temporum condi-
 tionem licuit, frequentibus Patrum conuen-
 tibus celebrauit; verum etiam minora in sin-
 gulis Prouincijs Cœcilia crebrius haberi de-
 bere*

INDICTIO:

bere, lata etiam de ea re lege saluberrima,
 præcepit: ut scilicet in his corrigerentur Pro-
 uinciæ mores, lites componerentur, & ij etiã
 abusus, qui circa diuinũ cultum irrepissent,
 vtiliter extirparentur. Sed quoniam ea lex
 hominum socordia ingrauescente, & hostis
 antiqui versutia semper iniqua machinan-
 te, non sine magnis Ecclesiæ incommodis in
 desuetudinem iam pridem abierat; sacra &
 œcumenica Tridentina Synodus Conciliorũ
 frequentiam volens restituere, confirmata
 denuo lege, sanctissimè instituit, ut intra an-
 num à fine eiusdem Tridentinæ Synodi, &
 deinceps tertio quoq; anno, Prouincialia Con-
 cilia ab omnibus Metropolitanis celebrètur.
 Nos equidem tametsi post reditum ex vr-
 be Tridento, illico ad hanc ecclesiam Valen-
 tianam ex Segobiensi translati, magno animi
 affectu desiderauerimus cum cætera sacre
 Tridentinæ Synodi decreta executioni man-
 dare.

*dare, tum verò ante omnia hoc Prouinciale
 Concilium in nostra ecclesia quamprimum
 indicere: quominus tamen id nondum ex ani-
 mi sententia præstare potuerimus, tum infir-
 ma nostra valetudo, tum grauia & difficilia
 negotia effecerunt: quæ quidem & venire me
 aliquanto serius in hanc urbem coëgerunt,
 & mox ingressum, tenuerunt aliquot mens-
 sibus irretitum. Nunc verò iam tandem his
 impedimentis, Domino concedente, liberati,
 ne opportunum hoc tempus ad rem adeò vti-
 lem ac necessariam præterire sinamus; de-
 cernimus, vt ad diem decimum octauum mē-
 sis Octobris proximè sequentis, quo festum
 Diui Lucae agitur, id concilium apud nos co-
 gregetur: quemadmodum præsentibus hac con-
 uocatione, ad prædictum diē hoc ipsum Pro-
 uinciale Concilium in nostra ecclesia Me-
 tropolitana celebrandum, indicimus & pro-
 nuntiamus. Quamobrem Reuerendissimos
 Episco-*

INDICTIO.

Episcopos, & ceteros omnes ac singulos, qui
 bus ex iure, consuetudine, vel privilegio in
 Concilij huius provincie sententiam dicere
 competit, aut quibus etiam interesse ad dan-
 dum cōsiliū licet, in Domino hortamur, &
 monemus, ac in virtute etiam sancte obediē-
 tiæ, & sub pœnis ac cēsuris, quæ & iure, &
 statutis huius Provincie continentur, ipsis
 districte præcipimus, ut ad prædictum diem
 in urbem Valentiam ad huiusmodi Conci-
 lium nobiscum inchoandum, & prosequen-
 dum cōveniant. Quòd si qui iusta aliqua cau-
 sa fuerint præpediti, ad eum diem procura-
 tores suos legitimos cum auctoritate mittāt,
 qui huic Concilio Provinciali illorum nomi-
 ne intersint: ut scilicet post lata suffragia, &
 audita etiam salutaria multorum consilia,
 quid ex utilitate huius Provincie sit, matur-
 rius ac certius constituatur. Si qui verò ad
 hoc nostrum mandatum implendum fuerint
 negli-

INDICTIO.

negligentes aut contumaces, sciant se à nobis ijs pœnis compellendos, quæ iuris communis, & sacrorum Conciliorum constitutionibus in eiusmodi cõtumaciam ferri permittuntur. Quin etiam intelligant, & incipiendum à nobis esse, & tandem perficiendum hoc Prouinciale Concilium, rogatis duntaxat eorum sententijs, qui affuerint: cæterorum verò absentiam, vel contumaciã nihil omnino virium statutis illius esse detracturam. Datum Valentia in nostro Palatio Archiepiscopali, anno à natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo quinto, decimoquinto Calend. Septembris.

Poste à verò idem Illustrissimus ac Reuerendissimus dominus Archiepiscopus, iustis de causis, & literis etiam de eare confectis, diem sextum eiusdem mensis Octobris huic Concilio inchoando designauit.

Selsio

SESSIO PRIMA

CONCILII PROVINCIALIS VALENTINI,

CIALIS VALENTINI,

SVB PIO QVARTO

Pont. Max.

HABITA IN TEMPLO

METROPOLITANO VRBIS

VALENTIAE DIE XI. MENSIS

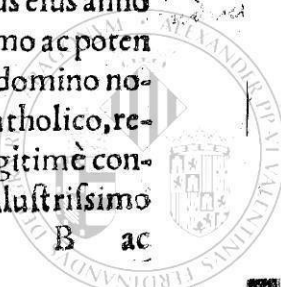
Novemb. M. D. LXV.

N nomine sanctæ & indiui
dæ trinitatis Patris & filij
& spiritus sancti*. Hæc san-
ctæ prouincialis Valentina

Synodus sub beatissimo domino no-
stro, domino Pio, diuina prouidentia
Papa quarto, Pontificatus eius anno
sexto; regnante inuictissimo ac poten-
tissimo Philippo secūdo, domino no-
stro, Hispaniarum rege catholico, re-
gni eius anno decimo, legitimè con-
gregata, præsidete in ea Illustrissimo

B ac

ac Reuerendissimo domino Martino Ayala Archiepiscopo Valentino, pendens totius spiritualis structuræ fundamentum esse fidem, sine qua impossibile sit placere Deo, eamq; his præsertim nostris temporibus velut firmissimum ac tutissimū propugnaculum aduersus omnem hæresim opponi debere; antiquorum patrum vestigijs inhærens, qui in Concilijs initio suarum omnium actionum, ac cōstitutionum hoc fidei scutum, quo omnia aduersariorum tela repellerēt, proponere consueuerunt; sacri etiam Tridentini Concilij normam secuta, Symbolum fidei, quo sancta Romana Ecclesia vtitur, præmittendum esse duxit: quod toto animo ~~sancta~~ ipsa Synodus confitetur, miratur, & amplectitur. Id autem est quod sequitur.

Credo

Credo in vnum Deum, patrem omni-
potentem, factorem cœli & terræ, visi-
bilibus omnium & invisibilibus: Et in vnu
dominum Iesum Christum, filium Dei vni-
genitum: Et ex patre natu ante omnia secu-
la: Deum de Deo, lumen de lumine, Deum
verum, de Deo vero: genitum, non factum,
consubstantialem patri, per quem omnia fa-
cta sunt: Qui propter nos homines, & pro-
pter nostram salutem descendit de cœlis: Et
incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria
virgine: Et homo factus est. Crucifixus
etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus,
& sepultus est: Et resurrexit tertia die se-
cundum scripturas: Et ascendit in cœlum,
sedet ad dexteram patris: Et iterum ventu-
rus est cū gloria iudicare vivos & mortuos,
cuius regni non erit finis. Et in Spiritu san-
ctum dominum, & viuificantem, qui ex Pa-
tre filioque procedit: Qui cum patre & filio

simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et vnā sanctā catholicā & apostolicā Ecclesiam: Confiteor vnum baptisma in remissionem peccatorum: Et expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi seculi. Amen.

Cū autem magno animi affectu sacrorum generalium Conciliorum decreta fideles omnes cōplecti, ac venerari debeant; ipsiusq; Concilij œcumenici Tridentini statuta omnia maximè pia sint, & salutaria, & ad mores reformandos, atq; ad præsentis nostri temporis hæreses cōuincendas valde accommodata, & efficacia; ideo hæc ~~sancta~~ Synodus principiò ea omnia & singula, quæ à sacrosancta Tridentina Synodo definita & statuta sunt, palam & integrè recipit, & seruanda omnino esse decernit. Veram etiā obedientiam

PRIMA.

tiam summo Romano Pontifici spō-
det, profitetur, ac defert: simulq; hæ-
reses omnes à sacris Canonibus, & ge-
neralibus Concilijs, præsertim ab hac
eadem Tridēntina Synodo damnatas,
publicè detestatur, & anathematizat.

TITVLVS PRIMVS
de doctrina & ministris eius.

Prædicare nullus permittatur, nisi prius ab Ordia- 3
nario fuerit probatus, & eius facultatem
in scriptis obtinuerit.

Cap. I.

Q Voniã prædicationis munus nõ
quibuscumq; cõmitti debet, sed
ijs solum, qui ad illud exercendũ pro-
tanta eius dignitate idonei meritò exi-
stimari possunt; Illustrissimus ac Re-
uerendissimus dominus Archiepisco-
pus, ~~facta~~ Synodo approbante, omni-
bus huius prouinciæ tam cathedra-

B iij lium,

liū, quàm collegiatarū ecclesiarū Capitulis & Curatis præcipit, ne aliquē, etiamsi regularis fuerit, in suis ecclesijs prædicare sināt, nisi prius ab Ordinario fuerit probatus, & eius facultatē in scriptis obtinuerit. Capitulum si secus fecerit, quinque librarū, Curatus verò vnius libræ pœna mulctentur.

De regularibus extra monasteria vagantibus, & de ijs, qui ad ordinem Canonorum regularium sunt translati, de quibus prædicatoribus exteris.

Cap. II.

Regulares extra sua monasteria vagantes, etiamsi suorum superiorum facultatem habeant, prædicare, aut Missas celebrare minimè permittantur. Ijs verò, qui negotijs sui Ordinis impliciti, aut ob aliam legitimam causam, quā Ordinarius approbare debeat, extra monasterium aliquamdiu

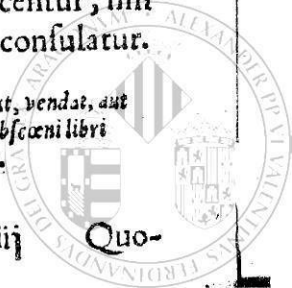
quamdiu egerint, facultas ab Ordinario poterit concedi.

Ut autem scandala, animarumq; pericula vitentur, Regulares, qui ex suo Ordine ad ordinem Canonicoꝝ regularium translati fuerint, & extra monasterij septa vixerint, neque ad prædicationis munus, neq; ad curam animarum regendam, neq; ad confessiones audiendas, aut ad simplex beneficium admittantur.

Mandat etiam ~~sancta~~ Synodus ne ex alijs prouincijs prædicatores exteri in hanc prouinciam ad prædicationis munus obeundum vocentur, nisi prius Ordinarius de ea re consulatur.

Ne quis libros prohibitos imprimat, vendat, aut penes se retineat: ac ne etiam obsceni libri in scholis legantur.

Cap. III.

Quoniam deprauatorum librorū
 lectio multa Christianæ Reipu-
 blicæ præsertim nostris temporibus, ma-
 la intulit; cū nō simpliciū tantū,
 sed quorundam etiam doctorum vi-
 rorum animos in varios errores ali-
 quando pertraxerit: idcirco ~~sancta~~ Sy-
 nodus hisce periculis atq; incommo-
 dis occurrere volens, statuit, ne vllus
 in posterum in hac prouincia impri-
 mat, aut imprimendum curet, ac ne
 etiam temerè venales habere præsu-
 mat, aut quouis modo sciens penes se
 retineat libros prohibitos, qui falsam
 doctrinam, fidei videlicet, aut sacris
 Ecclesiæ sanctionibus cōtrariam, aut
 vllō etiā modo de fide suspectam con-
 tineant. Qui contrā fecerit, ultra li-
 brorum amissionem, & illorū publi-
 cam combustionem, excommunica-
 tionis

In Con-
 s. n.
 me

tionis sententia innodatus existat.
 Quòd si quis his pœnis nō resipiscēs,
 in idem crimen iterum relabatur, cō-
 tra eum, velut contra suspectum, iux-
 ta formā iuris Ordinarius procedat.

Quæ omnia, vt cōmodius præsta-
 ri possint, præcipit ~~sancta~~ Synodus, ne
 liber vllus, de rebus præsertim sacris
 conscriptus, prælo excudendus trada-
 tur, aut excudatur, quin prius diligen-
 ter per Ordinarium, vel examinato-
 res ab eo deligendos, examinatus &
 approbatus fuerit, & manu etiā ipsius
 Ordinarij, vel ipso absente, eius Vica-
 rij generalis subscriptus. De qua ap-
 probatione & subscriptione in princi-
 pio libri constare debeat. Qui aliter
 egerit, prædicta pœna puniatur.

Et quia libri, in quibus de rebus la-
 sciuis, vel obscœnis ex professo agi-

tur, adolescentium animos facile cor-
rumpere solent; statuit ~~sancta~~ Syno-
dus, vt singulis annis per visitatorem
ab Ordinario deputandum scholę pu-
blicę visitentur: qui libros, ex quorū
lectiōe mores inficiuntur, prælegi
minimè permittat: quales sunt Mar-
tialis, & nonnullę Iuuenalis Satyrę,
quędam etiam Ouidij opera, & libri
alij similes. Quos qui adolescentibus
prælegerit, præter decem aureorum
mūltam, in eleemosynam pauperū
scholasticorum conuertendam, sen-
tentiam etiam excōmunicationis ~~sc-~~
nouerit incursum. Vult etiā ~~sancta~~
Synodus, scholas, in quibus pueri le-
gere docentur, similiter visitari.

*In quibus huius provincię ecclesijs sacrę scri-
pturę lectio haberi debeat.*

Cap. IIII.

Quoni-

Quoniam tam in metropolitanis
 & cathedralibus Ecclesijs, quàm
 etiam in collegiatis, & in monasterijs
 monachorum, vbi commodè fieri po-
 test, ac in conuentibus etiam aliorum
 regularium, in quibus studia commo-
 dè vigere possunt, iuxta Tridētini Cō-
 cilij statutum, lectio sacræ scripturæ
 haberi debet; qua in re, si Abbates ne-
 gligentes fuerint, Episcopi locorum,
 in hoc vt Sedis Apostolicæ delegati,
 eos ad id opportunis remedijs debent
 compellere: ideo statuit ~~sancta~~ Syno-
 dus, vt intra quatuor menses à die pu-
 blicationis huius decreti computan-
 dos, in ecclesijs collegiatis Setabita-
 na, & Gandiensi, ac in monasterio san-
 ctæ Mariæ Vallis dignæ Cistercien-
 sium, itidem in monasterio Portæ cœ-
 li, & apud Carthusiam Maioricarū,
 simi-

similiterq; in monalterijs sancti Hieronymi de Cotalba, sanctæ Mariæ de la Murta, & sancti Michaëlis Regū, lector deligatur idoneus, qui sacram apud eos scripturam interpretetur: ne cęlestis ille doctrinæ thesaurus iaceat apud eos neglectus, ac ne etiam cogatur loci Ordinarius, vt sacro Tridentino Concilio pareat, si minus hoc fecerint, eorū expensis ipsum lectorem deligere, qui hoc munus apud eos exquatur.

Quaratione rudis populus sit à Curatis docendus.
 Cap. V.

CVm ijs, qui curam animarum sustinent, ex munere incumbat, populum, quæ mala ab eo vitanda sint, & quę bona faciēda docere, ne inscius, & velut cęcutiens, qua via incedendum sit, ignoret: ideo ~~sancta~~ Synodus
 omni-

omnibus huius Prouinciæ parochis,
& alijs, quibus animarum cura incū-
bit, ecclesias quomodocumq; obtinē-
ribus præcipit, vt per se, vel si legiti-
mè impediti fuerint, per alios, diebus
saltem Dominicis & festis solēnibus,
tempore autem Ieiuniorum, Quadra-
gesimæ, & Aduentus frequentius ple-
bes sibi commissas salutaribus elo-
quijs ac monitis pro earum captu pa-
scant, sacram scripturam, diuinamq;
legem annunciando ac explanando, &
omnia, quæ ad salutem eis necessaria
sunt, docendo: ita vt relictis quæstio-
nibus inutilibus, aliquid ex Euangelio
occurrenti explicent: & cum breuita-
te ac facilitate vitia, quæ eos declina-
re: & virtutes, quas lectari oporteat,
declarent. Quādo verò illis legitimè
impeditis, per alios hoc fieri oportebit,

bit, si beneficium curatum valorem excefferit centum aureorum, impensas faciet Curatus: nisi fortè populi alios sibi concionatores curiosius deligere velint, quãdo boni, atq; idonei à parochis offeruntur. Si verò nō tam fuerit opimum beneficium curatum, vt ad summam centum aureorū eius redditus perueniant, tunc æquitas postulat, vt populus impensarum etiam ad arbitrium Ordinarij particeps fiat. Quod quidem præsens Decretum, si Curatorum aliquis adimplere neglexerit, prima vice dimidio aureo, secūda vno, tertia verò duobus aureis, in pios vsus conuertendis, & per visitatores absq; spe veniæ exigendis puniatur. Quòd si his pœnis neglectis, contumaces suo muneri defuerint, per cēsuras Ecclesiasticas, seu aliàs ad ipsius

Episco-

Episcopi arbitrium coerceantur.

Parochi etiã teneantur Dominicis ac festis diebus post prandium per se, vel per alium, pueros ac puellas fidei rudimenta, ac obedientiam erga Deũ, & parentes docere: & alijs doctrinã Christianã institutis lingua etiã vernacula erudire. Cumq; nõ desint etiã adulti, qui Dominicam orationem, & alia fidei rudimenta ignorent, erubescãtq; cũ pueris institui, ac doceri, dẽt operã parochi, vt Dominicis, ac festis diebus, tẽpore præsertim Quadragesimę, & Aduẽtus inter Missarũ solennia, aliquid è doctrina Christiana publicè explicetur: ita tamen, vt ob id ordinaria verbi diuini doctrina non mittatur. Quòd si tempus pomeridianum instruẽdis adultis aptius pro qualitate loci, ac personarum videbitur

tur, id Curatorum arbitrio relinquimus. Negligentes, argenteo vno singulis vicibus mulctentur. Cuius rei examinandæ cura penes Visitatores erit.

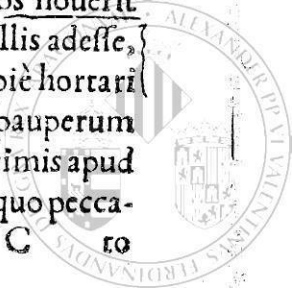
~~In ijs autem locis, in quibus ad fidẽ recenter conuersi degunt, Curati diligenter studeant, magnam salutis illorum rationem habere, & ea illis explicare, ex quibus paulatim rebus fidei nostrę affueſcant, & Christum Dominum puro corde, & fide non ficta confiteri discant.~~

Quę spectent ad Curatorum munus.

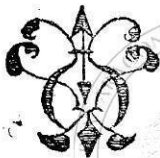
Cap. VI.

CVrati, quoniam curæ præficiuntur animarum, ac proinde aliorũ duces in Ecclesia Dei constituuntur, tales esse debent, quorũ exemplo reliqui ad omnem bene viuendi rationẽ accen-

accidantur. N. aduces cęci fuerint,
 ij, qui sequuntur, simul cum ducibus à
 via turpiter deflectant. Quare oportet
 Curatum virum esse ætate & mo-
 ribus grauem, literarum etiam scien-
 tia peritum, qui scilicet alios, quæ ad
 salutem sunt necessaria, docere, & ad
 bonum hortari, & si quos errantes vi-
 derit, in viã reducere sciat. Modum
 etiam & rationem rectè administran-
 dorum Sacramētorum tenere debet,
 domum templo propinquam incole-
 re, in tēplo frequenter agere, vt omni-
 bus, qui eius ministerio indiguerint,
 præsto esse possit. Si quos nouerit
 mortis periculo laborare, illis adesse,
 eosq; ad bene moriendum piè hortari
 debet; dissidia componat; pauperum
 rationē habeat; & illos in primis apud
 se notet, qui in publico aliquo pecca-

to versantur. Quos delicti non habeat
 prudenter, vt iuxta statutum Euange-
 licū eos Domino lucrari possit. Qui-
 bus si viderit monitiones minus pro-
 desse, prælato illos secretò denunci-
 et. Quod ipsum qui leucis quinque, vel mi-
 nus distabunt, bis singulis annis, post
 pascha videlicet, & mēse Nouembri;
 qui verò longiùs aberunt, semel saltē
 in anno, hoc est, post pascha facere de-
 beant. Alioqui pœnam duarum libra-
 rum, in vsum pauperum, & fabricæ
 æquis portionibus diuidendarum in-
 currant.

SESSIO SECUNDA

SVB PIO QVARTO PON. MAX.

CELEBRATA DIE NONA MEN-

sis Decembris. M. D. LXV.

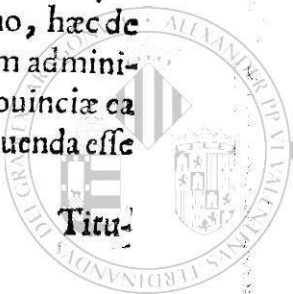
*

Vm Sacramentorū, quæ in Ecclesia Dei aduersus peccatum remedia sunt saluberrima, cognitio parochis sit necessaria; & abufum omnē, si quis fortè in eorum administratione irrepfit, prohiberi maximè oporteat, ~~san-~~ ~~ctæ~~ prouincialis Valentina Synodus, præfidente in ea Illuſtriſſimo ac Reuerendiſſimo domino Martino Ayala Archiepiſcopo Valentino, hæc de Sacramentis, & recta eorum administratione, ne quid huic Prouinciæ ea parte deefſe poſſet, ſtatuenda eſſe duxit.

C ij

Titu-

TITVLVS SECVNDVS
*de Sacramentis, & reſta eo-
 rum adminiſtratione.*

*De præparatione miniſtrorum ad Sacra-
 mentorum adminiſtrationem.*

Cap. I.

QVONIAM Sacramenta Eccleſiæ à Chriſto domino inſtituta, ad gratiam conſequendam ſunt efficaciſſima, & quæ ſancta ſunt, ſanctè conſectari debent; æquiſſimū certe fuerit, ac etiam neceſſarium, magna animi puritate ea adminiſtrare, quæ admirabili Dei beneficio ad noſtram omniū ſalutem ſunt nobis collata. Vt quæadmodum hæc ſalutis noſtræ Sacramēta magna ſunt, atq; inſignia, ita ſynceriores cordis examine, & maioris animi mundicie tractentur, ac populis miniſtrētur. Nam ſi Leuitis in ve-
 teri

teri lege, quia vasa Domini portaturi
 erant, mentis puritatem insignis ille
 propheta tā opere commendabat, di-
 cens: Mundamini qui fertis vasa Do- Esa. 52
 mini; quantò propensiore cura Sacra-
 mentorum nouæ legis ministri caue-
 re debent, ne peccatorum maculis fœ-
 dati, ad ea contrectanda accedant, quæ
 tantò omnibus antiquæ legis ceremo-
 nijs, & Sacramentis sunt præstantiora,
 quātò Euangelica lex verere illa Mo-
 saica est superior? Qui ergo vel sacro
 fonte aliquem abluere, vel alicuius cō-
 fessionem audire, vel sacrosanctā Eu-
 charistiam, vel aliud quoduis Sacra-
 mentum ministrare voluerit, videat
 diligenter, ne alicuius contaminatio-
 ne peccati inquinatus, rem sacramen-
 talem contrectet, atq; ita peccatum peccato ad-
 dat, & deterior, quàm prius erat, effi-
 ciatur.

ciatur. Qui enim mortalis peccati sibi conscius, Sacramenti alicuius administrationem audet peragere, sciat, se ea in re grauissimè in Deum delinquere. Dent etiam operam qui inter sacra Missarum solennia, vel Euangelium, vel epistolam canunt, qui actus ordinis sacro sunt annexi, vt dignè, & vt rerum sacrarum ministros decet, suum munus adimpleant. Qui verò ad populū sacras cōciones habent, ipsumq; bene ac sanctè viuendi rationem doceant, caueant, ne eis verè illud obijci possit: Peccatori autem dixit Deus, Quare tu enarras iustitias meas, & assumis testamentum meū per os tuū? Et illud: In quo iudicas alterum, te ipsum cōdemnas: eadem enim agis, quæ iudicas.

Psal. 49

Ad Rom.

De sacramento baptismi.

Cap. II.

Primum

Primū illud Curati intelligant, sui muneris esse, cū opportunū esse viderint, præsertim quando hoc Sacramentum conferendum erit, populum admonere, quanta sit virtus, & efficacia sacramenti baptismi, quanta etiam eius necessitas ad salutem consequendam. Cū enim per primi parentis peccatū morti æternæ essemus obnoxij, ac proinde filij iræ; per baptismum tamen Christum induētes, regeneramur ad vitam, & noua creatura in illo efficiamur, omnium peccatorū remissionem consecuti. Vt verè laua-
cro baptismi corporis Christi membra spirituali gratiæ vinculo illi coniuncta efficiamur, & ad reliqua etiam Ecclesiæ sacramenta ius acquiramus. Vnde in domum Dei, hoc est, Ecclesiam per baptismum asciti, domestici

ad Eph.
2.

eius; & ob ius cœleſtis patrię, quod hoc etiã ſacramento affequimur, iam etiã nunc ſanctorũ ciues ab Apoſtolo meritò appellamur. Hęc igitur, & alia eodem pertinentia Curati de virtute huius Sacramenti plebem admoneant, ac de reliquorum etiam ſacramentorum virtute, cùm tempus & occasio poſtulant, aliquid populis explicent: quò magis illorum animi ad amorem, & cultum diuinarum rerum accendantur.

Sacramentum Baptiſmi in templis, & ſine vllò pacto eſſe miniſtrandum.

Cap. III.

Baptiſmus ſacramentum omnium primum, & illorum ianua, dignè, ac decèter, vt reliqua omnia ſacramenta, adminiſtrari debet. Quare præcipit ~~ſancta~~ Synodus, ne in priuatis domibus,

bus, sed in ecclesia tantum conferatur.
 Et ut omnis scandali tollatur occasio,
 etiam sub pœna excommunicationis,
 & dimidij aurei iubet, ne aliquid ex pa
 cto in eius collatione exigatur.

*vide
 Bulla*

Infantes quando in ipsa eorum natiuitate sint baptizandi; & qui baptizati sunt, non esse à Curatis rebaptizandos.

*per v
 in fa
 in dea*

Cap. IIII.

CVm ad nos perlatum sit, infantes in ipsa eorum natiuitate ferè semper in hac nostra Prouincia solitos esse ab obstetricibus baptizari; vnde periculum oritur, ne postquam ad ecclesiam delati fuerint, baptismi iteratio fiat: idcirco ~~sancta~~ Synodus statuit, ne obstetrix ipsa, aut vllus alius infantem, dum nascitur, baptizare audeat, nisi vrgens mortis periculum imminere viderit. Quando verò infans

C v ad

ad ecclesiam fuerit delatus, interroget parochus, nū baptizatus sit. Quòd si respondeatur, baptizatum esse; requirat diligenter, an debita forma, & modo fuerit baptizatus. Ex quibus si certò colligat, infantem verè baptizatum fuisse, caueat, ne baptismum iteret. Catechismum tamen, vñctionem olei, & chrisimatis, & alia quæ iam baptizato cōuenire possūt, peragat. Quādo verò non poterit certò colligere infantem baptizatum esse, ac proinde hæsitauerit, num verè sit baptizatus, tunc sub conditione illum baptizer. Et ne oblitrices, quæ fortè aliquando quos verè baptizarunt, respondere solent, non fuisse baptizatos, in re tam graui impune mentiantur, mandat illis ~~sancta~~ Synodus, vt interrogatæ à parochō, vel ab eo, qui eius vicē gesserit

rit, nū infans baptizatus sit, verè quod res ipsa habet, respondeant: quibus, si mendacij conuictæ fuerint, trium librarum pœna indicitur.

Adulti antequam baptizentur, rudimenta fidei doceantur.

Cap. V.

PRæcipit ~~sancta~~ Synodus, ne adulti à Curatis baptizentur, quin prius sufficienti tempore rudimenta fidei edocti fuerint. Si quid autem ea in re dubij incidat, nō aliter id faciāt, quàm consulto prius Ordinario, vel eius generali Vicario. Qui secus egerit, libras duas persoluit.

Infantes à matribus post puerperium in propria parochia Deo esse offerendos.

Cap. Vi.

Puerperæ, quæ post conueniens tempus domo egressæ, ecclesiam adeunt,

adeunt, tū vt infantem Deo offerant,
 tum etiam vt pro suscepto beneficio
 illi gratias agant, non ad aliam, quā
 ad parochiā ipsam, in qua scilicet in-
 fans beneficium regenerationis susce-
 pit, se conferant: idq; faciant prima sta-
 tim vice, qua domo egrediuntur. Mu-
 lieri, quæ hoc statutum nō seruauerit,
 quinque argenteorū mulcta irrogatur.
 quam poterit Curatus, si mulier pau-
 per fuerit, pro suo arbitrio minuere.

*Nuper conuersi filios sibi natos intra diem
 vnum denuncient.
 Cap. V. t.*

oc
su
sube
 Nuper ad fidem conuersi, quoties
 eis infans aliquis natus fuerit, in-
 tra diem vnum parochos suos eius rei
 certiores faciant: ne parentum incu-
 ria, aut dolo huius sacramenti benefi-
 cio paruuli priuentur: alioqui vnius
 aurei

~~aurei multa eis imponitur.~~

~~Machometanorum institutores puerperas,
et egrotas ne iniuant.~~

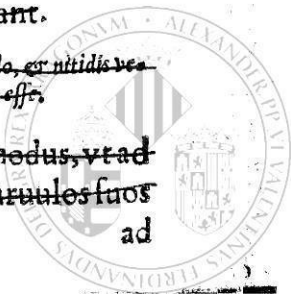
~~Cap. VIII.~~

Quoniam Machometanorum in- *huc, e*
stitutores, quos Alfaquinos vo- *sequer*
camus, pessimi sunt, & prava sua *deceat*
consuetudine alios facile inficere so- *iam n*
lent, prohibet illis sancta Synodus, ne *profu*
vel mulieres puerperas, vel egrotos
mortis periculo laborantes quacumque
occasione iniuant. Contra agentes
duobus aureis mulententur. Ipsis etiam
egrotis grauiter laborantibus precipit,
et parochum ad se vocari curent: a-
liique aureum vnum soluant.

~~Paruulos nuper conuersorum in templo, ex nitidis ves-
tibus indutos baptizandos esse.~~

~~Cap. IX.~~

Statuit etiam sancta Synodus, vt ad
fidem nuper conuersi paruulos suos
ad

ad templum suscipiendi baptismi gratia deferant: eosque non ut multi solent, vestibus vilioribus, atque etiam laceris induant: sed ornent potius melioribus, ac nitidioribus indumentis, utpote qui Baptismo initiandi sunt, in quo nitidam ac candidam innocentiae vestem sunt suscepturi. Illud itidem sub vnius auctoris poena praecipit, ne hi infantes alijs quam sanctorum, aut sanctarum nominibus in baptismo appellentur.

De Sacramento confirmationis.

Cap. X.

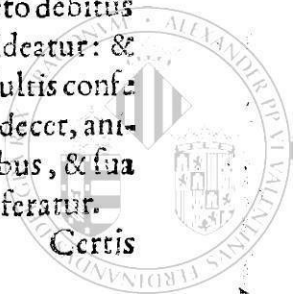
Sacramentum Confirmationis, quod manuum impositione Apostolorum conferebatur, magno semper in honore fuit. Cuius virtute, qui baptizati fuerant in nomine Domini Iesu, dum super illos Apostoli manus imponebant, spiritum sanctum acceperunt.

De

De quo Sacramentum Melchisedes Pontifex pie, ac grauiter scripsit: Spiritus, inquit, sanctus, qui super aquas baptismi salutifero descendit illapsu, in fonte plenitudinem tribuit ad innocētiam, in cōfirmatione augmentum præstat ad gratiam: quia in hoc mundo tota ætate victuris inter inuisibiles hostes & pericula gradiendū est, in baptismo regeneramur ad vitā, post baptismū cōfirmamur ad pugnam: in baptismo abluimur, post baptismū roboramur.

Quæ omnia considerans ~~sancta~~ Synodus, Prælatos hortatur, vt sedulo aduertant, ne huic Sacramēto debitus in Ecclesia honor deesse videatur: & quoties Sacramentū hoc adultis conferendum erit, nō nisi ea, qua decet, animi præparatione accedentibus, & sua etiam peccata confessis conferatur.

Certis

*Certis anni temporibus Sacramentum
publicè conferendum.*

Cap. XI.

CVrent Prælati, vt in ciuitatibus,
in quibus resident, duobus aut tri-
bus anni temporibus Sacramentum
confirmationis publicè ministretur.
Quod potissimum præstare poterunt
à festo Resurrectionis dominicæ vsq;
ad festū Pentecostes, & tempore Ad-
uētus, vel cū ipsi opportunū magis
iudicauerint. Confirmatorū nomina,
& ipsorum susceptorum, & cōfirman-
tis in libro vno describenda cēsemus:
ne aut Sacramenti iterandi occasio
tur, aut matrimonia confundantur, si
spiritalis cognatio, quæ ex confirma-
tione contracta fuit, ignoretur.

De Sacramento pœnitentiæ.

Cap. XII.

Pœni-

Poenitentię Sacramentū vt maxime in Ecclesia Dei necessariū est, quod scilicet post Baptismum, & commissum à nobis peccatum, vnicum sit salutis nostræ remedium, ita multum intererit à quibus illud ministris conferatur. Cū enim totus ille vetus ecclesiasticæ disciplinæ rigor iam fere perierit, & graues illę, quę pro peccatis iniungebantur pœnitentię, sint antiquatę, nisi in huius administratione sacramenti æquitatis ratio in ferendo iudicio, & pœnitētia adhibenda habeatur, multorum certe peccata fouebuntur, quin & multis ad noua perpetranda occasio etiam dabitur. Quare ~~San-~~ Synodus ijs omnibus, qui in hac prouincia confessionibus audiendis operam dabunt, districte præcipit, vt omni studio ac diligentia vitę ratio-

D

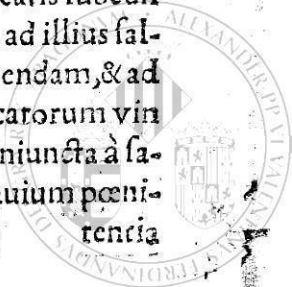
nera

nem ipsius pœnitentis expectant, &
 quoties acri medicamine opus esse in-
 telligent, non ea vrantur veniæ facili-
 tate, qua peccatis fomenta potiùs ad-
 dere, quàm ea ex pœnitentium animis
 velle prorsus depellere videantur.
 Perspicuum autem est, præter Sacra-
 mentalem confessionem, quæ sacerdo-
 ti fit, quam à Christo domino institu-
 tam, & nobis necessariam Ecclesia sem-
 per intellexit, in ipso pœnitente ad hu-
 ius integritatem Sacramenti necessa-
 riam esse contritionem, quæ dolorem
 de peccatis susceptum, & eorum dete-
 stationem propter Deum continet.
 Qui enim non aliter suorum peccato-
 rum feriã detexerit, quàm velut quan-
 dam rerum à se gestarum historiam
 narrans, nullo animi sensu, nullo dolo-
 re compunctus, is certè nullum ex pœ-
 nitent-

nitentia Sacramento fructum consequetur. Recogitabo, dicebat Propheta, omnes annos meos in amaritudine animæ meæ: & alius, Laboravi in gemitu meo, lauabo per singulas noctes lectum meum. Odisse igitur, ac detestari peccata oportet, & inde in nouam vitam exurgere, quam per diuinā gratiam medio Sacramento assequimur. Satisfactio insuper, qua pro peccatis nostris iuxta imbecillitatem nostrā, innixi tamen Dei misericordiæ satisfacimus, ad hoc sacramentum pertinet. Cū enim post culpæ remissionem temporalis pœna pro peccatis subeunda vt plurimum supersit, ad illius salutem aliquam partem soluendam, & ad præteritorum etiam peccatorum vindictam & castigationem iniuncta à sacerdote virtute etiam clauium pœnitentia

Esa. 1

Psalm

tentia à nobis impletur. Videant ergo ne grauissimos morbos leuissimo pharmaco curari posse existiment: sed prudenter ac peritè ea medicamina adhibeant, quæ singulis morbis sint accommodata: qualia sunt ieiunia, elemosynarum largitiones, & orationes, si carnis affectibus, auaritiæ, & animorū desidiæ mederi voluerint. Si quis verò cum euidēti proximi iniuria, vel eius famam læsit, vel eius facultates iniuste retinet, & cum potest, damna rependere, ac refarcire negligit, nō est huius sacramenti beneficio dignus.

Propinquæ etiam peccādi occasiones sunt prorsus auferendæ: qui enim peccata, quantum in se est, non auellit radicitus, nec vitam in melius commutare statuit, fructum huius sacramenti non assequitur. Quæ omnia, atque

alia eodem pertinentia, sedulo perpendant qui confessionibus audiendis præficiuntur, vt suum munus dignè adimplentes, & ad Dei laudem in eo versati, diuinam in iudicio ultionem vitare atque effugere possint.

Quo ætatis tempore fideles peccata cōfiteri debeant.

Cap. XIII.

LAUDAT ~~sancta~~ Synodus illorū morem, qui septem, aut octo annorū pueros ad confessionem faciendam mittunt, vt eos tam salutari sacramento suscipiendo assuefaciant. Illis tamē in quibus perfectus rationis vsus vigere iam cœpit, quod à duodecimo ad decimum quartum annum solet accidere, præcipit ~~sancta~~ Synodus, vt tempore ab Ecclesia definito peccata sua proprio sacerdoti, aut ijs, qui ab Ordinario designati erunt, confiteantur: &

D ij pro

pro iudicio, & sententia confessoris sacramentum etiam Eucharistiam recipiant.

Describenda à Curatis illorum nomina, qui præcepto confitendi peccata in Quadragesima obligantur.

Cap. XIII.

Magno animi dolore ferens sancta Synodus, multos esse, qui ad sanctum poenitentiae sacramentum segnitè accedant, rationes multas exquisiuit, quibus ad tam salubre animæ medicamentum omnes attraheret. His igitur, quoad fieri potuit, animaduersis, Curatis omnibus præcipit, ut prima Quadragesimæ die eorum nomina describere incipiant, quos obligatione huius Sacramenti suscipiendi in sua parochia deuinctos esse intelligent: ipsosq; sedulò moneant, ne susceptionem Sacramenti huius in postremam Quadragesimæ partem differant, doceantq;

ceatq; populum ipsa Dominica in Al-
bis tempus ab Ecclesia confessioni præ-
scriptū finiri, ac terminari: ac eos, qui
ea Dominica transacta non iam pecca-
ta sua cōfessi fuerint, & sacram Eucha-
ristiam sumpserint, nisi fortè consilio
confessoris à Cōmunionē aliquamdiu
abstinendum esset, iam tunc præceptū
Ecclesiæ, quod capite, Omnis vtriusq;
sexus, continetur, fuisse transgressos.
Qui transacta Dominica in Albis præ-
dicto Ecclesiæ præcepto nondum pa-
ruerint, si fuerint familiarum capita,
viginti solidos; alij verò decem pen-
dant. Insuper aduersus eosdem præce-
pti Ecclesiæ transgressores tres genera-
tim monitiones fiant, prima quidem
in secunda Dominica post Pascha, reli-
quæ verò duabus sequentibus Domi-
nicis, vt ita singulis monitionibus v-

na assignetur hebdomada: quādo verò
 ad quintam Dominicam post Pascha
 peruentum erit, nec mandatis adhuc
 obedierint, excommunicati nomina-
 tim in ipsa quinta Dominica, & se-
 quentibus Dominicis, donec præ pu-
 dore resipiscant, declarentur. Curatus,
 qui huic statuto, omni secluso perso-
 narum discrimine, non fuerit obsecu-
 rus, trium librarum mulcta, & pro Or-
 dinarij arbitrio puniatur. Iubet verò
~~sancti~~ Synodus præsens decretum pri-
 ma Dominica Quadragesimæ ab ipsis
 Curatis annis singulis populo in tem-
 plis publicari.

*Quando proprio Curato de confessione alteri facta
 fides fieri debeat.*

Cap. XV.

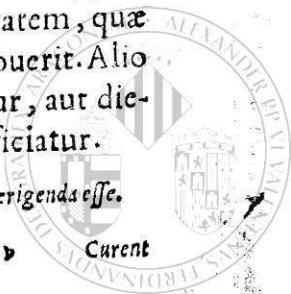
SI qui eo tempore, quo ex Ecclesiæ
 præcepto, Omnis vtriusq; sexus, obli-
 gantur

bligantur, alteri, quàm proprio Cura-
to, peccata sua confessi fuerint, præci-
pit ~~synodus~~ Synodus, vt antequam ad
facram Communionē accedant, pro-
prio Curato confessionis factæ fidem
faciant chirographo manu ipsius con-
fessoris subscripto, aut sigillo monaste-
rij obfignato, in quo pœnitentis nomē
fit descriptum.

Qui possint confessiones audire.
Cap. XVI.

Nullus nisi parochiale beneficium
habeat, audire confessiones auit,
præterquam qui ab Ordinario appro-
batus fuerit, & illius facultatem, quæ
gratis detur, in scriptis habuerit. Alio-
qui quinq; libris mulctetur, aut die-
bus octo carceris pœna afficiatur.

Confessionibus audiendis apta loca erigenda esse.
Cap. XVII.

CVrent Capitulá, & parochi erigi
 in templis confessionalia, in qui-
 bus apto & patenti loco confessiones,
 potissimùm fœminarum, audiri pos-
 sint. Confessores autem hortatur ~~San-~~
~~ctus~~ Synodus, vt quoad fieri poterit,
 cùm in templis confessiones audient,
 superpellicijs vtantur, quò decentiùs
 Sacramenti administratio fiat.

*Vota non leuiter cõmutanda esse: et illorũ cõmutatio-
 nẽ à confessoribus in propria cõmoda verti nõ debere.*

Cap. XV III.

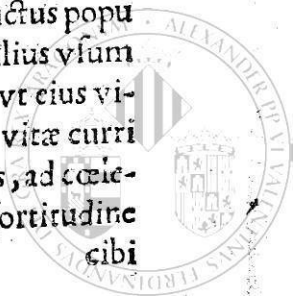
PResbyteris omnibus, qui in hac
 prouincia confessiones audiũt, in-
 iungit ~~Sanctus~~ Synodus, vt diligente-
 curent, si quando vel bullæ alicuius,
 vel particularis indukti Põtificij, vel
 etiam Ordinarij facultate vota aliqua
 in alia pia opera ab ipsis commutanda
 erunt, ne ea vota, quæ multis alioqui
 impensis, vel magno corporis sensu
 implẽ

implenda erāt, in rem quācumq; etiā
euissimā cōmutent . Debet enim in
his cōmutationibus aliqua iustitiæ ra-
tio haberi, & pro personarū qualitate
cōmutatio votorū fieri . Quòd si ali-
qua in his dubitādi ratio se offeret, do-
ctiores consulant; vel ipsum etiā, si o-
pus fuerit, Ordinarium . Illud insuper
cōfessoribus maximè prohibet, ne eo-
rum vllus aliquā vel votorū, vel rerū
quarūcumq; cōmutationē, vel ea etiā,
quæ pœnitēti in satisfactionē pro pec-
catis iniunxerit, in sua cōmoda, & vsus
cōuertat, quantūuis accepta aliqua pe-
cunię quantitate se missas celebraturū
esse dicat . Vult enim ~~sancta~~ Synodus
potissimū in Sacramentorū admini-
stratione tolli omnē mali suspicionē.
Qui contra fecerit, in excommunica-
tionem latæ sententiæ incidat.

De san-

EVcharistiæ Sacramentum, in quo dominus sui erga nos amoris maxima argumenta ædidi, ob insignem auctoris omnium Sacramentorum præsentiam, Sacramentorum omnium præstantissimum, singulari veneratione à cunctis fidelibus coli, atq; adorari debet: vtpote in quo Dominus vberes suæ bonitatis diuitias in nos velut effudit, & memorabilium suorum memoriam breui quodam compendio cõplexus est. Quod quidem ex hoc mundo ad patrem discessurus, nobis reliquit: vt vnitatis signũ, & mutux charitatis vinculũ esset, quo fideles omnes inter se, ac cum eodem ipso omnium capite Christo copularentur. Quare cum res omnes sacras magna veneratione

one profequi debeamus, certè quò
 insignior, ac præstantior est huius sa-
 cramentì dignitas, eò maiori animi præ-
 paratione, & sanctitate ad ipsum susci-
 piendum fideles omnes oportet acce-
 dere. Quæ omnia maturè considerans
~~sancta~~ Synodus, monet atq; hortatur
 parochios omnes, vt cum opportunū
 esse iudicauerint, plebem sibi cōmissā
 sedulò doceant, quàm salubriter hoc
 Sacramentum, quod animæ nostræ di-
 uinus ac spiritualis est cibus, mentem
 nostram reficiat, sustētet, ac roboret.
 Quod dū faciēt, ac reliquos etiā admi-
 rabilis huius Sacramētì fructus popu-
 lis explicabūt, ad frequētē illius vsum
 eos hortentur, & alliciant: vt eius vi-
 gore cōfortati, totius huius vitæ curri-
 culum facilius conficientes, ad cœle-
 stem tandem patriam in fortitudine
 cibi

cibi illius peruenire possint.

Tempore pasche in sua quisq; parochia sacram Eucharistiam sumat.

Cap. XX.

Cum ad boni pastoris munus pertineat, vultum cuius suarum agnoscere, ovesque à proprijs pastoribus convenienter alimenta sumant; reprehendit ~~fuisset~~ Synodus illorum abusum, qui sacram Eucharistiam eo tempore, quo ex præcepto Ecclesiæ in pascha obligantur, percepturi, proprijs Curatis relictis, ad alios illius sumendæ gratiam se conferunt: quare præcipit, ne id in posterum fiat, sed ut in sua quisque parochia tunc Eucharistiam pie ac reuerenter suscipiat. Alioqui, ut præcepti ecclesiastici transgressor habeatur. Neque liceat Curatis, alicui, ut extra parochiam prædicto tempore Eucharistiam

atiam sumat, facultatem concedere, nisi de consensu Ordinarij. Ijs, qui secus fecerint, duarum librarum multa sit irrogata. Infirmi verò quando ob mortis periculum sacram Eucharistiam domi suscipere voluerint, tum vt Christiani sui animi signa promāt, tum etiā vt reliquos suo exemplo inuident, ab ipso templo, & à proprio suo parocho eam deferri curent.

Quando liceat noctu sacram Eucharistiam ad infirmos deferre.

Cap. XXI.

CVm sacra Eucharistia ad infirmos reuerēter, atq; honorificè, quoad fieri potest, deferenda sit, neq; id comòdè noctu fieri queat, præcipit ~~san-~~ Synodus sub decem solidorum pœna, ne noctu ad infirmos deferatur, nisi ob vrgēs infirmi alicuius periculum.

Pro

Pro ablutionibus aquam dari aebere.

Cap. XXII.

NON probat ~~sancta~~ Synodus vsum
illū, quo in quibusdam huius pro-
uincię locis post sacram Communionem
vinum, aut vinum aqua permix-
tum laicis pro ablutionibus dari solet:
quare^{*} posthac aquam tantū illis da-
ri præcipit, quę non sacro calice, sed va-
se argenteo, vel vitreo, vbi id fieri po-
terit, exhibeatur.

De Sacramento matrimonij.

Cap. XXIII.

DOCEANT Curati plebes sibi com-
missas, quantum & auctoris maie-
state, & temporis vetustate matrimo-
nium commendandum sit. Quod sta-
tim initio creati orbis in officium na-
turę à Deo est institutum, & ab eo etiã
bene

benedictione sacratū. Post hominis v-
rò lapsum, quod sanis institutū fuerat
in officium, ægrotis fuit etiam in pec-
cati remedium. Deniq; in lege Euan-
gelica à Christo domino confirmatū,
& eiusdem legis sacramentum institu-
tum, dignè accedentibus ex ipsa Sacra-
menti ratione gratiam confert. Est &
alioqui magnum hoc sacramētum in
Christo, & Ecclesia: cuius nimirū in-
stitutione, arētissima & indissolubilis
Christi & Ecclesiæ coniunctio mysti-
cè præsignata fuit. Sunt ergo admo-
nendi, qui matrimonio iungi volunt,
quanta sit huius Sacramenti dignitas,
& præstantia, ac proinde huius potissi-
mum rei gratia matrimoniū ab ipsis
contrahi debere, vt seruata sibi fide, &
mutua se dilectione prosequentes, fi-
nem, in quem matrimonium institu-

um est, à Deo sperent, & eius ope
 sequantur: ne etiam ipsos turpis affe-
 ctus obruat; ne voluptas ab honesto
 deiiciat: sed sit inter eos honorabile cō-
 nubium in omnibus, & thorus imma-
 culatus: vt mulieres viris subditę sint,
 eosq; reuereantur: ac vt vicissim viri

¶ *E* vxores suas diligant, sicut & Christus
¶ *pic. 5.* dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit
 pro ea. Doceant ergo non esse vtcū-
 que ad hoc sacramentum accedendū,
 sed ea, qua decet, animi præparatione:
 ac proinde eos hortētur, vt antequam
 verbis de præsentī contrahant, vel sal-
 tem ante nuptialem benedictionem,
 quam extra parochialem ecclesiā su-
 mēre non debent, peccata sua diligen-
 ter confiteantur, & sacram Eucharis-
 tiam piē, ac sanctē suscipiant.

Handwritten signature or initials

Quamuis ~~matrimonia, quę inuitis~~
~~parentibus fiunt, non ideo irrita~~
~~sint; quia tamen quando illis inuitis cō~~
~~trahuntur, pleraque mala & scandala~~
~~oriri solent; his occurrere volens fan~~
~~cta Synodus, districtè præcipit, ne pa~~
~~rochus vllus eos, quos probabiliter sei~~
~~uerit inuitis parentibus matrimoniū~~
~~contrahere velle, matrimonio iunge~~
~~re, vel alicui presbytero iungendi fa~~
~~cultatem dare præsumat: ne ue pres~~
~~byter vllus de parochi facultate, vel~~
~~alio quocumq; pretextu, aliquos inui~~
~~tis parentibus matrimonio copulare~~
~~ausit: sed de ea re Ordinariū certio~~
~~rem reddant: vt ipsa sedulò perpensa,~~
~~quid sit agendum, Ordinarius ipse ma~~
~~turè deliberet. Si fecus fecerint, tam~~

parochus, ~~Quia in presbyter benefici-~~
~~orum ecclesiasticorum, si quæ habuerint,~~
~~priuationem incurrant, & ad alia obti-~~
~~nenda inhabiles efficiantur. Si verò be-~~
~~neficijs caruerint, sententia excommuni-~~
~~cationis maioris, & suspensionis ab Or-~~
~~dinibus ipso facto sint adstricti. Quin-~~
~~etiam Curatis sub viginti librarum præ-~~
~~na iubet sancta Synodus, ne facultatē~~
~~celebrandi inter aliquos matrimoniū~~
~~alicui presbytero cōcedant, qui bene-~~
~~ficiū ecclesiasticum in hac Prouin-~~
~~cia non habuerit.~~

*Qui intra gradus prohibitos scienter matrimonium
 contrahunt, excommunicantur.*

Cap. XXV.

Q Vi scienter intra gradus prohibi-
 tos matrimoniū contrahere præ-
 sumptum, ac is etiā multò magis, qui
 non tantum contrahere, sed & consum-
 mare

mare illud ausus fuerit , excommuni-
 cati ipso facto existant: alijsq; pecunia-
 rijs, & corporis pœnis , etiã exilij , pro
 arbitrio Ordinarij puniri possint.
 Quicumq; autem quocumq; fine, etiã
 sub spe dispensationis habendæ , intra
 gradus prohibitos ad carnis commix-
 tionem accedere nō fuerint veriti, tã-
 quam incestuosi ab Ordinarijs acriter
 puniantur . Qui verò consanguinita-
 tis, vel affinitatis impedimenta scien-
 tes, huiusmodi matrimoniorum con-
 tractus, quoad poterunt, non impedi-
 rint; & qui post auditas in tēplis moni-
 tiones, hęc impedimēta nō manifesta-
 uerint , sex librarum , vel alia maiori
 pœna, arbitrio Ordinarij imponenda,
 afficiantur.

*Adversus dolos, quibus ad fidem super conversis in con-
 tractu matrimonij uti consueverunt.*

~~Cap. XXXVI.~~

E in Solene

~~Solent nuper ad fidem cōuerſi, cum
 filios suos, aut filias matrimonio
 collocare volunt, miris atq; exquisitis
 modis matrimonij contractum obſcu-
 rum, atq; incertū reddere: vt aliquan-
 do parentes ſola pactione, qua inter ſe
 conſentiunt, huiusmodi contractum
 inter filios callidè perficiant. Quem
 quidem contractum, vt libet, pro tem-
 poris occasione iam matrimonium eſſe
 aſſerūt, iam verò negant: vnde ſolent
 controuerſiæ multæ, ac lites oriri. Id-
 circo ſtatuit ſancta Synodus ſub decē
 librarum pœna, ne nouiter conuerſi
 contractus aliquos circa matrimonium
 inter ſe ineant, niſi contractum ſpon-
 ſaliorum, qui verbis futuri temporis
 conficitur, idq; præſente parrocho, &
 reſtibus: vel contractum matrimonij
 per verba præſentis temporis, quibus
 ipſi-~~

~~infermer contrahentes consensum ex-
primant, presente etiam parcho, &
testibus. Precipit insuper illis, ne ante
hoc contractus sponsaliorum scilicet,
& matrimonij, dona illa aurea, vel ar-
gentea, vel quæuis alia, quæ ad futuras
uxores mittere solent, in posterum mit-
tant. Si minus parcbunt, omnia illa
quæ miserint, amittant. Qui verò alijs
quibuscumq; circa matrimonium cō-
tractibus, quàm duobus prædictis in-
terferint, pœnam sex librarum subi-
re compellantur. Quibus sub eadem
pœna mandamus, vt post sponsalia
verbis futuri temporis inita, intra tri-
ginta dierum spacium matrimonium
in facie Ecclesiæ contrahant.~~

~~Ne recentex ad fidem conuersi Machometæ
nos ritus obseruent.
Cap. XXVII.~~

Prohibet sancta Synodus omnibus
 huius Prouinciae recēter ad fidem
 conuersis, ne Machometanae sectae ie-
 iunia, festa, aut ritus quoscumq; obser-
 uent: ne uic potissimam in matrimo-
 nijs cātilenas in Machometi laudem,
 praeferrim quas Zambras, & Leilas di-
 cunt, concinant. Qui contra fecerint,
 seuerè pro qualitate delicti puniātur.
 Ipsijs verò iustitiae executoribus mini-
 stris praecipimus, vt hos Machometana
 ritus prohibeant, aut Ordinario
 denuncient, duabus alioqui libris mul-
 ctandi.

In eos, qui communes preces ignorant.

Cap. XXVIII.

Iubet sancta Synodus, ne parochus
 inter eos matrimonia celebret, quos
 verisimile ipsi fuerit, vel propter ru-
 sticos mores, vel animi defidiam ora-
 tionem

~~tionem Dominicam, salutarionē An-
gelicam, symbolum Apostolorum, &
præcepta legis nescire. Et quò magis
plebem ad hæc perdiscenda moueant,
se hoc sanctæ Synodi decretum execu-
tioni mandaturos esse, plebi suæ, cum
opportunum erit, significant. Quod
tamen in recenter conuersis tunc tan-
tùm seruetur, cum in fide instructi
erunt. Cuius rei cura sit penes illum,
qui ab Ordinario deputabitur.~~

*Exteri & ignoti ne à Curatis sine Ordinarij
facultate matrimonio copulentur.*

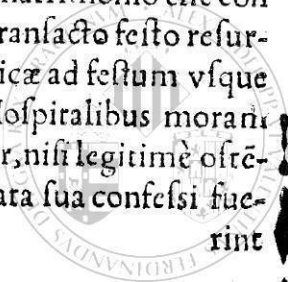
Cap. XXXIX.

SI quãdo parochi ad exteros, ac pro-
inde ignotos matrimonio iungen-
dos vocati fuerint, præcipit ~~sancta~~ Sy-
nodus, ne id faciant inconsulto Ordini-
ario, sed ab eo facultate quæsita, & ob-
tena. Ordinarius verò, nisi præceden

te informatione, qua de personarum qualitate & statu certior fiat, eam facultatem nemini concedat. Cuius informationis, & causæ examinis Notarius in ipsa facultate mentionē faciat, alioqui mulctandus omnibus impensis, quæ in negotio tractando ob ipsius incuriam fient. Parochus qui huic decreto non paruerit, decē libras soluat.

De peregrinis vagantibus.
 Cap. XXX.

PEregrinis, qui bini vir & fœmina vagari solent, in Hospitalibus ad noctem tantum vnam locus detur, nisi fidē fecerint, se matrimonio esse coniunctos. Neque transacto festo resurrectionis Dominicæ ad festum vsque Pentecostes in Hospitalibus morari facere permittatur, nisi legitimè ostendant, quòd peccata sua confessi fuerint

rint, & ad sacram cōmunionem tempore Paschæ accesserint: vel nisi intra triduum peccata sua confiteantur, & pro confessoris iudicio sacram Eucharistiam recipiant.

Ne Coniuges propria auctoritate separentur.

Cap. XXXI.

DEretatur ~~sancta~~ Synodus illorū abusum, qui matrimonio iuncti, facile tamen abinuicē propria auctoritate separātur. In quo quasi rem nihili agāt, magnā sibi consciētiæ securitatē aliquādo pollicentur. Omnibus igitur coniugatis districtē præcipit, ne deinceps propria auctoritate separētur: aut iam separati, in eo persistant. Alioquin decem dies pro prima monitione, ac totidem pro duabus alijs, ac pro pre-emptorio termino illis præfigit, intra

quos vel ad mutuam cohabitationem redire, vel causas ad Episcopum, seu eo absente, ad personam ab eodem eligendam deferre teneantur. Quæ causæ si minus legitimæ videbuntur, manderet illis Episcopus, vel ab eo eligendus, sub pœna ipsius arbitrio imponenda, ut eas in iudicio prosequantur. Qui peracto prædicto viginti dierum termino, neq; ad mutuam cohabitationem redierint, neq; causas detulerint, excommunicationem latæ sententiæ incurrant. Quod statutum post dies sexaginta à die publicationis eius, quæ in Metropolitana ecclesia fiet, huius Provinciæ subditos obligare incipiat.

Reliqua, quæ ad matrimonij Sacramentum spectant, ad normam decretorum Tridentini Concilij sunt exigenda.

Sacramento Ordinis potestas quæ-
 dam hominibus traditur, qua fit, ut
 cæteris quidam multò sint eminentio-
 res. Oportuit enim Ecclesiam, que san-
 guine Christi cõstructa fuit, pulcherri-
 mo quodam ordine constitutam esse:
 ut quemadmodum in rebus natura cõ-
 stantibus, ac etiam in cœlestibus, alia
 alijs sunt superiora, ita in Ecclesia, que
 inter hæc medium statum obtinet,
 quædam alijs potestate, ac dignitate
 præstarent. Hinc varij in Ecclesia or-
 dinum gradus conspiciuntur, quibus
 alij alijs sunt superiores. Inter quos
 qui admirabili & præstantissima Sa-
 cerdotij dignitate præditi sunt, reli-
 quis longè antecellunt. Qua & verum
 Christi corpus consecrare, offerre, ac
 mini-

ministrare; & populi peccata dimittere, ac retinere possunt. Quam potestatem à Domino illis collatā meritò tāquam diuinam admiramur, & suspicimus. Cū igitur oporteat, eos, qui cæteris dignitate præferuntur, vitæ etiā sanctitate, conuersatione, & exemplo illos superare; vt qui ministri sunt Christi, & dispensatores mysteriorum eius, fideles dispensatores inueniātur: omnes in sacris Ordinibus cōstitutos magnopere hortatur ~~sancta~~ Synodus, vt dignitatis suæ memores, ita vitam instituunt, vt cæteris meritò præesse possint, habentes, vt ait Apostolus, mysterium fidei in conscientia pura.

r. Ad
orin. 4

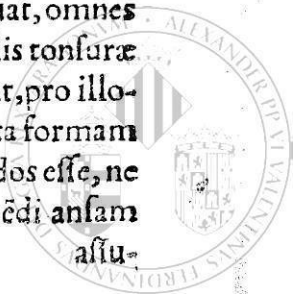
r. Ad
imo. 3.

Clerici quo modo fori priuilegio gaudere possint.

Cap. XXXIII.

Quoniam clericus iuxta Tridentini Concilij decretum fori priuilegio

legio non gaudet, nisi beneficium ec-
 clesiasticum habeat: aut clericalem ha-
 bitum, & tonsuram deferēs, alicui ec-
 clesiæ ex mandato Episcopi inseruiat,
 vel in Seminario clericorum, aut in
 aliqua schola, vel Vniuersitate de li-
 centia Episcopi, quasi in via ad maio-
 res Ordines suscipiendos versetur: sed
 nec clerici coniugati eodem fori priui-
 legio gaudēt, nisi alicuius ecclesiæ ser-
 uitio, vel ministerio ab Episcopo de-
 putati, eidem ecclesiæ seruiant, vel mi-
 nistrent, & clericali habitu, & tonsura
 utantur: idcirco ~~sancta~~ Synodus quam-
 uis intelligat, atq; etiā statuatur, omnes
 quicumq; prætextu clericalis tonsuræ
 aliqua crimina commiserint, pro illo-
 rum qualitate acriter, iuxta formam
 iuris, ab Ordinarijs puniendos esse, ne
 ex clericali tonsura delinquēdi ansam

allumant: nolens tamen, quantum in
 ipsa est, horū priuilegiorum vsū ex-
 tingui ac tolli, rationem explicandam
 esse duxit, qua clerici his priuilegijs
 iuxta Tridentini Concilij præscriptū
 gaudere possint. Decernit igitur, om-
 nes prima tonsura initiatos, etiam si
 coniugati sint, qui fori priuilegio gau-
 dere voluerint, tonsura vti debere ma-
 gnitudinis, vt minimū dimidiij ar-
 gentei; habitum etiam clericalem or-
 dinariè deferre, vtpote oblongum pal-
 lium, quod vestium genus Manteos
 appellamus, vel palliū breuius ad ge-
 nua tamē vsq; saltē demissum, cuius-
 modi vestes vulgus Herreruelos vo-
 cat; cum clericali pileo, vel galero, nō
 arcto admodum, sed quatuor vt min-
 imū digitis lato, in quo nihil sit au-
 ri, vel argenti, vel plumarū; cui nihil
 addi

addi possit ornamentorum, quod non sit nigri coloris: vt in habitu decenti, animum etiã præ se ferant mitiorem, & statui clericali congruentem. Ministeria verò, ad quæ sunt in ecclesijs ab Episcopo deputandi, hæc esse statuit: primùm ministrare Missis, non quidem respondere tantùm celebrãti, sed illi, vt ministrũ decet, inferuire: quod faciunt, qui induenti se presbytero præstò adsunt, vinum & aquam deferunt, lumen accendunt, Missale ex vno altaris cornu in alterum cõmutant, & huiusmodi alia peragunt. Quæ quidem ministeria, vel horum aliqua agent, idq; ense deposito, & tempore ab Ordinario illis designando. Deinde etiam inter ecclesiastica ministeria computat ~~sancta~~ Synodus, curã penes se assumere, vt in sacello aliquo, vel altari in

ecclesia ab Ordinario nominanda, mūda sint omnia, & appositè adornata : in choro etiam canere : & alia ministeria exercere, quæ verè ecclesiastica sint, & iudicio Ordinarij talia censeantur.

*De illorum examine, qui ad superiores ordines
sunt promouendi.*

Cap. XXXIII.

PRomoti ad aliquos ordines, quando ad superiores promouēdi erūt, nō modò qualitatibus, quas in eis Cōcilium Tridentinum requirit, præditi esse debent : sed etiam per ceremoniarum magistrum, vel examinatore[m] ab Ordinario deputandum probandi sunt, an in functione inferioris ordinis sint probè instructi. Neque enim par est, eos ad altiora conscendere, qui inferiora ministeria exercere nescierint.

*Prælatum Missam celebraturus de ceremonijs exami-
nari, & facultatem habere debet.*

Cap. XXXV.

Nullus presbyterorū primā Mis-
sam celebret, quin prius à magi-
stro ceremoniarum, vel alio ab Ordini-
ario deligendo examinetur, nū Mis-
sæ ceremonias rectè noscat: & nisi ab
Ordinario, vel eius generali Vicario,
si sex tantum leucis à ciuitate distet; si
verò pluribus, ab Officiali foraneo fa-
cultatē habuerit. Qui neglexerit, sus-
pensione ab ordinibus arbitrio Præla-
ti puniatur.

*Qui non fuerit Subdiaconus, ne dalmatica
indutus epistolam cantet.*

Cap. XXXVI.

In quibusdam ecclesijs nonnulli mi-
nisteria sacra, quæ sibi non compe-
tunt, exercere non verentur. Statuit

F ñ igitur

igitur ~~sancta~~ Synodus, ne in posterū
 qui non fuerit ad sacrum Subdiacona-
 tus ordinem promotus, dalmatica in-
 datus epistolam cantet, aut altari tan-
 quam subdiaconus deseruiat. Qui non
 paruerit, atque etiam Curatus, qui id
 permiserit, quisq; solidis quinq; mul-
 ctetur.

SESSIO TERTIA

SANCTA SEDE APOSTO-
 LICA PER OBITVM FEL. RE.

*Pij quarti vacante, celebrata
 die XXI. Decemb.*

M. D. Lxv.

*

~~Sancta~~ prouincialis Valenti-
 na Synodus, praesidente in
 ea Illustrissimo ac Reueren-
 tissimo domino Martino
 Ayala Archiepiscopo Valentino, in-
 telligens cōmunis populi morum re-

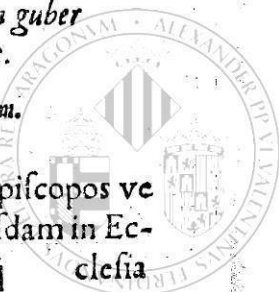
for-

formationem ex ecclesiasticorum moribus probè institutis potissimū pendere, utpote à quibus cæteri vel ad bonum virtutis exemplo prouocentur; vel ad malum praua illorum vitæ cōsuetudine impellantur; necessariū esse duxit, sequentia hæc decreta, quæ ad eorū, qui sacris ministerijs sunt additi, mores instituendos, ac reformādos spectant, sancire: & illis seruanda proponere.

TITVLVS TERTIVS
de ijs, quæ ad ecclesiarum, & personarum ecclesiasticarum gubernationem spectant.

De munere Episcoporum.
Cap. I.

CVM Spiritus sanctus Episcopos velut speculatores quosdam in Ecclesia

clesia constituerit, qui tamquā in spe-
 cula positi, & ex ea reliquis superin-
 tendentes, Ecclesiam, quam Christus
 sanguine suo acquisiuit, doctrina &
 salutaribus institutis pascere, ac
 gubernarent; meritò ~~sancta~~ Synodus
 huius Prouinciæ Episcopos tales esse
 desiderat, qui vitæ integritate, & do-
 ctrina conspicui, velut lucernæ supra
 candelabrum fulgentes, omnibus, qui
 in domo sunt, luceant: vt eorum bo-
 na opera ab hominibus videantur; &
 pater, qui in cœlis est, ab omnibus
 glorificetur. Sint ergo in primis so-
 brij, casti, prudentes, mansueti, &
 hospitalitatis amantes: mensa sit illis
 non superfluis, & exquisitis instructa
 epulis, sed frugalis: non plus æquò
 magna, & ad delicias comparata
 suppellex: non impudica, aut conten-

riosā familia, sed ad modestiam, & ani-
 mi tranquillitatem probè instituta:
 prouentus ecclesiasticos non in quos-
 cumq; vsus prodigè effundant, quos
 sciunt, non hæreditario iure se à maio-
 ribus suis accepisse, sed ad respiciē san-
 ctēq; gerēdas sibi assignatos fuisse: ege-
 nis liberaliter subueniant: cognatos,
 aut affines bonis ecclesiæ minimè di-
 tēt: ac multo minus ecclesiastica bona
 accumulēt, vt ex eis hæredem testa-
 mento instituāt. Beneficia Eccle-
 siastica dignis tantum, & qui Ecclesiæ
 pro suo munere optimè inseruire pos-
 sint, conferant. Ad ecclesiasticos or-
 dines non nisi bonum testimoniū ha-
 bētes, & idoneos promoueāt: ne si ma-
 ius alicui cito imposuerint, peccatis
 alienis cōmunicēt. Gregi suo prouide

ac solerter inuigilent, atq; prospiciāt:
 ne à lupis, quos hoc tempore iam fere
 vndiq; imminere conspiciamus, lædi
 aliquo modo possit. Demū hūc ipsum
 gregem nulla ratione opprimant, sed
 sincero potius affectu velut patres sa-
 lubriter pascant, non vt dominātes in
 .t. 9. cleris, quemadmodum D: Petrus ait,
 sed forma facti gregis ex animo: vt dū
 in hæc boni pastoris munia diligenter
 incumbunt, eorum in diœcesi residen-
 tia nō inanis sit, & otiosa: sed utilis o-
 mnibus, ac frugifera. Hæc, & his simi-
 lia ~~faciēte~~ Synodus in Prælatiis magno-
 pere optat, vt qui tantæ in Ecclesia di-
 gnitati præfunt, in die reuelationis iu-
 sti iudicij Dei muneris sui rationem
 ipsi Deo, vt par est, reddere possint.

De Pastorum residentia.

Cap. 11.

Vt ea

VTea, quæ de Paltorum in suis ecclesijs residentia in sacro Tridentino Concilio statuta sunt, illorum auribus, & animis altius infigantur, merito eadē ipsa Tridentina Synodus statuit, atq; præcepit, insignia illa duo decreta, quæ de residentia, alterum sub Paulo tertio sessione sexta, alterū verò sub Pio quarto sessione vigesima tercia, sancita sunt, in Cōcilijs prouincialibus publicari. Cui mandato ~~san-~~ ~~ta~~ hæc prouincialis Synodus obedire volens, duo ipsa decreta hoc loco inferenda, ac etiā publicāda esse decreuit.

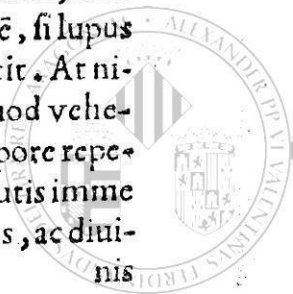
*Decretum de residentia sub Paulo tertio Pont. Max.
in Concilio Tridentino promulgatum.*

EAdem sacrosancta Synodus eisdē præsidentibus, & Apostolicæ sedis legatis, ad restituendā collapsam admodum ecclesiasticam disciplinam,

F v depræ-

deprauatosq; in clero, & populo Chri-
 stiano mores emendandos, se accinge-
 re volens, ab ijs, qui maioribus eccle-
 sijs præfunt, initiũ censuit esse sumen-
 dum. Integritas enim præfidentium
 salus est subditorum. Confidens itaq;
 per dominũ ac Dei nostri misericor-
 diam, prouidamq; ipsius Dei in terris
 Vicarij solertiam omnino futurum,
 vt ad ecclesiarum regimẽ, onus quip-
 pe angelicis humeris formidandum,
 qui maximẽ digni fuerint, quorumq;
 prior vita, ac omnis ætas à puerilibus
 exordijs vsq; ad perfectiores annos per
 disciplinæ stipendia ecclesiasticæ lau-
 dabiliter acta, testimonium præbeat,
 secundum venerabiles beatorum Pa-
 trum sanctiones assumantur: Omnes
 Patriarchalibus, Primatialibus, Me-
 tropolitanis, & cathedralibus ecclesijs
 qui-

quibuscumque quouis nomine ac titulo
 praefectos monet, ac monitos esse
 vult, vt attendentes sibi, ac vniuerso
 gregi, in quo Spiritus sanctus posuit
 eos regere Ecclesiam Dei, quam acqui-
 siuit sanguine suo, vigilant, sicut Apo-
 stolus praecipit, in omnibus laborent,
 & ministerium suum impleant: imple-
 re autē illud se nequaquam posse sciant,
 si greges sibi cōmissos mercenariorū
 more deserant; atq; ouium suarū, qua-
 rū sanguis de eorū est manibus à supre-
 mo iudice requirendus, custodię mini-
 mē incūbant: cum certissimū sit, non
 admitti pastoris excusationē, si lupo
 oues comedit, & pastor nescit. At ni-
 hilominus quia nonnulli, quod vehe-
 menter dolēdum est, hoc tēpore repe-
 riuntur, qui proprię etiā salutis imme-
 mores, terrenaq; caelestibus, ac diui-
 nis

nis humana præferentes, in diuersis cu-
 rijs vagantur, aut in negotiorum tem-
 poralium sollicitudine, ouili derelicto,
 atq; ouium sibi commissarū cura ne-
 glecta, se detinent occupatos: placuit
 sacrosanctæ Synodo antiquos cano-
 nes, qui temporum atq; hominum in-
 iuria penè in desuetudinem abierunt,
 aduersus non residentes promulgatos
 innouare; quemadmodū virtute præ-
 sentis decreti innouat: ac vltterius pro
 firmiori eorundem residentia, & refor-
 mandis in Ecclesia moribus in hunc,
 qui sequitur, modum statuere, atq; san-
 cire. Si quis à Patriarchali, Primatia-
 li, Metropolitana, seu cathedrali eccle-
 sia sibi quocumque titulo, causa, nomi-
 ne, seu iure commissa, quacumque me-
 dignitate, gradu, & præminētia præ-
 fulgeat, legitimo impedimento, & seu-
 iustis

iustis, & rationabilibus causis cessanti-
 bus, sex mensibus continuis extra suā
 diœcesim morando abfuerit, quartæ
 partis fructuū vnus anni, fabricæ ec-
 clesiæ, & pauperibus loci per superio-
 rem ecclesiasticum applicandorum,
 poenā ipso iure incurrat. Quòd si per
 alios sex menses in huiusmodi absen-
 tia perseuerauerit, aliam quartam par-
 tem fructuum similiter applicandam
 eo ipso amittat. Crescente verò con-
 tumacia, vt seueriori sacrorum cano-
 num censuræ subiiciatur, Metropoliti-
 tanus suffraganeos Episcopos absen-
 tes, Metropolitanum verò absentem
 suffraganeus Episcopus antiquior resi-
 dens, sub poenâ interdicti ingressus ec-
 clesiæ eo ipso incurrēda, infra tres mē-
 ses per literas, seu nuncium Romano
 Pōtifici donūciare teneatur: qui ipsos
 absen-

absentes, prout cuiusq; maior, aut minor cōtumacia exegerit, suæ supremæ Sedis autoritate animaduerrere, & ecclesijs ipsis de pastoribus vtilioribus prouidere poterit, sicut in Domino nouerit salubriter expedire.

Decretum de residentia sub Pio quarto Pont. Max. in Concilio Tridentino promulgatum.

E Adem sacrosancta Tridentina Synodus reformationis materiã prosequens, hæc quæ sequuntur, in præsentia decernenda esse statuit, & decernit. Cùm præcepto diuino mādatum sit omnibus, quibus animarum cura commissa est, oues suas agnoscere, pro his sacrificium offerre, verbiq; diuini prædicatione, Sacramentorum administratione, ac bonorū omnium operum exemplo pascere: pauperū, aliarumq; miserabilium personarum cu-

ram paternam gerece; & in cætera munia pastoralia incumbere: quæ omnia nequaquam ab ijs præstari & impleri possunt, qui gregi suo non inuigilant, neque assistent, sed mercenariorum more deserunt: sacrosancta Synodus eos admonet & hortatur, vt diuinorū præceptorum memores, factiq; forma gregis, in iudicio & veritate pascant, & regât. Ne verò ea, quæ de residètia sanctè, & vtiliter iã ante sub fel. rec. Paulo III sancita fuerūt, in sensus à sacrosanctę Synodi mēte alienos trahantur, ac si vigore illius decreti quinq; mēsis cōtinuis abesse liceat; illis inhærendo, declarat sacrosancta Synodus, Omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, ac cathedralibus ecclesijs quibuscūq; quocūq; nomine, & titulo præfectos, etiã si sanctę Roma-

Romanæ Ecclesiæ Cardinales sint, obligari ad personalem in sua ecclesia, vel diœcesi residentiam, vbi iniuncto sibi officio defungi teneantur: neque abesse posse, nisi ex causis, & modis infra scriptis. Nam cùm Christiana charitas, vrgens necessitas, debita obediētia, ac euidens Ecclesiæ, vel Reipublicæ vtilitas aliquos nonnunquã abesse postulent, & exigant; decernit eadem sancta Synodus, has legitime absentię causas à beatissimo Romano Pontifice, aut à Metropolitanano, vel eo absente, suffraganeo Episcopo antiquiori residēte, qui idem Metropolitanani absentiam probare debebit, in scriptis esse approbandas; nisi cùm absentia incidat propter aliquod munus, & Reipub. officium Episcopatibus adiunctum. Cuius quoniam causæ sunt notoriæ,

& inter-

& interdum repentinæ, ne eas qui-
 dē significari Metropolitano necesse
 erit: ad eundem tamen cum Concilio
 prouinciali spectabit, iudicare de li-
 centijs à se, vel à suffraganeo datis: &
 videre, ne quis eo iure abutatur; & vt
 pœnis Canonicis errantes puniantur.
 Interea meminerint discessuri, ita ou-
 bus suis prouidendum, vt, quantū fie-
 ri poterit, ex ipsorum absentia nullum
 damnum accipiant. Quoniam autem
 qui aliquātis per tantū absunt, ex ve-
 terem Canonum sententia non vidē-
 tur abesse, quia statim reuersuri sunt;
 sacrosancta Synodus vult, illud absen-
 tiæ spatium singulis annis siue conti-
 nuum, siue interruptum, extra prædi-
 ctas causas, nullo pacto debere duos,
 aut ad summum tres menses excede-
 re; & haberi rationē, vt id æqua ex cau-
 sa fiat,

sa fiat, & absq; vlllo gregis detrimento: quod an ita sit, abscedentium conscientia relinquit, quam sperat religiosam, & timorata fore: cum Deo corda pateant; cuius opus nō fraudulenter agere, suo periculo tenentur. Eisdem interim admonet, & in Domino hortatur, ne per illius temporis spatium, Domini aduentus, Quadragesimæ, Natiuitatis, Resurrectionis Domini, Pentecostes, itē & Corporis Christi diebus, quibus refici maximè, & in Domino gaudere Pastoris præsentia oues debeant, ipsi ab Ecclesia sua cathedrali vlllo pacto absint, nisi Episcopalia munia in sua dicecesi eos aliò vocent.

Si quis autem, quod vtinam nunquam eueniat, cōtra huius decreti dispositionem abfuerit; statuit sacrosancta Synodus, præter alias pœnas aduer-

sus non residētes, sub Paulo tertio im-
 positas & innouatas, ac mortalis pecca-
 ti reatum, quem incurrit; eum, pro ra-
 ta temporis absentia fructus suos non
 facere, nec tuta conscientia alia etiam
 declaratione non secuta, illos sibi deri-
 nere posse; sed teneri, aut, ipso cessante,
 per Superiorem ecclesiasticum illos fa-
 bricæ ecclesiæ, aut pauperibus loci ero-
 gare; prohibita quacumq; conuentio-
 ne, vel compositione, quæ pro fructi-
 bus malè perceptis appellatur; ex qua
 etiã prædicti fructus in totum, aut pro
 parte, ei remitterentur: nō obstantibus
 quibuscūq; priuilegijs cuiuscumq; colle-
 gio, aut fabricæ cōcessis. Eadē omninō,
 etiã quoad culpā, & amissionem fru-
 ctuum, & pœnas de Curatis inferiori-
 bus, & alijs quibuscumq;, qui beneficiū
 aliquod ecclesiasticum, curam anima-

rum habens, obtinent, sacrosancta Synodus declarat, & decernit; ita tamen, ut quodcumque eos, causa prius per Episcopum cognita, & probata, contigerit; Vicarium idoneum, ab ipso Ordinario approbandum, cum debita mercedis assignatione relinquat. Discedendi autem licentiam in scriptis gratisque concedendam ultra bimestre tempus, nisi ex gravi causa, non obtineant. Quod si per edictum citati, etiam non personaliter, contumaces fuerint; liberum esse vult Ordinarijs, per censuras ecclesiasticas, & sequestrationem & subtractionem fructuum, aliaque iuris remedia, etiam usque ad priuationem, compellere; nec executionem hanc quolibet privilegio, licentia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cuiuscumque beneficii, pactione, statuto, etiam iuramento,

mento, vel quacumq; auctoritate confirmato, consuetudine etiã immemorabili, quæ potiùs corruptela censenda est, siue appellatione, aut inhibitione, etiã in Romana curia, vel vigore Eugenianæ cõstitutionis suspendi posse. Postremò, tam decretũ illud sub Paulo tertio, quàm hoc ipsum in Cõcilijs prouincialibus, & Episcopalibus publicari, sancta Synodus præcipit. Cupit enim, quæ adeò ex Pastorum munere, animarumq; salute sunt, frequẽter omnium auribus, mentibusq; infigi, vt in posterum, Deo iuuante, nulla temporum iniuria, aut hominum obliuione, aut desuetudine aboleantur.

De reformatione curiæ ecclesiasticæ.

Cap. III.

INter alia multa, quæ ad Episcoporum munus maximè spectat, illud etiam

G iij dili-

diligenter ab eis prouidendum est, vt lites & controuersię ad ecclesiasticum forum pertinentes, in ecclesiastica curia equissimè tractētur. Oportet enim cū aliarum optimarum actionum, tum etiam rei huius bene ac fideliter gestę præclarū imitationis exemplum à iudicibus ecclesiasticis, & eorum ministris ad cæteros peruenire. Omnibus igitur huius Prouincię Episcopis iniungit ~~sancta~~ Synodus, vt magna æquitate, & quanta etiam fieri poterit breuitate causas curię ecclesiasticę cōcludi studeant: & vt stipendia, quę potissimū Scribis pro actis, & processibus soluuntur, sicubi immoderata fuerint, ad æquitatem reducant: ne quius quærunt, si sumptibus fuerint oppressi, liti renūciare, & ius ipsum amittere cogantur. Ne verò pauperes subsidio

odio destituti, causam aut aggredi, aut
 prosequi non possint, aduocatum, &
 procuratorem designent, qui illis gra-
 tis patrocinentur.

Cumq; tota ferè causæ vis ex testiũ
 depositione pendeat, caueãt, ne in prin-
 cipalibus causis, quales sunt crimina-
 les grauiiores, & quæ ad beneficia, vel
 matrimonia pertinent, & similes, ipsæ
 testiũ depositiones notarijs solũm cõ-
 mittãtur, sed ab ipsomet iudice omni-
 studio & diligentia, notario excipiẽte,
 recipiantur. Extra ciuitatem tamen
 viro prudenti, & probatæ vitæ huius-
 modi testium depositiones committi-
 curẽt. Causæ verò leuiiores, quæ audi-
 tis dũtaxat partibus, breuiter ac sum-
 matim decidi, & finiri à iudice possũt,
 in processum minimè deducãtur, sed
 prudenter ac expeditè terminentur.

Cùm autē processus impensæ sic
 curiæ notarijs cōsummata, seu vlti-
 solutione persoluendæ erunt, non p-
 aiant sine iudicis taxatione, & subscri-
 ptione. Notarius, qui aliter procensus
 impensas acceperit, dimidium eius pe-
 cunię amittat, quæ ipsi pro illo proces-
 su iure deberi iudicabitur. Quod iam
 nūc pauperibus arbitrio Ordinarij di-
 stribuendum, applicatur. Qua etiam
 lege eos, qui Episcopis à secretis fue-
 rint, teneri, & obligari volumus. In
 causis etiam iudicum delegatorū nota-
 rios taxationi curiæ ecclesiasticæ sub-
 iectos esse debere, decrevit ~~sancta~~ Sy-
 nodus. Cæterum, si quando personæ
 ecclesiasticæ in carcerē trahendæ erūt,
 modestè ac decēter à ministris id fiat,
 vt ecclesiastici ordinis, & dignitatis
 magna ratio habeatur. Nullus autem
 in

et ^{cler} ^{quum} ^{capit} ^{is} constitutus ad solā petitionē
 nisi capiatur, sed præcedente saltem
 semiplena probatione, aut vehementi
 præsumptione. Ad petitionem autem
 partis capi non debet, nisi præcesserit
 informatio; aut nisi pars ad Talionis
 pœnam, aut ad delicti probationem fa-
 ciendam, præstira arbitrio iudicis cau-
 tione, se priùs obligauerit.

Denique illud etiam ~~sanctis~~ Syno- ^{am}
 dus statuit, si à iudice contra aliquem ^{his a}
 in scriptis lata sit excommunicatio, & ^{absol}
 ille facultate iudicis sit absolendus, ^{du i}
 vt hæc ipsa ad illum absolendum cō ^{scrips}
 missio in scriptis fiat, & inter acta mā-
 dato iudicis referatur.

De Episcopis titularibus.

Cap. IIIII.

Quoniam Episcopi, qui titulares
 vocantur, nimia quadam licen-

G v tia

tia in Pontificalibus exercendis abuti
 solent; ex quo cùm in alijs, tum etiam
 in promotione ministrorum Ecclesię
 incommoda multa accidere sæpe ex-
 perimur; statuit ~~sancta~~ Synodus, ne in
 hac Prouincia Episcopus aliquis titu-
 laris Pontificalia exercent, aut ab vlllo
 Prælato ad ea exercenda admittatur,
 nisi notus fuerit, & in regnis Hispanię,
 aut insulis illi adiacētibus progenitus.
 Qui Pontificalia clàm minimè exer-
 cere possit, sed de Ordinarij loci facul-
 tate expressa. Sacros verò ordines mi-
 nimè cōferat, nisi in Cathedrali eccle-
 sia, aut alia ab Ordinario ipsi designan-
 da. Cui Prælatus stipendium compe-
 tens tribuat, ne inopia pressus, Pontifi-
 calia quoquomodo in quæstum mini-
 strare cogatur. Si aliter quispiam ab
 huiusmodi Episcopis vel ad primam
 consu-

Consuram, vel ad quoscumque Ordines fuerit promotus, tam ipse Episcopus, quàm qui ab eo promotus fuerit, Tridentini Concilij pœnis subiacent.

Ecclesie ministri quibus anni diebus Missam celebrare, aut sacram Eucharistiam sumere debeant.

Cap. V.

Eorum vitæ meritum qui minoribus Ordinibus initiantur, ut de gradu in gradum ascendât, iuxta Concilij Tridentini constitutionem cum alia multa, tum etiam crebrior, quàm antea, corporis Christi communio cõprobare debet: quod certè ijs magis competet, qui iam sunt primùm ad sacros Ordines promovēdi, ac ijs multò magis, qui ad aliquẽ ex sacris Ordinibus sunt iã promoti. Quare statuit ~~san~~ Synodus, ut quatuor minoribus Ordini

Ordinibus initiati, in festo Natiuitatis
 Domini, Resurrectionis, & Penteco-
 stes in ecclesijs, in quibus ad ministere-
 rium suum peragendum fuerint ad-
 diti, ad sacram corporis Christi comu-
 nionem accedant. Subdiaconi verò &
 diaconi in eisdem tribus festis, ac feria
 quinta in cœna Dñi, ac in festo Assum-
 ptionis beatæ Mariæ, & omnium san-
 ctorum sacrosanctam etiam Eucharis-
 tiam suscipiant. Quã tamen in quin-
 ta feria in cœna Domini, & in festo
 Dominicę resurrectionis, vt bono sint
 omnibus exemplo, ab eo, qui Missam
 conuentualem in ecclesia, in qua rese-
 derint, celebrabit, percipiant. ~~Qui nõ
 paruerit, nisi legitimè fuerit impedi-
 tus, illius dici distributiones amittat,
 in quo ad sacram communionem non
 accesserit: ei verò, qui beneficium non
 habuerit,~~

habuerit, ~~pro arbitrio Ordinarij mul-~~
~~ta imponatur.~~ Presbyteros autē hor-
 tatur ~~synodus~~ Synodus, vt saltē diebus
 dominicis, & festis solennibus Missas
 celebrent: eos verò, qui curam anima-
 rum exercuerint, tam frequenter cele-
 brare iubet, nisi iustam excusationem
 habuerint, vt muneri suo satisfaciant.
 Porrò Curati, qui iusta aliqua ex cau-
 sa parochijs suis non inseruierint, si ad
 sacrum presbyteratus Ordinem erunt
 promoti, omnibus Christi, & quatuor
 beatæ Mariæ festis solennibus Missæ
 sacrum faciant. Si verò ad presbytera-
 tum promoti non fuerint, eisdem fe-
 stis diebus sacram Eucharistiam su-
 mant. Qua de re Vicario Episcopi, vel
 Officiali, vel parochio loci, in quo resi-
 debunt, fidem faciant: alioqui ab Ordī-
 nario corripiantur.

*Pro celebratione Missarum æqualem dandam esse eleemosynam: & omnem superstitiosum cultum
 è Missis potissimum reiiciendum esse.*

Cap. VI.

A Liquorum abusum, qui pro celebratione quarundam Missarum plus exigunt eleemosynæ, quàm pro Missarum celebratione communiter accipi solet, excludere volens ~~Sancta~~ Synodus, statuit, in tota hac prouincia æqualem pro Missarum omnium celebratione eleemosynam sumi debere. Cumq; constet admirabilem & præstantissimum Missæ fructum ex ipso potissimum corporis & sanguinis Domini sacrificio, quod Deo offertur, prouenire; quod appositis & ab Ecclesia probatis precibus peragitur: ac proinde indecorum esse, atque etiam impium, ex ijs ceremonijs, quas superstitiosus potius cultus, quàm vera religio

gio inuexit, quasq; nonnulli quarumdam Missarum celebrationi subiungere solent, aliquid spiritualis fructus sperare: idcirco ~~sancta~~ Synodus præcipit, superstitosum cultum Missarū, quæ dicuntur reuelatæ, & sancti Amatoris, & aliarum quarumcumq; similitum, aboleri: certum etiam candellarum numerum, qui speciem superstitionis habet, reijciendum esse duxit.

*Quam elemosinam æquum sit hoc tempore pro
Missæ celebratione dari.*

Cap. VII.

Quoniam æquum est, ut qui altari seruiunt, de altaris etiam ministerio uiuant; sitq; compertū, eos, qui olim paruo uiuere poterāt, vix iam propter rerum omnium caritatem duplicatis sumptibus se alere, ac sustentare posse; ut omnē etiā Simonie, & faciendæ fraudis occasionē illis ~~sancta~~ Synodus adimat,

adimat, qui fortè plusquam decet, pro
 Missarum celebratione exigent; aut
 inopia coacti, pro pluribus Missis, quæ
 ab eis celebrandæ essent, pauciores ce-
 lebrarent; æquum esse pro huius iem-
 poris ratione iudicauit, vt pro singulis
 Missis, quæ in posterum instituentur,
 vel celebrari mandabuntur, plus adiu-
 menti eas celebrantibus, ad vitæ sustē-
 rationem conferatur: nempe regalis
 vnus argenteus monetæ Castellæ.
 Quòd autē ad Missas illas attinet, quæ
 sunt iam à fundatoribus institutæ, cu-
 rent Ordinarij, ita eas ad rationem ali-
 quam commodam reducere, vt & illæ
 sine fraude celebrari possint; & ijs, qui
 eas sunt celebraturi, sit etiam cū æqui-
 tate prospectum. Qui verò plusquam
 hoc statuto præscriptum est, pro Mis-
 sæ celebratione poposcerit; qui etiam

pro quibus Missis vnam, vel pro pluribus pauciores celebrabit, sententia excōmunicationis adstricti existant.

*De oblationibus per templum quærendis,
dum Missa celebratur.*

Cap. VIII.

STatuit ~~sancta~~ Synodus, ne sacerdos, qui Missæ sacrū facit, per templum oblationes quærat, quantumuis primam, nouamq; Missam celebret. In oppidis verò, in quibus non alius erit sacerdos, quàm qui rem ipsam sacrā celebrat, is ad altaris gradus prius, deinde verò ad finē eius loci, in quo viri cōsident, tantisper consistat, donec oblata capiat. Nec enim ad locum mulierum ei progredi licet. Si non paruerit, tres argenteos soluat.

In nouis Missis conuentus sceminarum, ex quibus scandala oriuntur, ne fiant.

Cap. IX.

H

Inua-

Inualuit in quibusdam huius prouin-
 cia ciuitatibus vsus, vt cum nouæ
 Missæ celebrandæ sunt, vna vel plu-
 res è nobilibus fœminis alias eiusdem
 ordinis fœminas ad nouā Missam ad-
 uitent: à quibus confidentibus in vno
 templi loco, & à viris etiam prope ad-
 stantibus, vel assidentibus non parua
 scandali occasio dari solet. Considerās
 autem ~~sancta~~ Synodus æquam esse, vt
 sacrū à profano distinguatur, & omnē
 peccati & scandali occasionem è tem-
 plis potissimū auferendam esse, præ-
 cipit sub excommunicationis pœna,
 ne fœminarum conuentus prædicto
 modo in templis fiant: quin etiā ipsis
 viris sub eadem pœna mandat, ne vl-
 lo tempore in templis cum scandalo
 ipsis fœminis vel adstent, vel assideāt:
 vt is honor locis sacris tribuatur, quē
 illis

illis omnes meritò debemus.

*Tres simul Miffæ in eodem altari
ne celebrentur.*

Cap. X.

Cum ritus ille, quo in quibusdam
templis tres simul Miffæ in eodẽ
altari celebrari ac decantari solent, nul-
la ratione nitatur; huiusmodi ritũ ~~san-~~
~~ctæ~~ Synodus tolli, & aboleri iubet.

*Templa sub noctem claudenda; & matutinum
officiam sancti, cui templum consecratum
est, quando debeat inchoari.*

Cap. XI.

Quoniam noctu flagitia multa
committi solent, & sacra templa
maximè seruata esse oportet, ne in eis
aliquo scelere Deus offendatur; id-
circo præcipit ~~sancta~~ Synodus, ne
à pulsu campanæ, quo beatam Ma-
riã virginem sub noctem salutamus,

H ij

sacræ

sacrae ad populum conciones in tem-
 plis, ac ne in ipsis etiã monasterijs ha-
 beantur: sed ipsa templa etiam mona-
 steria ab eo tempore claudi debere st-
 tuit, excepta nocte Natalis Domini
 & si quæ aliæ sunt, in quibus contraria
 consuetudo iam olim inualuit: ijs etiã
 templis exceptis, in quibus preces ma-
 tutinae singulis diebus autoritate Apo-
 stolica initio noctis dicuntur. Diebus
 verò illis, in quibus officium matuti-
 num sancti, vel sanctæ, cui templum
 dicatum est, solenniter agendum erit,
 decernit ~~sancta~~ Synodus, statim post
 Completorium, officium ipsum ma-
 tutinum inchoari debere: vt ad ipsum
 diei crepusculum, vel paulò post finia-
 tur. Si verò prædictis diebus aliter
 quàm hic præscriptũ est, matutinũ of-
 ficiũ celebratũ fuerit, parochus simul
 & bene-

& beneficiati solidis centum mulctentur. Insuper, quia nihil in templis indecorum permitti debet, profanas omnes cantiunculas in matutinis precibus, & alijs quibuscumq; horis Canonicis ~~sanctis~~ Synodus prohibet, & eas tantum admittit, quæ ab examinatore per Ordinarium deputando examinatae prius, & approbatae fuerint. Similiter nihil actionibus personarum vult in templis representari, quod eiusdem examinatoris iudicio non sit antea comprobatum. Capitulum, ac ipsi etiam parochi, si aliter hæc in suis ecclesijs admiserint, sex libris mulctentur.

Preces horarias nõ esse in Choro, dum sacra aguntur, priuatim dicendas.

Cap. XII.

Qui in Chorum conueniunt, psallendi gratia conuenire debent, vt

H iij

in psal-

in psalmis, hymnis, & canticis nomen Domini pariter laudetur: cumq; nullus, quod choro debet, iustè illi subtrahere possit, aut alios à communi cantu impedire, meritò præcipit ~~Sacra~~ Synodus, ne in choro, dum sacra aguntur, preces horariæ, quæ pro quotidiano penso recitandæ sunt, ab aliquo, vel aliquibus priuatim dicantur. Qui aliter egerit, distributionem illius horæ amittat, in qua huiusmodi preces in choro recitabit.

De honesto ecclesiasticorum habitu.

Cap. XIII.

Maximè decet Ecclesiæ ministros decenti etiam corporis vestitu honestos animi mores præferre, ut exterior corporis habitus Ordini, ac hone

honestati congruat clericali. Quare
 statuit ~~synodus~~ Synodus, vt in sacris or-
 dinibus constituti vestibus vtantur ta-
 maribus, non rubei coloris, aut viri-
 dis, sed nigri; vel eorum colorū, quos
 honestus ecclesiasticorum vsus admi-
 fit: scissis non vtantur calceis, neque
 anulis digites ornent, nisi quibus com-
 petit ex officio dignitatis. In subucu-
 lis collaria rugata minimè deferant,
 neque additamenta illa sinuosa extre-
 mitati manicarum subuculæ adiun-
 gant. Vestibus superioribus ex seri-
 co villoso, aut raso confectis minimè
 vtantur. Qui huic decreto non pa-
 ruerint, vestiū amissione damnātur.
 Illud etiā maximè curent presbyteri,
 ne sacras vestes, celebrationi Missæ
 indicatas super vestes breuiores, quàm

talares induant. Deniq; talem in eccl^{ia}fiasticis viris amictū cupit ~~sancta~~ Synodus, vt neq; pannosi, aut laceri sint, neq; vestibus exquisita arte confectis vtātur: sed ea indumenta gestent, quæ animi quietē, ac modestiā promittāt.

Sacris initiati ne arma deferant.

Cap. XIII.

OMnibus, qui sacris sunt initiati, mandat ~~sancta~~ Synodus, ne per ciuitates, aut oppida arma deferant. Iter tamen facientibus ensē, non autem tormentum manuarium, nisi iusta aliqua ex causa, quam Ordinarius approbare debeat, gestare liceat.

In sacris constituti ne Mimi sint, aut comptatores; et pensum horarium decenti loco esse persoluendum.

Cap. XV.

IN sacris constituti minimè personas in comœdijs, aut mimos, aut histriones

striones agant: crapulam, ebrietatem,
& comotationes fugiant, neq; illis cō
uiujs intersint, ad quæ sceminarum &
laicorum ingens, ac inquieta turba cō
currit, vnde verisimile sit, scandalum,
aut animæ periculum oriri posse.

Preces horarias debita veneratio
ne persoluāt, nō in vicis, aut fenestris,
alijs ve locis parū decoris: sed in se
cretioribus, & orationi cōgruentibus,
vt ad deuotionem excitati, Deum nō
labijs tantū, sed spiritu etiam orent.

*Ecclesiastici ad forum, aut ad curiam secularem
superpellicijs induti ne procedant.*

Cap. XVI.

O Portet sacris mysterijs addictos
diligenter aduertere, ne ipsorum
incuria dignitas ecclesiastica apud ple
bem vilescat: quare prohibet ~~Secundum~~
Synodus, ne vllus sacris ordinibus ini

H v

riatus

tiatus vel ad macellum, vel ad forum, siue piscarium, siue olitorium, vel ad secularium causarum curiam superpellicio indutus se conferat. Qui mandato non obedierit, unius argentei multa pro qualibet vice puniatur.

Constituti in sacris secularia negotia ne tractet.

Cap. XVII.

Qui in sorte Domini vocati sunt, ac proinde quorum Dominus hæreditas est, magnopere cauere debent, ne suæ functionis obliti, ad alia diuerant, quæ ab ipsorum dignitate & munere sint aliena. Qui enim futuri sunt religionis magistri, & in lege Domini die ac nocte meditari debent, vt cate-

ros exemplo ac doctrina ad bonū pro-
 uocent; nihil cum profanis negotijs,
 quæ illos à rebus diuinis auertunt, ha-
 bere debent commune. Nemo enim,
 vt ad Timotheum scribit Apostolus,
 militans Deo implicat se negotijs se-
 cularibus, vt ei placeat, cui se proba-
 uit. Quare ~~sancta~~ Synodus omnibus,
 qui sacris ordinibus sunt initiati, præ-
 cipit, ne secularis alicuius personæ pro-
 curatores sint, aut œconomi, aut cau-
 sarum secularium sollicitatores. Qui
 mandato non paruerint, viginti libra-
 rum pœna, aut quindecim diebus car-
 cere puniantur.

Iubet insuper illis, ne aduocati sint,
 aut vlli coram iudicibus patrocinen-
 tur, nisi in causis ecclesiasticis, ac etiã
 miserabiliū personarum: dūmodo hæc
 pro

pro veritate, & omni fraude seclusa agant, vt exemplum cæteris præbeant salutare: alioqui præcedenti pœna puniantur.

Adhæc eisdem mandat, ne prouentuum etiam ecclesiasticorum conductores, qui arrendatarij dicuntur, existant: ne ve emendi & vendendi commercia tractent. Qui horum duorum alterutri non obedierit, eandem pœnam subire compellatur.

Constituti in sacris suspectam fœminarum consuetudinem vitent: quas presbyteri comitari prohibentur.

Cap. XVIII.

Omnibus qui in sacris Ordinibus constituti sunt, prohibet ~~sanctæ~~ Synodus, ne domi fœminas, vnde possit aliqua mali suspicio oriri, habeant: quas si admoniti, nō expulerint, in eos velut contra cōcubinarios ab Ordina
rijs

rijs procedatur. Ad sacrum autē Presbyteratus ordinē promotis præcipit, ne siue pedestres, siue equestres, fœminas comitentur, nisi fuerit mater, soror, amita, matertera, neptis siue ex fratre, siue sorore, vel consobrina. Qui aliter fecerit, sex libris mulctetur, vel sex diebus carceri addicatur.

Sanctimonialium colloquia non esse frequentanda.

Cap. XIX.

NON decet, præsertim in locis Deo dicatis, à personis ecclesiasticis vllam scādali occasionem dari: ideo ~~san~~ Synodus sub excommunicationis pœna illis præcipit, ne Sanctimonialium monasteria colloquendi cū sanctimonialibus gratia frequenter inuisant. Regulares verò in Domino hortatur, vt ab huiusmodi monasteriorū monialium frequentatione abstineāt.

Qui

Qui si admoniti nō destiterint, in eos iuxta Tridentini Concilij statuta procedetur. Quod ipsum laicis etiam iubet: quos aliter agentes Ordinarius coerceat, & pro suo etiam arbitrio puniatur.

*Lusoriam mensam domi habentes
excommunicantur.*

Cap. XX.

OMnibus tā sacris Ordinibus initiatis, quàm etiam laicis mandatur ~~sancta~~ Synodus, ne domi mensam lusoriam, ad quā ludendi gratia frequenter conueniri solet, vulgus tablaie vocat, habere audeant. Qui mandatum transgressi fuerint, excommunicatione latae sententiæ deuinciantur.

*Clerici peregrini non admittantur
sine literis dimissorijs.*

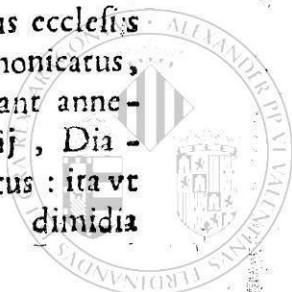
Cap. XXI.

peregrini sine commenda-
 titijs, aut dimissorijs sui Ordina-
 rij literis ad diuina celebranda nō ad-
 mittantur. Et qui ex Hispaniæ regnis
 in hanc prouinciam venerint, intra di-
 midium annum ab ipsa præsentatio-
 ne literarum dimissoriarum; qui verò
 ex remotioribus regnis, intra annum
 vnum eas renouare teneantur.

*Canonicatum dimidiæ parti ordo presby-
 teratus sic annexus.*

Cap. XXII.

CUm iuxta Tridentini Concilij
 decretum in omnibus ecclesijs
 Cathedralibus omnes Canonicatus,
 et portiones habere debeant anne-
 xum ordinem Presbyterij, Dia-
 conatus, aut Subdiaconatus: ita vt
 dimidia

dimidia talem pars presbyterorum in illis
 ceteri verò diaconi, aut subdiaconi:
 præcipit ~~sancta~~ Synodus huius prouin-
 ciæ Episcopis, vt cum consilio Capitu-
 li in suis ecclesijs designent, ac con-
 buant, vt viderint expedire, quibus ca-
 nonicibus quisque ordo ex sacris an-
 nexus in posterum esse debeat: ita vt
 dimidiæ parti Canonicatum presby-
 teratus ordo annectatur, reliquis verò
 diaconatus, aut subdiaconatus. Quod
 ipsum si intra annum à fine præsentis
 Concilij non fecerint, quingentorum
 ducatorum pœnam, quam redimēdis
 captiuis iam nunc applicamus, incur-
 rant.

*Canonici quo tempore in Capitulum
 conuenire non debeant.*

Cap. XXIII.

Ecclesiarū tam cathedraliū, quàm
 collegiatarum Canonici post in-
 ceptum

ceptum Missæ maioris officiū in Capitulum minimè conueniant ; nec à Choro recedant, donec corporis & sanguinis Domini cōmunio peracta fuerit . Illosq; monet ~~sacra~~ Synodus, & magnopere hortatur, ne tempus, vltra quàm rei necessitas postulat, in Capitulis protrahant: sed ita omnes temporis partes metiantur, vt & rebus ecclesiæ in Capitulo gerendis tempus non desit, & cultus diuinus in choro nō minuatur.

De habitu in ecclesijs gestando.

Cap. XXIIII.

Prohibet ~~sacra~~ Synodus, ne in dignitate constituti, Canonici, vel beneficiati in ecclesijs, vbi resident, dū sacra aguntur, maneant, nisi superpellicijs, aut alijs vestibus sibi in ecclesia congruentibus induantur . Alioquin

I

mul.

multæ duorum argenteorū sint sub-
iecti.

*Missæ priuatæ quo tempore diebus Dominicis, & fe-
stis colendis celebrari debeant.*

Cap. XXV.

QVoniam Missa conuentualis, ad
quam omnes olim conuenire so-
lebant, magna celebritate peragenda
est: vt debitus illi honor tribuatur, sta-
ruit ~~Sacra~~ Synodus, ne in diebus Do-
minicis, & festis colendis à tempore
decantatæ Epistolæ vsque ad ipsam cō-
munionem Missæ priuatæ in ecclesijs
celebrētur; idq; dum ipsum Missæ of-
ficium agitur: tempore enim sacræ cō-
cionis celebrari permittuntur, sed in
loco tantū templi separatiore, & in
facellis secretioribus, nullo tamen da-
to campanulæ signo, & dummodo id
nullus sacerdos in consuetudinē dedu-
cat. In ijs tamen ecclesijs, in quibus ho-

eū aliquid seuerius & strictius, quā
hic constitutū est, obseruatur, cum mo-
rem seruari volumus. Qui huic statu-
to non paruerit, duobus argenteis mul-
tetur.

Distributiones à quibus in Choro percipiendæ sint.

Cap. XXVI.

IN quibuscumque huius prouinciæ
ecclesijs, quoad eos, quibus distribu-
tiones ad singulas horas, siue quotidie,
ad manum minimè soluuntur, statuit
~~sancta~~ Synodus, vt aliquis designetur,
qui iureiurando, & aliqua etiam pœna
pecuniaria adstrictus, ipsos absentes
notet: qui de amissis ab eis propter ab-
sentiam distributionibus personæ ad
eam rem deputandæ rationem redde-
re & fidē facere debeat. Cæterum nul-
lus Canonicus, vel Beneficiatus distri-
butiones, seu punctū ad eas habēdas in
Missa lucretur, nisi ante finē Epistolæ

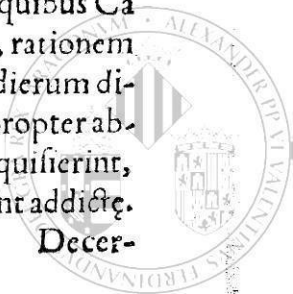
chorum introierit : sed neq; in vespere-
 ris, & alijs diurnis horis Canonicis, &
 matutino etiã officio, nisi ante finem
 primi psalmi chorũ ingrediatur. Qui
 chorũ ingressi fuerint, nõ inde exeãt,
 nisi ex causa, & præside, qui deligeretur,
 potestatem illis faciente. Qui tamen
 Missam tẽpore permisso celebrabũt,
 distributiones non amittant.

*Dignitatum & præpositurarum tertia pars fructuum
 in distributiones quotidianas applicatur.*

Cap. XXVII.

SACRI Tridentini Concilij decreto
 inhærens ~~sanctæ~~ Synodus, statuit,
 atque decernit, tertiam partem fru-
 ctuum, & prouentuum Dignitatum
 omnium, Personatum, Officiorum,
 ac Præpositurarum in ecclesijs tam ca-
 thedralibus, quàm collegiatis huius
 Prouinciæ existentium, in distributio-
 nes

nes quotidianas assignandam & applicandam esse, quemadmodum præsentis statuto iam nunc eam assignat, & applicat, & assignatam, atq; applicatam esse declarat. Quæ tertia pars fructuū inter eos, qui Dignitates ipsas, Personatus, Officia, ac Præposituras obtinent, vel obtinebunt, singulis diebus proportionabiliter diuidatur, quando Missæ & vesperis personaliter interfuerint. Volens atq; decernens, vt absentes singulis diebus notentur ab eo, qui Canonicos absentes notauerit, qui dierum omnium, in quibus abfuerint, non aliter quàm de diebus, quibus Canonici absunt, facere solet, rationem reddere debeat. Quorum dierum distributiones, cū earum propter absentiam dominium non acquisierint, iam nunc fabricæ ecclesiæ sint addictæ.

Decernit autē ~~Secunda~~ Synodus, tertiā illam partem secundū verū valorem cōputari debere. Et quod ad pręteritū attinet, ex ijs tantū fructibus, quos titularis obtinet, & in suum vsum cōvertit, tertia pars in distributiones applicata esse censeatur: vt intelligatur tertia pars fructuum applicata deductis atq; sublatis ordinarijs, & extraordinarijs oneribus, & ipsis etiam pensionibus. In posterū verò tertia pars omniū absolutè fructuū, deductis tantū ordinarijs, & extraordinarijs oneribus. Cæterū obtinentibus in cathedralibus, vel collegiatis ecclesijs dignitates, Canonicatus, aut Præposituras tribus tantū mensibus quolibet anno iuxta constitutionem Tridentini Concilij abesse licet. Tempus verò applicationis factæ, residētis, & notationis faci-

ciendæ post tres menses à die publica-
tionis huius decreti, quæ in ecclesia
metropolitana fiet, decurrere incipiat.

*in quibus ecclesijs pars fructuum Canonicis sit
in distributiones applicanda.*

Cap. XXVIII.

IN ecclesijs cathedralibus, in quibus
vel nulli redditus in distributiones
quotidianas ipsis Canonicis sunt appli-
cati, vel adeò tenues, vt nō ea, qua de-
cet, Canonicorū frequētia choro inser-
uiatur, Prælati ex redditibus, & prouē-
tibus Canonicatuū assignationē & ap-
plicationē in distributiones quotidia-
nas iuxta Cōcilij Tridētini decretū in-
tra annū à die publicationis huius pro-
uincialis Cōcilij facere teneantur: ac de
huiusmodi assignatione & applicatio-
ne in primo Cōcilio provinciali ratio-
nē reddere. Alioqui quingentorū ducarum

torū multa, quā nunc iam redimēdis
captiuis deputamus, præsentī hoc sta-
tuto illis irrogatur.

S E S S I O Q V A R T A

SVB PIO QVINTO PONT. MAX.

CELEBRATA DIE XXII. MENSIS

Januarij. M. D. Lxvj.

~~hæc~~ provincialis Valenti-
na Synodus, præfidente in
ea Illustrissimo, ac Reuerē-
dissimo domino Martino
Ayala Archiepiscopo Valentino, eo-
rum, quæ ad ecclesiarum, & personarū
ecclesiasticarum gubernationem per-
tinent, materiā prosequens, sequentia
statuta decernēda esse censuit, atq; ea
in hunc, qui sequitur, modū decernit.

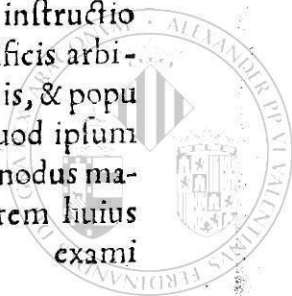
TITVLI TERTII PRO-
secutio de ijs, quæ ad ecclesiarum, & perso-
narū ecclesiasticarū gubernationē spectant.

De co-

De eorum, qui ad Cathedrales ecclesias pro-
mouendi sunt, examine faciēdo.

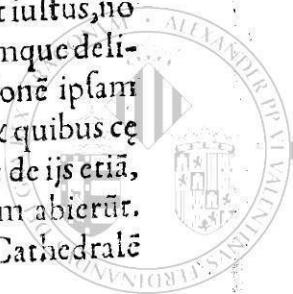
Cap. I.

CVm plurimū interfit, quales Epi-
scopi ecclesijs præficientur; ac pro-
inde ij, qui ad tantum munus promo-
uendi sunt, de vita, moribus, doctri-
na, & alijs, quæ iuxta sacros Canones
requiruntur, laudabile testimonium
habere debeant, meritò sacrosancta
Tridentina Synodus statuit, vt in pro-
uincialibus Concilijs modus & forma
præscribatur, qua de his omnibus in
eo, qui ad cathedralem ecclesiam assu-
mendus est, inquisitio, seu instructio
sanctissimi Romani Pontificis arbi-
trio approbanda pro nationis, & popu-
li moribus fieri debeat. Quod ipsum
hæc ~~sancta~~ prouincialis Synodus ma-
curè considerans, sequentem huius

examinis, & instructionis formā huius
 Prouinciæ pro populi qualitate conue-
 nientem magis esse iudicauit: nempe
 ut facta personæ alicuius ad ecclesiam
 cathedralem electione, seu præsentatione,
 Electus ipse, siue præsentatus Se-
 dis Apostolicæ Legatū, vel Nuncium,
 vel certè proprium suum Ordinariū,
 vel illū, in cuius diœcesi diu multūq;
 sit versatus, cū ipso electionis, seu præ-
 sentationis testimonio quamprimū
 adeat: qui quidē Prælatus & ab ijs re-
 stibus, quos ei Electus proponet; & ab
 alijs, quos bonos, graues, ac fide dignos
 ipse deliget, publico, ac etiam secreto
 scrutinio de Electi qualitatibus dili-
 genter inquirat: an scilicet sit legiti-
 mo matrimonio natus, quæ ætate, quibus
 moribus, quàm prudens, & an in
 sacro Ordine sex saltem mensiū spa-
 cio

tio sit iam constitutus: qui in Vniuersitate studiorum, quæ nulla hæresis suspicionem tunc laboraret, arduo præcedenti examine iuxta illius Vniuersitatis statuta Magister, siue Doctor, aut Licentiatus in sacra Theologia, vel iure Canonico meritò sit designatus, ac declaratus: aut publico alicuius Academix testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur: quod quidem testimonium graui aliquo in Theologia, aut iure Canonico, iuxta illius Academix morem, præcedenti examine, dari illi debeat. Cùm verò testante scriptura, septies in die cadat iustus, nõ æquum fuerit, de quibuscumque delictis in vniuersum inquisitionem ipsam fieri, sed de publicis tantum, & quibus ceteri scandalo offenduntur, ac de ijs etiã, quæ in prauam consuetudinem abierunt. Cæterum si is ad ecclesiam Cathedralẽ

allumendus sit, qui ad aliam cathedra-
 lem fuit iam prius promotus, de quo
 iam tunc huiusmodi examen, & disqui-
 sitio facta sit, sat fuerit, de duobus tan-
 tùm inquisitionem fieri, num scilicet
 priorem ecclesiam rectè administraue-
 rit, & an vitæ exemplo clarus & conspi-
 cuus extiterit. Deniq; cùm Prælatus
 hanc inquisitionem peregerit, eam in
 instrumentum publicum redactâ cū
 toto testimonio, ac professione fidei
 ab ipso Electo facta quamprimum ad
 sanctissimum Romanum Pontificem
 omnino transmittendam curet: ne ec-
 clesia longo tempore Pastore destitu-
 ta, detrimēta patiatur: & vt hac etiam
 ratione summus ipse Romanus Pon-
 tifex ecclesijs sanctè, atq; vtiliter pro-
 uidere possit.

Parochiali ecclesia vacante, per edictum publicum vocandos esse, qui ad eam obtinendam examinari voluerint.

Cap. 11.

Q Voties parochialis ecclesia, vel ^v per obitū, vel per resignationem ^{lucella} vacauerit, vt idoneus aliquis & dignus ^{pari} ei præfici possit, sancta hæc prouincialis Synodus animarū saluti magis expedire censuit, vt per edictum publicum, qui ad eam parochialem obtinendam voluerint examinari, vocentur. Quod ipsum edictum in valuis ecclesiæ maioris, & vbi ecclesia ipsa vacauerit, & alio etiam loco, qui ad eam rem commodus pro arbitrio Ordinarij magis iudicabitur, affigatur. In quo quam parochialis ecclesia vacet, significetur; & quindecim, vel pauciorū dierum terminus pro ipsius Ordinarij iudicio constitutur, intra quos qui exam-

men

men ipsum subire voluerint, accedere teneantur. Quoniam verò animarum cura onus est à quibuscumq; etiã idoneis maximè formidandũ, intelligant qui accessuri sunt, quanta animi sinceritate, quamq; nihil de se elatè & arroganter sentientes Prælati sese offerre debeant. Qui ecclesiæ tantũ utilitatem, non autem sua cõmoda sibi proponant: neq; aliud eorum aliquis apud se statuat, quàm vt si dignus repertus fuerit, ecclesiæ præficiatur; sin minus, alijs libenter cedat. Cæterũ si peractõ præsentationis termino, nullus accesserit, poterit tunc Ordinarius pro suo arbitrio ecclesiæ, vt magis expedire viderit, prouidere.

Archidiaconatus quibus conferendi sint.

Cap. III.

Cum

CVM ij, qui morum grauitate, & li-
 terarum scientia præcellunt, præ-
 stantioribus ecclesiæ beneficijs deco-
 rari debeāt, neq; alijs iustè illa confer-
 ri possint, quā ijs, qui muneri suo præ-
 clarè respondere valent; ~~sancta~~ Syno-
 dus intelligens Archidiaconorum di-
 gnitatem in ecclesijs insignem esse, ad
 cuius functionem, vt iura docent, mul-
 ta exigantur, quæ sine literarum peri-
 tia minimè præstari possunt; Concilij
 etiā Tridētini decretū ea in re secuta,
 statuit, vt nemo in posterū ad quem-
 cūq; Archidiaconatū in huius prouin-
 ciæ ecclesijs promoueat, qui non fue-
 rit in aliqua ~~illudiorū~~ Vniuersitate, que
 nulla heresis suspitione rē laboraret,
 et ad præcedenti examine, iuxta Vni-
 uersitatis illius statuta magister, seu do-
 ctor, vel licentiatus in Theologia, aut
 iure

iure canonico designatus, & nominatus. ~~Capitulis verò non liceat aliter quàm iuxta huius statuti formam aliquè ad alicuius Archidiaconatus possessionem admittere.~~

~~Canonici, cuius vacauerint aliter, quàm per resignationem, quibus conferri debeant.~~

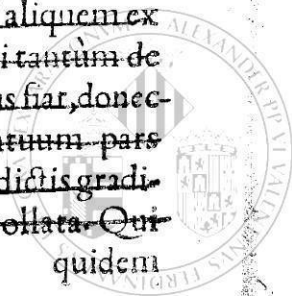
~~Cap. llll~~

*etia
statu
fuit
iudic* **I** ~~Ortatur sacrosancta Tridentina Synodus, vt in prouincijs, vbi id commodè fieri possit, ex Canonicibus dimidia saltem pars in cathedralibus ecclesijs, & collegiatis insignibus, Magistris rãtum, vel Doctoribus, aut etiam Licentiatis in Theologia, vel iure Canonico conferatur. Cùmq; hac prouincia viris Theologia, & iuris Canonici peritis abundet, ac proinde ita hortatio in ea cõmodissimum locum habeat, sancta hæc Synodus statuit, in eccle-~~

~~ecclesijs huius Prouinciæ cathedrali-
 bus dimidiam Canoniceatum partē,
 quādo aliter, quā per resignationem
 vacauerint, ijs tantum, qui prædictis
 Theologia, vel iuris Canonici titulis
 insigniti fuerint, conferri debere: ita ut
 Canonicatus primū vacaturus ma-
 gistro, seu doctore, vel licentiate in
 Theologia, aut iure canonico, qui præ-
 sentiarum munus exerceat, iuxta Tri-
 dentini Concilij constitutionem con-
 feratur. Secundò verò vacaturus libe-
 rē alij etiam, quā doctore, vel licen-
 tiate conferri possit. Qui tertio verò
 loco vacabit, promotus ad aliquem ex
 prædictis gradibus conferri tantum de-
 beat: atq; ita alternis vicibus fiat, donec
 dimidia saltem Canoniceatum pars
 ijs, qui ad aliquem ex prædictis gradi-
 bus conscenderint, fuerit collata. Qui~~

K

quidem

~~quidem Canonicatus, ubi semel fu-~~
~~erint magistris, doctoribus, vel licentia-~~
~~ris in prædictis facultatibus collati, nō~~
~~alijs in posterum, quæcumque modo~~
~~vacauerint, conferantur, quàm ijs, qui~~
~~ad aliquem ex supradictis gradibus fue-~~
~~rint promoti. Orat autem sancta hæc~~
~~Synodus, quoad potest, sanctissimum~~
~~Romanum Pōtificem, ut præfens hoc~~
~~decretum, quod singulari beneuolen-~~
~~tia, & amore erga viros literatos, &~~
~~Tridentinæ etiam Synodi hortatione~~
~~statuendum esse duxit, confirmare di-~~
~~gnetur. Cui si ea in re huic Synodo gra-~~
~~tificari minimè visum fuerit, tunc ea-~~
~~dem Synodus huius provincie Præla-~~
~~tes hoc decreto ligare non intendit:~~
~~sed ad eò liberam omnium Canonica-~~
~~tuum collationem relinquit, ac si præ-~~
~~fens decretum omnino aditum non~~
~~fuisse.~~

Exqui

Exquisita & noua festa non esse celebra-
branda.

Cap. V.

SVnt qui exquisitas, ac nouas festo-
rum appellationes contra quàm Ca-
lendarij series, & approbata in Ecclesia
consuetudo habeat, inuenire solent:
quem ab usum improbens ~~sancta~~ Sy-
nodus, statuit, ne eiusmodi festa à Ca-
pitulis, vel parochis celebranda ad-
mittantur. Qui non paruerint, sex li-
brarum mulctæ sint subiecti; & fructus
quos pro celebratione similium festo-
rum receperint, suos minimè fa-
ciant.

*Quæ duple, & quibus diebus admitti non
debeant.*

Cap. VI.

CVm iuxta patrū statuta & cōsuetu-
dinē ordo vnus, ac constās in officiorū
celebratione esse debeat: ex multis autē

K ij festo-

festorum duplis, quæ contra Calenda-
rij ordinem in quibusdam huius pro-
uinciæ ecclesijs admitti aliquando so-
lent, magna in diuinis officijs celebrā-
dis in vna, eademq; diœcesi, & ciuitate
varietas ac perturbatio soleat accide-
re; ne Calendarij ordo in Missis cōuen-
tualibus, & horis Canonicis in choro
dicendis varietur, omnibus huius pro-
uincię ecclesiarum tam cathedralium,
quàm collegiatarum Capitulis præci-
pit ~~sancti~~ Synodus, ne duplam aliquā
contra Calendarij ferię tempore, quo
Missa conuentualis, & horæ canonicæ
celebrari solent, diebus vllis celebra-
dam admittāt. quod ipsum in ecclesijs
parochialibus diebus Dominicis, & fe-
stis colendis seruari etiā debere decer-
nit. Reliquis enim diebus duplā in eis
admitti indulget, dummodo Missa cō-

u uentualis, vbi ea dici de more consue-
 uit, saltē priuatim celebrari non omit-
 tatur. Capitulum non obediens quin-
 quaginta aureis; reliqui verò qui in pa-
 rochialibus ecclesijs contra hoc statu-
 tum fecerint, viginti mulctentur. Si
 quæ verò huiusmodi duplæ sint iam
 admiffæ, vel Ordinarius eas in alia suf-
 fragia commutet, quæ animabus illo-
 rum, qui hæc legata reliquerunt, sint sa-
 lutaria; vel certè alio tempore, quàm
 quo Missa conuentualis, & horæ cano-
 nicæ in choro dici solent, celebrari de-
 beant.

Deambulationes in templis prohibentur.

Cap. VII.

CVm scriptum sit, domus mea do-
 mus orationis vocabitur: cupiens
~~sancta~~ Synodus, deambulationes, quæ
 in templis, dum sacra celebrantur, ma-

gno rerum diuinarum contemp-
runt, remouere; præcipit sub excom-
municationis pœna, ne tempore Mis-
sæ maioris, vel dum sacra concio ad po-
pulum habetur, huiusmodi deambu-
lationes in templis fiant. Canonicis
autem & Rectoribus iniungit, vt ad
eas prohibendas, quoad poterunt, mi-
nisterio alicuius personæ ad id de-
putandæ officium suum accommo-
dent.

*Qui ad ecclesiam confugerint, ne ultra dies nouem
in ea permaneant.*

Cap. VIII.

Quoniam templa quæ diuino cul-
tui dicata sunt, quantum fieri po-
test, pura atque expurgata esse oportet,
decreuit ~~sancta~~ Synodus, ne qui ad
ea confugerint, si nulla contentio de
immunitate agitur, ultra dies no-
uem

uem in eis manere permittantur. Intra quos si vel in ipso templo inquietè vixerint, vel crimen aliquod in eo, vel extra ipsum commiserint, citò excludantur.

Quæ sapiunt Gentilitios ritus è templis remouenda.

Cap. IX.

NE in Christianorū templis aliquid inspectari possit, quod Gentilitios ritus sapere videatur, prohibet ~~sancta~~ Synodus, ne in editis atque conspicuis templorum locis militaria vexilla, aut phaleræ pendeant: ne ve galeæ, aut scuta promineant. Si quæ verò nunc extant, intra dies quindecim à publicatione præsentis itatuti remouentur.

Non esse Sanctorum reliquijs abutendum ad questum.

Cap. X.

K iiij

Quo-

QVonia Sãctorum reliquijs, qui-
 bus meritò honorẽ & veneratio-
 nem debemus, aliqui non paruo multo-
 rum scandalo ad quãstum abutuntur;
 sacri etiam Tridentini Concilij decre-
 to, quo in reliquiarum veneratione o-
 mnem turpem quãstum eliminari de-
 bere patres statuerunt, ~~sancta~~ Synodus
 insistens, præcipit sub excommunica-
 tionis pœna, ne in templis, etiam mo-
 nasterijs, reliquiã sanctorum extra ip-
 sum altare educantur in locum, vbi ad
 quãstum populo sint propositæ. Quòd
 si aliqui etiã regulares deuotionis gra-
 tia eas ad infirmos detulerint, quod fa-
 cere non debent nisi vocati, nihil eis da-
 re, neque ipsis ob id intuitu etiam elee-
 mosynæ aliquid recipere sub eadem
 excõmunicationis pœna liceat. Et quia
 omnia, quæ speciem superstitionis ha-
 bent,

bent, repellenda sunt, prohibet, ne vltus imagines sanctorum filis, aut re alia metiatur, vt huiusmodi imaginum mensuræ ad infirmos perferantur: ne ve hostiæ, in quibus nonnulla scribi solent, ægrotis præbeantur. Hæc enim à superstitiosi cultus specie nō sunt aliena.

Vigiliæ publicæ in templis interdiciuntur.

Cap. XI.

CVM domum Dei nihil non sanctū deceat, perpendatq; ~~sancta~~ Synodus, ex ijs vigilijs, quæ multorum concursu in monasterijs, alijs ve templis, seu Oratorijs publicis fiunt, multas scandali occasiones oriri, & aliquando ex ijs etiam templa profanari contingat, omnibus huius prouinciæ subditis in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis pœna mandat, ne ad

K v

templa

templa ad huiusmodi publicas vigili-
 agendas se conferant, aut eis vllō mo-
 do intersint.

*Processiones è Monasterijs extra septa ne
 egrediantur.*

Cap. XII.

STatuit ~~sancta~~ Synodus, ne è mona-
 sterijs processiones sacrosancti cor-
 poris Christi, aut Assumptionis beatae
 Mariae, vel aliae extra Monasteriorum
 septa per vicos fiant. Neque parochis
 liceat huiusmodi processioibus in-
 teresse. Parochus qui non paruerit,
 quadraginta solidis: Presbyteri verò
 singuli solidis decem mulctentur. H-
 lud etiam prohibet, ne regulares extra
 Monasteria ad sepeliendos defunctos
 crucem deferendo in processione pro-
 grediantur.

*De pijs operibus in suffragium animarum implendis: &
 de Missis, quae in Parochijs in fine anni
 celebrandae supersunt.*

Cap.

NE pia testantium voluntates de-
 pereant, neque ipsorum animæ de-
 bitis suffragijs fraudentur, præcipit
~~sancta~~ Synodus, Missarum celebratio-
 nem, & alia pia opera, quæ testamentis
 mandantur, saltem intra annum vnū
 post testamenti publicationem imple-
 ri. Quin etiam Curatis omnibus, & ra-
 tionum ecclesiasticarum Præfectis,
 quos Rationales vocamus, iubet, vt
 singulis annis Ordinario, aut eius Vi-
 cario, seu Visitatori exponant, quantus
 Missarum nondum celebratarum nu-
 merus in ipsorum parochijs supersit:
 vt Ordinarius quid ea in re agi debeat,
 possit maturè statuere. Qui non parue-
 rit, trium librarum mulctæ sit subie-
 ctus.

arum unionum acta Ordinario ostendi debeant.

Quoniam vniones perpetuæ à quadraginta annis citra factæ, iuxta decretum Tridentini Concilij ab Ordinarijs tamquam à Sede Apostolica delegatis examinari possunt, iubet sancta Synodus, vt intra sex menses omnium huiusmodi vnionum tituli & acta ad Ordinarium deferantur. Si secus factum fuerit, ab Episcopis iuxta Tridentini Concilij statutum procedatur.

*Confraternitatum statuta Ordinario commo-
nstranda esse.
Cap. XV.*

Omnibus quarumcumque Confraternitatum Prioribus & Præfectoribus mandat sancta Synodus, vt intra trium mensium spacium suæ Confraternitatis constitutiones & statuta ad Ordinariū deferant: vt possit ipse Ordinarius intelligere, num eorum au-
quod

quod minus rectum sit, & an debita au-
toritate sint cōfirmata. Quod examen
gratis fieri debere, decrevit ~~sancta~~ Sy-
nodus. Si transacto prædicto termino,
minus paruerint, ministerijs & exerci-
tjjs Confraternitatum in ecclesijs vti
non permittantur.

*Ne possessio beneficiorum conferatur, antequam Ordi-
narius literas sine fraude impetratas esse intellexerit.*

Cap. X V I.

~~C~~um aliquando accidat literis sub-
reptiè impetratis, & ijs etiam
qualitatibus, quas Tridentinum Gen-
cilium in Beneficiatis requirit, ali-
quando dolo confectis, aliquos ad di-
gnitatum, Canonicatum, Persona-
tum, Beneficiorum curatorum, vel
etiam simplicium possessionem in-
consulto Prelato admitti, statuit ~~san-
cta~~ Synodus, ne in posterum in hac

pro-

~~prouincia dignitatis alicuius, Canonicatus, Personatus, Beneficij curati, vel simplicis quarumcumque literarum vigore, alio ve quocumque pretextu, alicui persone cuiuscumque conditionis existat, possessio conferatur, nisi prius litera provisionis coram Ordinario presentata fuerint. Ipse vero Ordinarius re, quam breuissimè fieri poterit, examinata, simul atque nullam subesse fraudem intelliget, possessionem dari iuxta literarum feriem citissimè mandet. Qui huic decreto non obedierit, medietate fructuum vnius anni dignitatis, Canonicatus, Personatus, Beneficij curati, vel simplicis, cuius possessionem fuerit adeptus, priuatus existat. Subexceptor vero & Notarius excommunicationis sententiam ipso facto incurrant; & Subexcep-~~

~~for aureos centū, Notarius verò quin-~~
~~quaginta persoluant.~~

De locis Parochiali ecclesie annexis.

Cap. XVII.

Contingit aliquando loca quædam
 ex paucis rusticanis domibus ini-
 tio coagmentata, & Parochiali alicui
 ecclesie annexa, in tantum postea do-
 morum numerum excrefcere, vt non
 solùm ob loci distantiam, sed propter
 plebis etiam multitudinem vix possit
 parochus Sacramenta illorum incolis
 ministrare. Vnde cum ex his annexis
 locis primitias Curati recipiant, plebs
 tamē Sacramentorū administratione
 fraudetur, statuit ~~Sancta~~ Synodus, vt
 in huiusmodi locis annexis, quæ iā in-
 cōpetentē magnitudinē sunt aucta, Or-
 dinarius quemadmodū viderit expedi-
 re, Presbyterū constituat, qui illorum
 locorum incolis Sacramēta ministret:

cui

cui ex ipsius annexi loci fructibus, primitiis, vel redditibus commodum, ac sufficiens stipendium decernat. Quando verò ecclesiam illam parochialem, cui locus annexus est, vacare contigerit, Ordinarius locum annexum, si eius fructus, salva competenti ecclesiæ matricis dote, sufficientes fuerint, ab ipsa ecclesia matrice pro suo arbitrio separret, & in parochialem ecclesiã erigat.

Ex ecclesiarum fructibus ad diuinum cultum, ex Sacramentorum administrationem ipsis ecclesijs esse providendum.
Cap. XVIII.

~~Q~~ ~~Venadmodum æquum est eos,~~
~~qui spiritualia feminant, carnalia~~
~~merere: ita ijs, qui carnalia tribuunt,~~
~~spiritualia iustè negari non possunt.~~
~~Cumq; iuxta Tridentini Concilij sta-~~
~~tuta in ecclesijs parochialibus, in quibus~~

~~bus populus ita numerosus est, ut v-~~
~~nus Rector non possit Sacramentis ec-~~
~~clesiasticis ministrandis, & cultui divi-~~
~~no peragendo sufficere, cogendus ille~~
~~fit ab Episcopis, tot sibi ministros ad~~
~~hoc munus adiungere, quot ad Sacra-~~
~~menta ministranda, & cultum diuinum~~
~~celebrandum sufficiant: perpendat au-~~
~~tem sancta Synodus, fructus & reddi-~~
~~tus parochialium ecclesiarum in hac~~
~~provincia ita aliquando alicui personæ,~~
~~vel Monasterio, seu Collegio, aut cõ-~~
~~munitati in totum, seu in maiorẽ co-~~
~~rum partẽ reseruatos, vnitos, aut quo-~~
~~cunque modo assignatos esse, ut Re-~~
~~ctor muneri suo satisfacere nequeat:~~
~~eos verò, quibus fructus reseruati sunt,~~
~~vniti, vel quomodocumque assignati,~~
~~ita curam animarum negligere, ut ne-~~
~~que huic ecclesiarum necessitati consu-~~

~~ac, neque etiam ab Ordinarijs quam-
 diu fructus ipsos, vel maiorem eorum
 partem illi retinent, consuli possit. me-
 rito eadem sancta Synodus huic eccle-
 siarum necessitati succurrere volens,
 & decretis Concilij Tridēntini infiltēs,
 statuit, vt, si facta hac fructuū reserva-
 tione, vnione, vel assignatione, fructus
 siue redditus, qui titulari supersunt, ad
 hæc necessaria obsequia ecclesie impē-
 denda minimè sufficiant, vel quia ec-
 clesia populosa est, & pluribus ministris
 indiget, vel quia fortè locum aliquem,
 vel loca annexa habet, quæ nisi noui
 ministri in eis constituantur, necessaria
 Sacramentorum administratione frau-
 dabuntur; ex ipsius ecclesie parochialis
 fructibus particulari alicui personæ,
 Monasterio, Collegio, vel communi-
 tati cuicumque reservatis, seu quomolibet~~

~~de libet eis pertinentibus, rānā por-
tionem vel augendo in ipsa ecclesia
matrice, si opus fuerit, ministrorum
numero, vel nouis ministris in loco,
vel locis annexis, si id necessitas postu-
labit, constitutis Ordinarius assignet,
vel applicet, vt tam ipsi ecclesie matri-
ci, quā locis annexis recte providea-
tur. Sic enim animarum saluti, cuius
in primis ratio haberi debet, poterit ab
Ordinarijs recte esse consultum.~~

*Que parochiales ecclesie liberentur onere ad
matrices ecclesias eundi, vt processio-
nibus intersint.*

Cap. XIX.

CUm sacra Concilia in hunc e-
tiam finem congregentur, vt sub-
ditorum odia, dissensiones, ac lites se-
dari valeant; cupiatq; ~~sancta~~ Synodus,
ecclesiarū huius prouinciæ discordias

L ij tollere

tollere, quò tranquillius Deo, qui pacis est autor, in eis deseruiatur: intelligens huius prouinciæ oppida quædam vel loca, cum exigua initio ac tenuia essent, postea tamen in eam magnitudinem excreuisse, vt ab ecclesia matrice separata, in ecclesias parochiales iam sint erecta; quæ in ipsa eorū separatione ad pacta quædam seruāda adstricta fuerant, quæ vix commodè seruari iam possunt; quale erat, in festo corporis Christi, vel Assumptionis beatæ Mariæ oppidis suis, aut locis relictis, cum cruce & cappis ad matricem ecclesiam, vt sacrę processioni interessent, ire: statuit, si ea oppida, vel loca iam in parochiales ecclesias erecta eiusmodi sint, vt in eis corporis Christi, aut alterius festi processio decēter fieri queat, quod ipsum iudicio Ordinarij relinquatur, iam

iam nunc onere illo, seu obligatione ad matricem ecclesiam cum cruce & cappis prædicto festo, vel festis eundi, vt processioni intersint, eximenda & liberanda esse, quemadmodum præsentis decreto ea eximit ac liberat: eorumq; incolis concedit, vt in ipsis suis oppidis, vel locis prædictas processiones facere possint; & ne ab vllis perturbentur, præcipit: non obstantibus statutis, consuetudinibus, conuentionibus, & alijs quibuscumque: his enim omnibus ~~statutis~~ Synodus derogat. Si quæ verò lites coram huius prouinciæ Ordinarijs super prædictis ortæ fuerint, sintq; adhuc indecisæ, illas omnes ad se sancta Synodus euocat, præsentiq; hoc statuto cassat, & extinguit: ac partibus perpetuum silentium impenit.

De iudicibus delegatis limites sui mandati
excedentibus.

Cap. XX.

*ide
ll
i v.* ~~Q~~uoniam experimento aliquando
didicimus, iudices aliquos dele-
gatos ita potestate sua abuti, ut limites
sui mandati excedentes, excommuni-
cationis etiam & interdicti cenfuras te-
merè imponere non vereantur. unde
non parua incommoda, & scandala o-
riri solent. Cumq; iuxta vtriusq; iuris
dispositionem fines mandati diligen-
ter seruandi sint, nemoq; sine iurifdi-
ctione, & potestate huiusmodi actus
exercere possit, statuit sancta Synodus,
si quando constiterit, iudices delega-
tos cuiuscunq; dignitatis, seu præmi-
nentia fuerint, in huiusmodi actibus
exercendis, mandati sui limites excede-
re, ne tunc excommunicationi, qua
intulerint, aliquid deferatur: ne ve-
ter-

~~re dictum, quod imposuerint, à Capi-
tulis, vel Parochis admittatur, nisi cō-
sulto prius de ea re Ordinario. Capitu-
lum non obediens sex librarum, paro-
chus verò duarum mulctam subire
compellatur. Excommunicatio verò,
que pro rebus deperditis, vel furto sub-
laris ferri solet, non ab alio, quā ab ipso
Episcopo, vel de eius facultate, iuxta
Tridentinæ Synodi statutum decerna-
tur.~~

*Judices seculares qui personas Ecclesiasticas in
carcerem trahunt, excommunicati de-
clarantur.*

Cap. XXI.

Iudicum quorundā seculariū audaciā
improbans ~~sancta~~ Synodus, qui perso-
nas ecclesiasticas in carcerem trahere,
& ibidem sua autoritate retinere au-
dent, præcipit, ne aliquis secularis iu-
a x, vllum, qui in Sacris Ordinibus

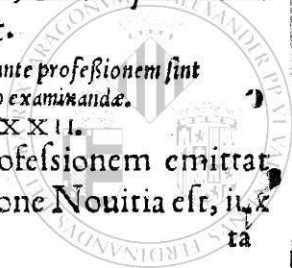
L iiij con-

constitutus sit, capere, aut captum aliquo tempore retinere præsumat: sed si fortè ipsum proprio mutato habitu, in aliquo crimine repererit, simul atque eum sacris ordinibus initiatum esse intelliget, ad eius Superiorem deferat. Quòd si tempus ad id opportunum nõ fuerit, tantisper solummodo pro Superiore eius ipsum custodiat, idq; decenti loco, & absq; omni alia molestia, donec ad illum deferre ipsum possit. Alioqui sententiã excommunicationis, quæ capite, Si quis suadente diabolo, in eos infertur, qui manus violentas in Clericos iniecerint, ~~sacra~~ Synodus eũ incurrisse declarat.

Nouitiæ quomodo ante professionem sint ab Ordinario examinandæ.

Cap. XXII.

ANtequam professionem emittat quæ in Religione Nouitiã est, illa & ta

ta Concilij Tridentini decretum de-
bet Episcopus, vel eo impedito eius Vi-
carius, vel aliquis ab eis deputatus il-
lius voluntatem explorare, an coacta,
an seducta fuerit, & an sciat quid agat.
Ut igitur rectius, & maiori eius liberta-
te hæc probatio fiat, præcipit ~~sacra~~ Sy-
nodus, huiusmodi examen apto, & de-
centi loco, in quo nihil à Sanctimonia-
libus, vel alijs audiri possit, debere fie-
ri. Et quoniam ^{bona} ~~in~~ eodẽ Concilio Tri-
dentino statuente, vt hac etiam ratio-
ne ipsius Nouitiæ libertati magis con-
sultatur, ante eius professionem Mona-
sterio dari nõ debet, decernit, ab Epi-
scopo, vel eius Vicario, aut ab eis depu-
tato hoc etiam explorandum esse, an
scilicet Monasterium antequam No-
uitia professionem emittat, ^{bona} ~~ipse~~ ipsa
repperit. Porrò circa victum & vesti-
tum

rum eius, quæ nondum est professa, dispositio Concilij Tridentini seruetur.

Ab Episcopis & regularium superioribus statuta Tridentini Concilij de regularibus edita, in monasterijs ipsorum curæ subiectis esse seruanda.

Cap. XXIII.

QVoniam tam Episcopi in monasterijs sibi subiectis, vel specialiter commissis, quàm Abbates, Generales, alijsq; ordinũ Superiores ea, quæ de regularibus siue viris, siue mulieribus in sacro Tridentino Concilio statuta sunt, executioni mandare debent, ita vt Episcoporum negligentiam Concilia Prouincialia suppleant, & coërceant; regularium verò Capitula Prouincialia & Generalia; & in defectum Capitulorum Generalium Concilia Prouincialia per deputationē aliquorū

Q V A R T A. 24

rum eiusdē ordinis providere debeant: idcirco ~~sancta~~ Synodus huius provin-
ciæ Episcopos, necnon Abbates, Gene-
rales, aliosq; ordinū Superiores in Do-
mino hortatur, vt si fortè in aliquibus
monasterijs tam virorum, quàm san-
ctimonialiū eis subiectis vetus ac re-
gularis disciplina collapsa fuerit, o-
mnia iuxta Tridentini Concilij statu-
ta, quę de regularibus sancita sunt, pro
sua prudentia instaurent, ac moderen-
tur. Episcopi qui in monasterijs sibi
subiectis præsens decretum non serua-
uerint, ducentorum aureorum mulctę
subijciantur. Regulariū verò Superio-
res, si suo muneri hac in parte defue-
rint, suaq; monasteria ad decretorum
Tridentini Concilij normam minimè
reformauerint, iuxta eiusdem ipsius
Tridentinæ Synodi constitutionem

52
SESSIO
eorum negligentia coerceri, atq; sup-
pleri diligenter curabitur.

SESSIO QUINTA

ET VLTIMA, SUB PIO QVINO

TO PONT. MAX. CELEBRATA DIE

xxiiij. mensis Februarij.

M. D. Lxvj.

T huius provinciae populus
sanctis legibus institutus,
Deo fideliter seruiat, eiusq;
madata facilius exequatur.

~~sancta~~ Prouincialis Valentina Syno-
dus praesidente in ea Illustrissimo ac
Reuerendissimo domino Martino A-
yala Archiepiscopo Valentino, sequen-
tia haec statuta, quae potissimum ad po-
pulum gubernandum, & in officio retinendum

nendum pertinent, sancienda ac promulganda esse decreuit.

TITVLVS QVARTVS
de ijs, quæ communiter ad populi gubernationem spectant.

De festis in hac provincia colendis.

Cap. I.

Dies festes in hunc finem institutos esse constat, vt in eis ab omni opere seruili abstinentes, rebus diuinis toti incumbamus. Quare grauitè ferens ~~Sacra~~ Synodus esse quosdam, qui hæc parùm curantes, sacros dies à reliquis minimè distingunt, dum alij laborantes manibus, alij verò prauis ac sceleratis operibus hisce diebus sese magis implicantes, debitum honorem festis subtrahunt; vt in posterum ipsi dies festi cètiùs obseruari possint, & populus eorum

eorum multitudine minimè prægrauetur, statuit illorum festorum catalogum describere, quæ ex ipsius Synodi mandato in tota hac prouincia ab omnibus coli debēt. Ea autem sunt quæ sequuntur.

Circuncisio Domini.

Epiphania.

Sebastianus Martyr.

Vincentius Martyr.

Purificatio beatæ Mariæ virginis.

Matthias Apostolus.

Annunciatio beatæ Mariæ virginis.

Marcus Euangelista.

Philippus & Iacobus Apostoli.

Inuentio sanctæ Crucis.

Barnabas Apostolus.

Natiuitas sancti Ioannis Baptistæ.

Petrus & Paulus Apostoli.

Iacobus Apostolus.

Trans-

- Transfiguratio Domini.
 Laurentius Martyr.
 Assumptio beatæ Mariæ virginis.
 Bartholomæus Apostolus.
 Natiuitas beatæ Mariæ virginis.
 Matthæus Apostolus.
 Dedicatio Michaëlis Archangeli.
 Lucas Euangelista.
 Simon & Iudas Apostoli.
 Festum omnium sanctorum.
 Andreas Apostolus.
 Conceptio beatæ Mariæ virginis.
 Thomas Apostolus.
 Natiuitas Domini.
 Stephanus Protomartyr.
 Ioannes Apostolus & Euangelista.
 Resurrectio Domini cū feria 2, & 3.
 Ascensio Domini.
 Festum Pentecostes cum feria 2, & 3.
 Festum corporis Christi.

Festa verò sanctorum, qui ciuitatis, aut loci sunt patroni, arbitrio Ordinarij; quæ verò ciuitatis, vel loci voto colenda esse dicuntur, præcedente Ordinarij examine colantur. Et quia non desunt, qui vix alia ratione, quàm metu pœnæ à malo prohiberi possunt, ideò ~~sancta~~ Synodus ijs, qui horum festorum aliquod non coluerint, quatuor solidorum pœnam imponit.

De præcepto audiendi Missam.

Cap. II.

DEnt operam omnes Christi fideles, vt præceptum Ecclesiæ, quo diebus Dominicis, & festis colendis Missam audire tenentur, sedulò impleant: sciantq; cum decimum quartum annum attigerint, se iam obligatione huius præcepti deuinctos esse: quos hortatur ~~sancta~~ Synodus, vt ad suas parochias

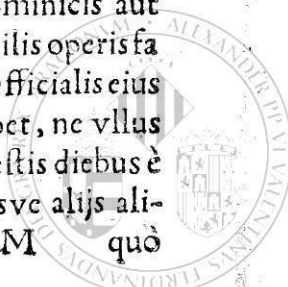
chias, quòd sint in eis vt plurimum
 sacro fonte regenerati, & salutaria Sa-
 cramenta inde recipiant, ac in ipsis etiã
 pro eis speciatim oretur, diebus saltem
 Dominicis & festis maioribus ad Mis-
 sam conuentualem attentè ac deuotè
 audiendam accedant.

*Non esse pietatis prætextu violandum præceptum
 de colendis festis.*

Cap. III.

NON desunt, qui pietatis causam
 præ se ferentes, interim tamen Ec-
 clesiæ mandata transgrediuntur. quem
 ab usum auferre cupiens ~~sancta~~ Syno-
 dus, præcipit, ne vllus quocumq; in lo-
 co etiam sacro diebus Dominicis aut
 festis colendis aliquid seruilis operis fa-
 ciat absq; Ordinarij, vel Officialis eius
 facultate. Quinetiam iubet, ne vllus
 eisdem Dominicis, aut festis diebus è
 iuitatibus, oppidis, locisve alijs ali-

M quò

quò proficiatur, quin Missam prius
 audierit, nisi in eum locum se conferat,
 in quo eam sit auditurus. Quam si non
 audiat, velut præcepti ecclesiastici
 transgressor ab Ordinario puniatur.

*De impedimentis rerum sacrarum remouendis, & quan-
 do officinæ sint occludendæ.*

Cap. IIII.

3 **D**iebus festis dum in templis offi-
 cia sacra aguntur, ludi, saltationes,
 tripudia, & alia quæcumque rerum di-
 uinarum impedimenta tollantur. Offi-
 cinæ verò, & mercium, aliarumq; rerū
 etiam ad esum necessariarum tabernæ,
 & Cauponæ, in quibus eiculenta ven-
 duntur, quādiu ipsis diebus festis Mis-
 sa conuentualis in templis celebratur,
 minimè aperiantur. Ante verò & post,
 ubi ad victum & vestitum necessaria
 vendantur, altera ex foribus poterit a-
 periri.

Choreæ quibus locis, & quo tempore prohibeantur.

Cap. V.

Sunt qui saltationibus, & choreis, quæ coram altaribus fiunt, sanctorum festis cultum impendi falsò existimant: ideo sub excōmunicationis pœna prohibet ~~sancta~~ Synodus, ne in vicis, aut plateis coram altaribus choreæ ducantur; ac ne in domibus Confraternitatũ, in quibus sunt sacella & altaria, villo tẽpore coram ipsis tripudia & saltationes fiant. Nocturnas verò saltationes in cōfraternitatum domibus omnino prohibet: tum quòd festorũ cultui minimè conueniãt, tum etiã quòd permulta ex eis mala oriri passim experiamur. Qui nocturnis saltationibus in Cōfraternitatũ domibus operam dabunt, præter præcedentem excommunicationis pœnam, quinque etiam libris mulctẽtur.

M ij

De

De pauperibus mendicis, & de ijs qui eleemosynas
in templis colligunt.

Cap. VI.

EOS, qui Missæ sacrum audiunt, oportet magna animi quiete rebus diuinis intentos esse, & à nullis perturbari, quò minus tranquilla mente sacra illa Myſteria, quæ in Missa peraguntur, contemplari possint. Volens igitur ~~sancta~~ Synodus hæc rei tam sacrae impedimenta arcere, præcipit, ne dum res sacra agitur, pauperes mendicæ in templis, aut eorû facellis permittantur: sed ad ianuam tantùm templi stipem petere possint. Qui verò eleemosynarias patinas in templis circûferunt, non alij, quàm sequentes, nisi de expressa Ordinarij facultate permittantur: qui scilicet ad parochialis templi, ipsius etiam metropolitani fabrica, qui

qui ad alendos parochiæ pauperes, qui ad sacrosanctum Christi corpus honorifice colendum, ad ornamenta sacra conficienda, ad beatæ Mariæ virginis sacellum decorandum, ad suffragia animabus Purgatorij ferenda, demum ad ipsius Hospitalis pauperes sustentandos eleemosynas petunt. Quibus, in Missis quidē priuatis, eo tantum tempore, quo vel sacerdos ad Missam celebrandam se induit, vel quo ipsam Missæ communionē iam peregit, eleemosynas quære licet: in Missis verò cōuētualibus id, antequam peractum sit euangelium, nequaquam faciant: quo etiam tempore, sed priore loco, Rectoribus & Vicarijs oblationes à populo recipere liceat. Præcipit etiam ~~sanctus~~ Synodus, ne in Monasterio aliquo patina eleemosynaria ad sustentationem pauperum

perū, ipsius Monasterij autoritate circumferatur: neve alio quouis modo illis collectæ eleemosynæ, eadem Monasterij autoritate distribuantur.

De eleemosynis, quæ in suffragium animarum colliguntur.

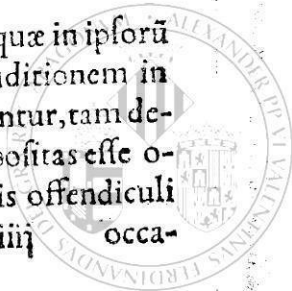
Cap. VII.

Qui patinam eleemosynariam animarum Purgatorij detulerit, siue ecclesiasticus sit, siue laicus, successori suo, Rectore, vel Vicario præfente, ad accepti & expensi rationem reddendam sit obnoxius. Quas omnes rationes Rector, vel Vicarius à visitatore in ipsa visitatione examinandas seruari sedulò curet. Hæ verò eleemosynæ in Missarum tantùm celebrationem cedant, quæ in eadem ecclesia, in qua erogatæ sunt, in animarum suffragium celebrentur. Quòd si videbitur aliquando expedire, vt in alia opera insumantur, id nõ fiet, nisi consulto prius Ordinario.

Cum nonnulli priuatis domibus, propemodum ac si sacra templa essent, vti videantur, idq; nō deceat; precipit ~~sancta~~ Synodus, ne illæ Confraternitatum imagines, quibus Confratres in suis solennitatibus, & funeribus vti solent, aliter in priuatis domibus habeantur, quàm thecis inclusæ, honesto tamen ac decenti loco collocatæ. Cùm autem ad funera, vel aliò deportandæ erunt, intra thecas etiam, & decēter, sine pompa tamen ferantur.

Sanctorum imagines decenter pingendæ & formandæ.

Sanctorum imagines, quæ in ipsorū cultum, & populi eruditionem in Ecclesia meritò proponuntur, tam decēter atq; honestè compositas esse oportet, vt neq; vlla ab eis offendiculi

occasio dari, neq; quod in finē bonum
 institutum est, in malum aliquod de-
 torqueri possit. Quare, sacri etiam Cō-
 cili; Tridētini decretis inhærendo, sub
 excōmunicationis pœna iubet ~~Sanctus~~
 Synodus, ne vllus imagines sanctorum
 aut procaci venustate depingat, aut la-
 sciuis & inhonestis indumentis ador-
 net: sed vt adeò honestè vel pingantur,
 vel formentur, vt illorum quos nobis
 referunt, sanctitati appositè & conue-
 nienter respondeant. Si quæ verò ima-
 gines aut indecorè depictæ, aut inhone-
 stè formatæ in templis potissimùm ha-
 beantur, parochis & eorum Vicarijs, vt
 eas quamprimùm remoueant, distri-
 ctè præcipit.

-Ne laici sacris vestibus utantur.

Cap. X.

Cum sacra vestes, quæ diuinitus
 tui sunt dicata, rerum sacrarū in-
 ministris

nistris tantum cōgruant, prohibet ~~San~~
~~ta~~ Synodus, ne laici in Mysteriorum
 representationibus, vel aliàs, sacris ve
 stibus vtātur. Rectores & Sacristæ, qui
 sacras vestes laicis concesserint, vigin
 ti solidorum pœna mulctentur.

~~Quibus rationibus agendum, ut nuper conuersi
 ad fidem alliciantur.~~

~~Cap. X. b~~

~~Q~~ ~~U~~ ~~n~~ ~~u~~ ~~p~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~f~~ ~~i~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~c~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~u~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~s~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~t~~,
~~c~~ ~~u~~ ~~m~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~r~~ ~~u~~ ~~c~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~t~~, ~~u~~ ~~t~~ ~~m~~ ~~a~~
~~i~~ ~~o~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~b~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~d~~ ~~i~~ ~~u~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~p~~ ~~r~~ ~~o~~ ~~f~~ ~~e~~ ~~c~~ ~~t~~ ~~u~~ ~~m~~ ~~f~~ ~~a~~
~~c~~ ~~i~~ ~~a~~ ~~t~~, ~~i~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~d~~ ~~i~~ ~~e~~ ~~b~~ ~~u~~ ~~s~~, ~~q~~ ~~u~~ ~~i~~ ~~b~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~d~~ ~~i~~ ~~u~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~y~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~i~~ ~~a~~
~~s~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~g~~ ~~u~~ ~~l~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~i~~ ~~q~~ ~~u~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~v~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~p~~ ~~l~~ ~~i~~ ~~s~~
~~a~~ ~~g~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~t~~ ~~u~~ ~~r~~, ~~i~~ ~~l~~ ~~l~~ ~~o~~ ~~r~~ ~~u~~ ~~m~~ ~~c~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~b~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~r~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~o~~
~~t~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~p~~ ~~o~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~d~~ ~~u~~ ~~l~~ ~~o~~ ~~c~~ ~~u~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~o~~ ~~r~~ ~~u~~ ~~m~~ ~~c~~ ~~u~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~o~~
~~p~~ ~~o~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~u~~ ~~m~~ ~~f~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~i~~ ~~a~~ ~~q~~ ~~u~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~t~~ ~~a~~ ~~c~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~c~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~u~~ ~~m~~, ~~f~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~i~~ ~~a~~
~~q~~ ~~u~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~t~~ ~~a~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~c~~ ~~o~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~o~~ ~~m~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~i~~, ~~&~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~x~~ ~~t~~ ~~a~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~p~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~s~~ ~~e~~,
~~&~~ ~~d~~ ~~i~~ ~~e~~ ~~c~~ ~~o~~ ~~m~~ ~~m~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~o~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~f~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~c~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~o~~ ~~r~~ ~~u~~ ~~m~~,
~~&~~ ~~f~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~l~~ ~~i~~ ~~b~~ ~~u~~ ~~s~~. ~~S~~ ~~p~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~m~~ ~~f~~ ~~o~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~s~~.

M v re,

~~re, vt illorum aliqui solenni hoc cultu
ad diuina magis prouocentur.~~

~~Et quia eorum multi cum mortem
obcunt, nulla Christiani animi signa
exdere solent, cupiens sancta Synodus,
illos nostræ fidei rebus assuescere, eis
iniūgit, vt cum testamenta cōdent, ali
quid in animarū suarū suffragiū poste
ris suis imperent: quòd si minùs fece
rint, ij, qui eorum bonis quouis modo
suecesserint, tres saltem Missas in de
functi suffragium celebrari faciant.~~

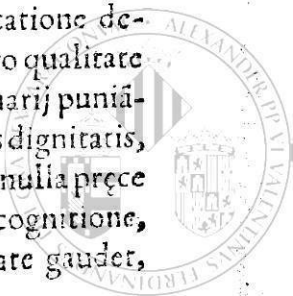
~~Quibus etiam sancta Synodus int
perat, ne famulos origine Christianos
habeant annis decem & octo natu mi
nores. Id si aliter fiat, nuper conuersus
libras decem soluat, famulus vt ò in
carcerem ad mensem vnū includatur.~~

~~In indices seculares, qui ecclesijs contra eorum immu
nitatem vim inferunt.~~

Cap. XII.

Indices

Iudices seculares, qui nulla præcedente coram Ordinario causæ cognitione, fores ecclesiæ perfringendo, vel quocumq; alio modo illata vi, in ecclesiã, quæ de iure, vel consuetudine immunitate gaudet, intrauerint; vel eam prædicto aliquo modo inuaserint, excommunicationem latæ sententiæ incurrant. Quibus etiam ~~sancta~~ Synodus præter illati damni reparationem, mulctam quinque marcorum argenti irrogat: quam fabricæ ipsius ecclesiæ, cui iniuriam intulerint, iam nunc applicatam esse decernit. Illatæ etiam violentiæ ministri eadē excommunicatione deuinciantur, & alijs pœnis pro qualitate personarum arbitrio Ordinarij puniuntur. Denique si quis cuiusuis dignitatis, status, aut cōditionis fuerit, nulla præcedente coram Ordinario causæ cognitione, ab ecclesia, quæ immunitate gaudet,

aliquem vi extraxerit, vel extrahi mā-
dauerit, sententię excommunicationis
ipſo facto fit ſubiectus.

*Aduerſus ſeculares, qui in perſonas Eccleſiaſticas
iuriſdictionem ſecularem exercent.*

Cap. XIII.

SVnt qui Dei timore poſthabito, ſe
intra limites ſuę iuriſdictionis haud
quaquam continentes, in meſſem alie-
nam manū mittere non verentur: quos
aduerſus etiam Pręlatos, & perſonas in
dignitate eccleſiaſtica cōſtitutas, tam-
quam in proprios ſubditos, ſecularis iu-
riſdictionis actus cōtra omnem æqui-
tatem & iura exercere minimè pudet.
Quæ meritò ~~ſancta~~ Synodus ægre fe-
rēs, diſtriectè præcipit, ne iudex aliquis
ſecularis, aut Magiſtratus cuiuſcumq;
dignitatis, aut conditionis fuerit, de vi-
ta alicuius, qui in ſacris ordinibus ce-
ſti-

stitutus sit, inquirere; aut testes ad informationem recipere; aut contra eum processum aliquem texere ausit: sed si quid correctione dignū in eo viderit, id apud eius Superiorem ecclesiasticū deferendum curet. Qui contra egerit, excommunicatione latae sententiæ sit adstrictus.

Patroni iuris patronatus titulum Ordinario ostendant.

Cap. XIII.

NE cūm beneficiorum patroni aliquem ad beneficium vacans præsentauerint, de viribus & stabilitate iuris patronatus dubitatio aliqua oriri possit, præcipit ~~sancta~~ Synodus omnibus cuiuscumque dignitatis, vel conditionis fuerint, qui persuasum habēt, beneficij curati, vel simplicis ius patronatus sibi cōpetere, vt intra sex mēsum spacium

(spacium iurispatronatus titulum Ordinatio, vel eius Vicario generali ad normam Tridentini Cōcilij examinandum ostendant. Re enim in tempore perpensa, omnis dubitationis & litium occasio auferetur. Si negligentes fuerint, sciant, se inde, quod ad ipsum ius patronatus attinet, damnū esse reportaturos.

Ne pactio, vel conuentio aliqua sit inter presentatum & ipsum patronum.

Cap. XV.

Quoties beneficiorum patroni aliquem ad beneficium vacans presentauerint, præter ea, quæ de iure, vel consuetudine ab eis interrogari solent, ipse saltem presentatus iuret, num pactio aliqua, vel conuentio inter ipsum & patronum interuenerit: vt iudicari possit.

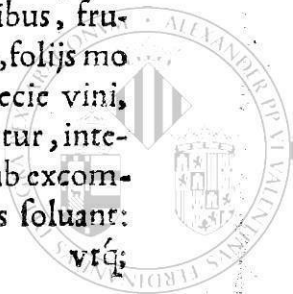
possit Ordinarius, an ipsa presentatio rectè & canonicè fiat.

De decimis integrè soluendis.

Cap. XVI.

CVM ius decimarum, quæ ecclesiasticis personis debentur, à iure diuino pendeat, & sacris etiam Ecclesiæ statutis magnopere sit comprobatum, nō potest ~~sancta~~ Synodus illorum versutiam non maximè reprehendere, qui in decimis soluēdis omnes rationes excogitant, quibus aliquid ex eis per fraudem subtrahere, easq; imminuere possint. Quare districtè præcipit, vt post hac de omnibus terræ seminibus, fructibus, oleribus, lana, filiquis, folijs mororum, saccaro, deq; omni specie vini, ac reliquis, quæ terra gignuntur, integrè omniq; fraude seclusa, sub excommunicationis pœna decimas soluant:

vtq;

vtq; decimantes, nequaquam peiora
 tribuant; neq; seminis portionem, quæ
 terræ mandata fuit, aut ea, quæ ex cu-
 mulis relinquuntur, vel ipsa etiam pur-
 gamenta à iure decimarum exempta
 faciant. Demum ne vllus cuiuscumq;
 dignitatis, aut conditionis fuerit, de-
 imarum solutionem impedire, earum-
 ve collectores vlla ratione molestia af-
 ficere ausit.

Vsurarij contractus prohibentur.

Cap. XVII.

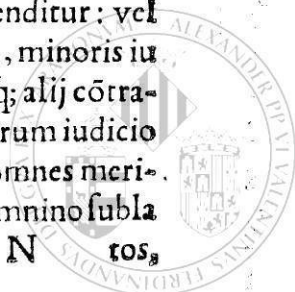
Quoniam qui cum proximi iniuria
 res suas vsuris augere student, in
 Dei Ecclesia detestabiles sunt, cum &
 Christi etiam sententia damnentur a-
 pud Lucam dicentis: Si mutuum dede-
 ritis ijs, à quibus speratis recipere, quæ
 gratia est vobis? nam & peccatores pec-
 catoribus scenerantur, vt recipiant e-
 quaria,

qualia: verumtamen diligite inimicos vestros, benefacite, & mutuum date, nihil inde sperantes: quin & in ciuitate, in qua viderat Dauid iniquitatem & contradictionem, non defecerat de plateis eius vsura & dolus: Et is in tabernaculo Dñi habitat, qui iurat proximo suo, & non decipit, qui pecuniã suã non dedit ad vsurã. Ideò ~~sancta~~ Synodus hoc crimen meritò execrata, statuit, ac præcipit, ne posthac cõtractus vlli vsuraria labe affecti in ciuitatibus, oppidis, aut vniuersitatibus permittantur; quales sunt, quando ratione tantùm temporis res pluris, quàm valeat, venditur: vel quando anticipata pecunia, minoris iusto aliquid emitur: similesq; alij cõtractus, qui communi eruditorum iudicio vsurarij censentur. Quos omnes merito vult è tota prouincia omnino subla-

N
ros,

Gal.

Psal.

tos & abolitōs esse: & qui eos exercent,
infames haberi, & pœnis ipsius iuris a-
criter pro delicti qualitate puniri.

De flagellantibus se.

Cap. XV III.

CVM ijs potissimū diebus, quibus
præcipua nostræ fidei mysteria in
Ecclesia celebrantur, oporteat diuinū
cultū purum in primis, ac incorruptū
esse; & ab ijs, qui feria quinta in cœna
Domini, & antemeridiano tempore fe-
ria sexta in parasceue se publicè flagel-
lare solent, pleraque scandala oriātur;
cū eo tempore, quo ieiunandum est,
epulationibus & comotationibus ple-
rique eorum se dedant; quandoque e-
tiam pro diuinis laudibus blasphemie,
& diuini nominis execrationes audian-
tur; diuinumq; officium, & sacræ con-
ciones ab eis perturbētur; & quod gra-
uius est, sub hac specie boni in eoru
nonnullis mens mala lateat, qui hoc

deuotionis & sanctitatis prætextu ad
 quædam flagitia abutuntur: idcirco hæc
 omnia perpendens ~~sancta~~ Synodus, ac
 sperans fore, vt, si hic vsus prædictis tē-
 poribus se flagellandi, in aliud tempus
 transferatur, maiore hæc animorū de-
 uotione, & sublatis omnibus scandalis
 fiant, statuit sub pœna excommunica-
 tionis latæ sententiæ, ne flagellantium
 se aliquis feria quinta in cœna Domi-
 ni interdium, vel noctu; neque feria sex-
 ta in parasceue antemeridiano tempo-
 re, siue in publica processione, siue seor-
 sum in vicos, vel tēpla prodire aufit.
 Illis tamē permittitur feria sexta in pa-
 rasceue pomeridiano tēpore vsq; ad so-
 lis occasum, prædictis & alijs omnibus
 scādalis sublatis, in processione, ac etiā
 forsum se flagellādo in tēplū aliquod,
 v. l. tēpla deuotionis gratia pergere.

Quod ipsum ~~sancta~~ Synodus sub eadē
 excommunicationis pœna ijs præcipit,
 qui pœnarum Confraternitati sunt ad-
 dicti. Eos verò, qui atris vestibus indui,
 & ipsos se flagellantes, vel alios comi-
 rari solent, ad scandala & mali pericula
 vitanda, non aliter quàm detecta facie
 incedere iubet. Si minùs paruerint, præ-
 cedenti etiam pœnæ sint obnoxij. De-
 nique ~~sancta~~ ipsa Synodus, ob Resurre-
 ctionis Dominicæ gaudium, consuetu-
 dini etiam & ritui, quē Ecclesia in hisce
 solennibus festis seruare solet, inherēs,
 præcipit, ne in ipso Resurrectionis Do-
 minicæ festo vllus se flagellis publicè
 cædat. Mandati transgressoribus eadē
 excommunicationis pœna imponi-
 tur.

De Notarijs.

Cap. XIX.

Notarij.

Notarij, si quando autoritate sua
 abutuntur, multa & magna Reip.
 mala inferre solēt. De quorum peritia
 potest Episcopus iuxta Tridentini Cō
 cilij decretum etiam tamquam sedis
 Apostolicæ delegatus examinatione
 adhibita, inquirere: & illis, si non fue
 rint idonei reperti, aut si in officio suo
 delinquant, ipsius officij vsum in cau
 sis ecclesiasticis, aut perpetuò, aut ad tē
 pus prohibere. Statuit ergo ~~Sanctae~~ Sy
 nodus, ne Notarij alij admittantur,
 quàm periti & examinati, & quibus de
 morum probitate bonum testimoniū
 detur. Qui verò domicilium stabile in
 diœcesi non habuerint, quod Notarijs
 Apostolicis frequentius accidere solet,
 officij sui vsum exercere non permit
 tantur, nisi prius de protocollis, & rege
 sti fideliter seruandis, & ab ea diœce
 si,

i, in qua acta receperint, non aliò abdu-
cēdis firmam, ac tutam cautionem de-
derint. Quicumq; autē officio suo non
legitimè fungentur, iuxta idem Tridē
tinæ Synodi decretum ab Ordinarijs
puniantur.

Mulctæ quibus applicentur.

Cap. XX.

Mulctas, quæ in statutis huius Pro-
uincialis Concilij ijs, qui non obe-
dierint, sunt impositæ, nec in ipsis sta-
tutis alicui sunt applicatæ, ~~sanctæ~~ Syno-
dus addicendas, & applicandas esse de-
cernit, & præfenti decreto in hunc, qui
sequitur, modum eas addicit, & appli-
cat: vt in tres æquas partes diuisæ, vna
in vsum fabricæ ipsius ecclesiæ, altera
in pauperū loci sustentationem cedat,
tertia verò criminis delatori, & mini-
stris executoribus tribuatur.

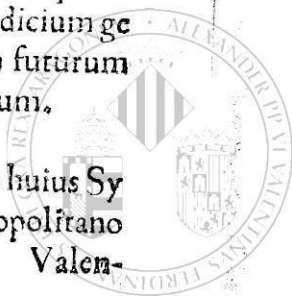
Nulli

Nulli præiudiciū aliquod ex huius Prouincialis Cōcilij actis generari, aut ius nouum acquiri.

Cap. XXI,

CVm maximè deceat omnia in Cōcilijs ex iure & æquitate fieri, statuit ~~sen. de~~ Synodus, sacrorum Conciliorum consuetudinem secuta, si quis in huius Prouincialis Concilij actis, vel dum ipsa eius decreta in congregationibus sanciebantur, vel in publicis sessionibus promulgabantur, non debito fortè loco sederit, aut quocumq; modo, dum sententiæ dicerentur, votum protulerit, aut alium quemcumq; actū exercuerit, nulli ob id præiudicium generatum, aut nouum ius in futurum tempus alicui fuisse acquisitum.

QVæ omnia Prouincialis huius Synodi decreta in metropolitano

Valētię vrbis tēplo, præsentibus Concilij patribus, & frequenti populo, lecta fuerunt. Die verò vigesima quarta mensis Februarij, anno à Christo nato millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, qua sessio vltima in eodē tēplo habita est, interrogati patres num omnia Synodi huius decreta ipsis plācerēt, cū sibi placere, seq; firma & rata ea omnia habere respōdissent, Synodus ipsa in Dei nomine soluta fuit; & eius decreta patrum subscriptione, vt sequitur, constabilita & firmata fuere.

✠ *Martinus Archiepiscopus Valentinus.*

✠ *Didacus de Arnedo Ep̄us Maioricēsis.*

✠ *Ioannes Segrianus Episcopus Christopolitanus procurator Oriolensis.*

Concordant decreta cum originali.

Antonius de la Iardina Cōcilij Prouincialis Valentini Secretarius & Not.

Index

INDEX RERVM,

quæ in hac Synodo continentur.

- A**bbates & alij regularium Superiores, quæ de regularibus tam uiris, quàm mulieribus in Tridentino Concilio statuta sunt, executioni mandent. pagina. 154.
- A**bsoluendi ab excommunicatione commissio, quando excommunicatio in scriptis à iudice lata fuit, inter acta referatur. pag. 89.
- A**duocati in quibus causis esse possint ij, qui in sacris sunt constituti. 107.
- A**miectus ecclesiasticorum qualis. 104.
- A**nnea loca quando in parochiales ecclesias ab Ordinarijs erigi possunt. 144.
- A**nneis locis quomodo ad Sacramentorum administrationem prouideri debeat. 145.
- A**nimarum Purgatorij qui patinam eleemosynariam defert, rationem reddat. 166. & illæ eleemosynæ in Missarum celebrationem cedant: & an in alia opera insumi possint. ibidem.
- A**qua pro ablutionibus detur. 48.
- A**rchidiaconatus Doctoribus, aut Licentiatis conferendi. 127.
- A**rma ne deferant sacris initiati. 104.
- I**ma quæ possunt deferre in sacris constituti, iter facientes. 104.
- N 7
- Baptismus

INDEX.

B.

- Baptismus ad salutem necessarius. 23 per ipsum ius aequiritimus ad reliqua Sacramenta. ibidem. domestici Dei. & sanctorum ciues quomodo per baptismum appellemur. 24. aliorum sacramentorū ianua. ibid. ne in domibus priuatis administretur. ibidem. nihil ex pacto in collatione eius exigatur. 25.
- Baptizari infantes in eorum natiuitate quando possint. 25.
- Baptizati infantes in ipsa natiuitate non sunt à parochis rebaptizandi. 26.
- Baptizari non debent adulti, nisi prius fidei rudimenta edocti fuerint. 27.
- Benedictio nuptialis extra parochialem ecclesiam sumi non debet. 50.
- Beneficiorum possessio. 141.
- Beneficiū curatum si summam excesserit centum aureorum, prædicationis impensas faciet curatus. 14.
- Beneficiati in ecclesiis, ubi resident, habitum ecclesiæ congruentem gestent. 113.

C.

- Canonici Misse maiori intersint. 113. uesperis. 117. in ecclesiis ubi resident, habitum ecclesiæ congruentem gestent. 113. post inceptum Misse maioris officium ne in Capitulum conueniant. 113. in Capitulo tempus ne protrahant. ibidem.
- Canonicatum dimidiæ parti ordo presbyteratus sit annexus. 11
- Canonicatum fructus in quibus ecclesiis sint in distributiones

- butiones applicandi. 119.
 Canonatus quoad dimidiam partem Doctoribus, uel
 Licentiatis conferendi. 128. & seq.
 Candelarum certus numerus reijciendus e Missarum ce-
 lebratione. 95.
 Canticula decantanda in templis, examinetur prius. 101.
 Capitulum neminem predicare sinat qui Ordinarij fa-
 cultatem in scriptis non obtinuerit. 6.
 Cause leuiore non deducantur in processum. 87.
 Clerici quomodo fori priuilegio gaudeant. 63. de cle-
 ricis coniugatis. ibidem.
 Clerici peregrini sine literis dimissoriis ne cele-
 brent. 111.
 Chorum ingressi ne exeant sine presidis facultate. 116.
 Choreæ & saltationes quibus locis, & quo tempore pro-
 hibeantur. 163.
 Commutationes uotorum seruata aliqua iustitie ratione
 fieri: & ne eas confessor in sua comoda uertat. 43.
 Concionatores uerbi diuini quam longè à peccatis abesse
 se debeant. 22.
 Confiteri peccata quo ætatis tempore teneamur. 37.
 Confessi peccata sua alteri quam proprio Curato tem-
 pore Paschæ, proprio Curato factæ confessionis fi-
 dem faciant. 41.
 Confessiones nullus audiat, nisi facultatè in scriptis ha-
 buerit. 41.
 Confessionalia in templis erigantur. 42.
 Confirmationis Sacramentum uim magnã habet. 30. &
 q. certis anni temporibus publicè conferendum. 32.
 Confusio

- Confugientes ad ecclesiam non pluribus, quàm nouem diebus in ea maneant.** 134.
- Confraternitatum statuta ad Ordinarium deferantur.** 140.
- Consanguinitatis, uel affinitatis impedimenta scientes, matrimonium intra gradus prohibitos impedire curent.** 53.
- Contritio pars pœnitentiæ.** 34.
- Conuiuia quæ sint uitanda ab ijs, qui sunt sacris initiati.** 105.
- Conuersi nuper ad fidem filiorum ortum manifestet.** 28. illos in templo nitidis indutos uestibus baptizari faciant. 30. quibus potissimum diebus interesse sacris debeant. 169. aliquid in animarum suffragium posteris imperent. 170. famulos origine Christianos minores natu annis decem & octo ne habeant. ibidem. ritus Machometanos ne obseruent. 56. cantilenas in Machometi laudem ne concinant. ibidem. circa matrimonium sponsalia tantum de futuro, uel de presenti parochio presente meant. 54. & seq.
- Curatus peritus.** 17. domum templo propinquam inhabitat. ibidem. periculo mortis laborantibus adsit. ibidem. eos, qui in peccato aliquo publico uersantur, penes se notet. ibidem. Prælato, si opus fuerit, denunciet. 18. plebem sibi commissam doceat. 13. neminem ad prædicandum admittat, qui facultatē Ordinarij in scriptis non habuerit. 6. tempore Paschæ facultatem Eucharistiam extra parochiam sumendi ne concedat. 46. quomodo in eos procedere debeat, qui in Quædragiesima

INDEX.

- dragesima peccata sua conf. si non fuerint. 39. prima die Quadragesimæ confessionis præcepto obligatos describere incipiat. 38. prima dominica Quadragesimæ decretum. contra eos qui in Quadragesima peccata sua non cōfitentur, populo publicet. 40.
- Curie ecclesiasticæ reformatio. 86 & seq.
- Curiam causarum secularium ne adeant ecclesiastici su perpellicijs induti. 165.

D.

- Deambulationes in templis prohibentur. 131.
- Decimæ soluendæ. 175.
- Diaconi & subdiaconi dignè suo munere fungantur. 22. quando Eucharistiam sumere debeant. 92.
- Dignitatum & præpositurarum tertia pars fructuum in quotidianas distributiones applicatur. 116.
- Distributiones quotidianas qui lucrentur. 115.
- Distributiones quotidianas non amittunt qui Missam celebrant. 116.
- Duple quibus diebus admittendæ. 131.

E.

- Ecclesiæ ministri quibus anni temporibus Missam celebrare, aut sacram Eucharistiam sumere debeant. 91.
- Ecclesiastici capi non debent, nisi præcedente semplex probatione, aut uehementi præsumptione. 89 decenter in carcerem trahendi. 88.
- Ecclesiastici ne sint procuratores personæ secularis, æconomii, aut causarum secularium sollicitatores. 107.
- sint cōductores prouentuum ecclesiasticorum, qui arrendatarij dicuntur. 108.

Elemosyæ

- Eleemosynarias patinas qui circumferre in templis permittantur.** 164. & sequent. quo tempore petere possint. 165.
- Episcopi speculatores.** 69. quales esse debeant. 70. mens eorum frugalis. ibidem. supellex & familia qualis. ibidem. bona ecclesiastica non in quoscunq; usus esfundant. 71. cognatos & affines ne ditent. ibidem. heredem non instituant. ibidem. beneficia ecclesiastica quibus conferre debeant. ibidem. ad ecclesiasticos ordines qui sint ab eis promouendi. ibidem. regem ne opprimant. 72. residentia eorum sit utilis ac frugifera. ibidem. in Monasterijs sibi subiectis statuta Tridentini Concilij executioni mandent. 155.
- Episcopus futurus à quo & qua ratione examinari debeat.** 121. sit Doctor, uel Licentiatus in Theologia, aut iure Canonico, aut publico testimonio Academiae alicuius aptus ad alios docendum. 123.
- Episcopi titulares quales sint admittendi.** 90. de Oratorij facultate Pontificalia exerceant. ibidem.
- Euangelium & Epistolam inter Missarum solennia canentes, dignè id faciant.** 22.
- Eucharistia praestitia.** 44. magna animi preparatione ad ipsam accedendum. 45. mentem nostram reficit. ibidem. frequens eius usus. ibidem. tempore Paschae in propria parochia sumenda. 46. infirmi è templo & propria parochia eam ad se deferri curent. 47. noctu nō deferatur ad infirmos, nisi necessitas urgeat. 47. quibus festis eam Subdiaconi & conuicini sumere debeant. 2.

INDEX.

Excommunicatio si lata sit à iudice in aliquem, commissio ad illum absolvendum inter acta referatur. 89.

Excommunicatio pro rebus deperditis, uel furto sublatiis, ab Episcopo uel de eius facultate decernenda. 151.

P.

Fama restituenda. 55.

Fœminarum conuentus quomodo in Missis nouis prohibeatur. 98.

Fœminarum suspecta consuetudo ab Ecclesiasticis uitanda. 108.

Fœminas ne comitentur presbyteri. 109.

Festa in tota hac prouincia colenda. 157. & seq.

Festa exquisita & noua non esse celebranda. 131.

Festis diebus non esse manibus laborandum, etiam si loca in quibus laboratur, sacra fuerint. 161.

Festis diebus officinæ quando claudî debeant. 162.

Flagellantes se quibus temporibus prohibeantur. 178.

Fora ne adeant ecclesiastici superpellicijs induti. 106.

H.

Habitus ministrorum ecclesiæ honestus. 102.

Habitus in ecclesia à Canonis & Beneficiatis gestandus. 113.

Horarie preces qua ueneratione, & quibus locis dicendæ. 105.

Horarie

Horarie preces, quæ pro quotidiano penso dicuntur,
 in Choro dum sacra celebratur, dici nõ debet. 102.
Hostiæ in quibus nonnulla scribi solent, ne dentur infir-
mis. 137.

I.

Imagines sanctorum decenter pingantur. 168.
Imagines Cõfraternitatum quomodo ad funera, uel ad
uõ deportandæ. 167.
Imagines nemo filis metiatur, ut mensuræ illæ ad infir-
mos perferantur. 137.
Immunitas templorum seruanda. 171.
Infirmi Eucharistiam è templo ad se deferri curèt. 47.
Iudices seculares, qui personas ecclesiasticas in carcerè
trahunt, excommunicati declarantur. 151.
Iudices seculares, qui templis, quæ immunitate gaudent,
uim inferunt, excommunicati declarantur. 171.
Iudices seculares actum iurisdictionis secularis in per-
sonas ecclesiasticas exercentes, excommunican-
tur. 172.
Iudices delegati non debent mandati limites excede-
re. 150.
Ius nullum ex actis huius Concilij alicui acquiri, uel ad-
dimi. 183.

L.

Lectio sacræ scripturæ in quibus ecclesijs haberi de-
beat. 11. & seq. 8.
Libros prohibitos nemo imprimat, aut habeat. 8.
Libri ne imprimantur sine facultate Ordinarij, d 9.
in ipso libro constare debet. 9.

Libri obsceni in scholis adolescentibus ne legantur. 9 & seq.

Ludi, dum sacra aguntur, prohibentur. 162.

Lusoria mensam qui domi habent, excommunicantur. 110.

M.

Machometani ritus ne obseruentur. 56.

Machometanorum institutores ne puerperas, aut aegrotos muisant. 29.

Martialis, & alij similes ne in scholis legantur. 10.

Matrimonij dignitas 49 institutio. 48. qua præparatione fit ad hoc Sacramentum accedendum. 50.

Matrimonio ne iungat parochus quos probabiliter sciuerit inuitis parentibus contrahere uelle: & contra agentes quibus pœnis puniantur. 51.

Matrimonium qui contrahunt intra gradus prohibitos, excommunicantur. 52. multò magis qui illud cõsummant. ibidem. qui spe etiã dispensationis habenda intra gradus prohibitos ad carnis commixtionẽ accedunt, quomodo puniendi. 53.

Matrimonium ne celebretur inter eos qui communes preces nescierint. 56. neque inter externos & ignotos inconsulto Ordinario. 57. Ordinarius non possit eã facultatem concedere, nisi præcedente informatione de personarum qualitate & statu. ibidem.

Matrimonio iuncti si propria autoritate separentur, excommunicantur, nisi intra dies uiginti causas ad Episcopum deferant, uel ad mutuam cohabitationẽ redeant. 59 & seq.

Mutuum officium sancti, uel sanctæ cui templum at-

catum est, quod ad inchoari debeat. 100.

Mendici pauperes ad tēpli ianuam stipem petāt. 164.

Mensam lusoriā domi habentes excommunicātur. 110.

Mimi, aut histriones ne sint, qui sunt in sacris constituti. 104.

Ministeria ecclesiastica, quibus clerici sunt ab Episcopis deputandi. 65.

Missam audiendi præceptum sedulò implendum. 160.

eam celebrare quoties curati debeant. 93. Missæ es

leemofyna nostris temporibus conueniens. 93. qui

plus exegerit, excommunicatur. ibidem. qui pro pluribus Missis pauciores celebrat, excommunicatur.

97. Missæ omni superstizioso cultu careant. 95 eam

celebrans ne per templum oblationes querat. 97. ut

in propria parochia Dominicis, & festis maioribus

audiatur, hortatur sancta Synodus. 162. eam audiat qui diebus festis è ciuitatibus, uel locis aliquò profisciscuntur. 161.

Missam nouam ne celebret qui non fuerit de eius ceremonijs examinatus, & qui facultatem non habuerit

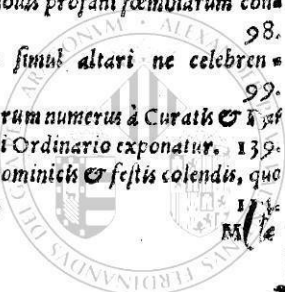
67. ne sint in Missis nouis profani foeminarum conuentus. 98.

Missæ tres in eodem simul altari ne celebrentur. 99.

Missarum non celebratarum numerus à Curatis & Capitulis rationabilibus in fine anni Ordinario exponatur. 139.

Missæ priuata diebus Dominicis & festis colendis, quo tempore celebrande.

M/te

- Missæ reuelatæ & sancti Amatoris.* 95.
Monasteria huius prouinciæ, in quibus scripturæ sacræ lectio haberi debet. 11. & 12.
Monasteria sanctimonialium colloquendi cum ipsis sanctimonialibus gratia non esse etiam à regularibus frequentanda. 109.
Multæ impositæ ab hac Synodo, quibus applicentur. 182.

N.

- Notarij qui admittendi. 181. stabile domicilium non habentes, cautionem dare debent. ibidem. Notarij Apostolici.* ibidem.
Notarius, quando inter exteros facultate Ordinarij matrimonium celebrabitur, examinæ facti mentionem faciat: alioqui quæ pœna puniatur. 58.
Notarius in curia ecclesiastica processus impensas ne accipiat sine iudicis taxatione. 88.
Novitiæ quomodo ab Ordinario ante professionem sint examinandæ. 152.
Nuptialis benedictio extra parochiam non est sumenda. 50.

O.

- Oblationes per templum non esse querendas ab eo qui Missam celebrat.* 97.
Obstetricæ ne infantes in eorum natiuitate baptizent, nisi ob urgens mortis periculum. 25.
Obstetricæ interrogatæ num infans sit baptizatus, nisi verè respondeant, quæ pœna puniantur. 26.

- Occasiones propriæ quæ peccatorum relinquendæ ab ijs,
 qui Sacramenti pœnitentiæ fructum consequi uolunt. 36.
- Officinæ, & mercium tabernæ festis colendis quo tempore clausæ esse debeant. 162.
- Ordinis Sacramentum. 61.
- Ordinibus sacris initiati, personæ alicuius secularis procuratores esse prohibentur, & economi, aut causarum secularium sollicitatores. 107.

P.

- Parochi quomodo plebem docere debeant. 13. doctrinam Christianam pueros & puellas doceant. 15. magnam rationem habeant eorum, qui sunt nuper ad fidem conuersi. 16.
- Parochiali ecclesia uacante edicto uocandi sunt qui ad eam obtinendam examinari uoluerint. 125.
- Parochialibus ecclesiis, & earum locis annexis de fructibus ipsarum ecclesiarum ad diuinum cultum, & Sacramentorum administrationem prouideri debet. 144. & seq.
- Parochiales ecclesiæ quænam onere ad matrices eundi ut processionibus intersint, liberentur. 147. & seq.
- Pauperes mendici ad ianuam templi stipem petant. 164.
- Patroni iuris patronatus titulum intra sex menses Ordinario ostendant. 178.
- Peregrini Clerici ne admittantur sine literis dimissionarijs. 111.
- Peregrini quomodo sint in hospitalia recipiendi. 58.
- Personas in Comœdijs ne agant sacris initiati. 108.

INDEX.

<i>Pœnitentiæ Sacramentum.</i>	33. & seq.
<i>Pœnitentiario Canonicatus primùm uacaturus confecturatur.</i>	129.
<i>Possessio beneficiorum detur, si priùs literæ provisionis Ordinario præsentatæ fuerint.</i>	141.
<i>Prædicationis munus quibus committi debeat.</i>	5.
<i>Prædicare nemini licet, nisi facultatem in scriptis ab Ordinario habuerit.</i>	6.
<i>Prædicatores exteri ne uocentur sine facultate Ordinarij.</i>	7.
<i>Prædicatori quisnam stipendium dare debeat.</i>	14.
<i>Præparatio ministrorum ad Sacramentorum administrationem.</i>	21.
<i>Præsentatus ad beneficium iuret nullam inter se & patronum pactionem intercedere.</i>	174.
<i>Presbyteri scēmas ne comitentur.</i>	109.
<i>Presbyteros hortatur sancta Synodus, ut diebus dominicis & festis solennibus Missas celebrent.</i>	93.
<i>Procuratores ne sint qui sacris sunt initiati.</i>	107.
<i>Processiones Corporis Christi, & aliæ in quibus parochialibus ecclesiis fieri possint.</i>	148.
<i>Processiones Monasteriorum ne egrediantur eorum septa.</i>	138.
<i>Professionē quæ emittere uoluerit, ab Ordinario quomodo examinanda.</i>	152.
<i>Puerperæ, cum primum domo egrediuntur, infantem in sua parochia Deo offerant.</i>	27.

R.

Regulares ne prædicent sine facultate Ordinarij, quam

INDEX.

in scriptis habeant.	6.
Regulares extra Monasteria uagantes neq; prædicent, neq; Missas celebrent.	6.
Regulares translati ad ordinem Canonicorum Regula- rium, quibus priuentur.	7.
Regularium Superiores decreta Tridentini Concilij exe- cutioni mandent.	154.
Reliquijs sanctorum non esse abutendum ad questum.	136.
Representari in templis nihil debet, quod non sit prius ab Ordinarij examinatore comprobatum.	101.
Residentia Pastorum.	73.
Residentia Patriarcharum, primatum, Metropolitanorum, & Episcoporum.	74. & 79.
Residentia Curatorum inferiorum.	83.
Romano Pontifici obedientia deferenda.	5.

S.

Sacramentum ministrans cum conscientia peccati mor- talis grauissime peccat.	22.
Sacerdotij dignitas.	61.
Saltationes & choreæ quibus locis, & quo tempore pro- hibeantur.	163.
Sanctimonialium colloquia non esse frequentanda.	109.
Satisfactio pars poenitentiae.	75.
Scribarum stipendia in curia ecclesiastica sint moderata.	86.
Scrutinium, siue examen eius, qui ad Episcopatum est promouendus.	121. & 9.
Scholæ publicæ à uisitatoꝝ Ordinarij uisitandæ.	10.
Scholæ puerorum uisitentur.	ibidem.
Scripturae sacrae lectio in quibus ecclesijs haberi d	

INDEX.

- Beat. II.
 Subdiaconi officium ne exerceat qui Subdiaconus non fuerit. 68.
 Superpellicijs utantur confessores, cum in ecclesijs ubi resident, confessiones audient. 42.
 Superpellicijs non esse utendum, cum ad fora, aut ad curiam secularem itur. 106.
- T.
- Templa sub noctem claudantur. 100.
 Testium depositiones in principalibus causis non esse notarijs commitendas, sed à iudice recipiendas. 87.
 Titulares Episcopi. 89.
 Tonsura & habitu quali uti debeant qui fori privilegio gaudere uoluerint. 64.
 Testamentis mandata pia opera saltem intra annum implenda. 139.
 Tridentini Concilij statuta omnino seruanda. 4.
- V.
- Vestitus ecclesiasticorum qualis. 102. & seq.
 Vestes superiores ex serico uuloso, uel raso confectæ ecclesiasticis prohibentur. 103.
 Vestibus sacris ne utantur laici. 168.
 Vexilla militaria è templis remoueantur. 135.
 Vigilia publicæ in templis prohibentur. 137.
 Votorum commutationes non utcumq; fiant. 43. eas ne in sua commoda confessores uertant. ibidem.
 Vnionum tituli & acta ad Ordinariã deferantur. 140.
 Vuarij contractus omnino prohibentur. 176.
 Usuram exercentes infames in ecclesia haberi. 177.

FINIS.

O iij

Nos Martinus

AYALA ARCHIEPISCOPVS VA
lētinus sacra approbāte Valētina Synodo, omnia & sin
gula, quae de ministrorum Curiae ecclesiasticae stipen
dijs ac mercede ab eadem ipsa Synodo decreta
sunt, & sequenti catalogo continentur, in to
ta hac Prouincia sedulò ac inuiolatè
obseruari mandamus.

ARANZEL Y TASSA

A RAZON DE MONEDA VALEN
ciana de los salarios de las escripturas y derechos de la
Corte del Vicariado de la Prouincia de Valēcia, hecho
por mandado y decreto del Illustrissimo y Reue
rendissimo señor don Martin de Ayala Ar
cobispo de Valencia, y sacro Con
cilio Prouincial.

PRIMO, que por ningunos autos de collaciones
de qualesquier beneficios, aunque sean de primeras
dignidades, canonicatos, pabordrias, officios, persona
tos, parrochiales uicarias, ni beneficios simples, no se to
rre, ni se puedā tomar derechos algunos de tassa ni sello,
ni por otra qualquier exaction que succedan directa
mente, ni por uia indirecta en prouecho de los Perlados
de esta prouincia: y solamente se pague al escriuano de la
Corte su trabajo, y de sus escriuientes: es à saber por la
forma autentica y registro de qualquier auto de colla
cion

cion de dignidad, canonicato, pabordria, officio persona-
nado parrochial, ò uicaria, se paguè al escriuano treyn-
ta sueldos. y por los autos de las collaciones de beneficia-
cios simples, se paguen por la forma autentica y regis-
tro quinze sueldos. aunque se prouean por causa de per-
muta. y que se dispense à tener mas de un beneficio, o por
cõmission.

Item por el auto de erection de qualquier yglesia
parrochial. aunque sea dismembrandola de otra, por las
informaciones y processos que sobre ello se hiziere, for-
ma autentica y registro, se paguen al escriuano treyn-
ta sueldos y sino diere la forma, se le paguè ueyn-
te y cinco sueldos. Y si las informaciones y processos fuere extraor-
dinario se pague al escriuano à razon de autos.

Item que por las licencias que se dieren para que al-
gun clerigo pueda seruir por uicario en algun beneficio
curado, se pague por cada una dellas al escriuano qua-
tro sueldos por la forma y registro, y seys dineros por
el sello. Y pues el tal uicario sea una uez examinado, y
admitido por idoneo y suficiente, no sea cõpelido, à que
haya de renouar la dicha licẽcia, para seruir el mismo
beneficio curado sin expresse ordẽ del reuerẽdo uicario.

Item, que por las licencias que se dieren para que un
clerigo sirua por substituto en algũ beneficio simple, y
cada una dellas se pague al escriuano por la forma y re-
gistro tres sueldos, y seys dineros por el derecho del sello,
y no tenga obligaciõ de renouar dicha licẽcia para ser-
uir el mesmo beneficio sin expresse ordẽ del Ordina-
do.

Item, que por las licencias para celebrar, se pague al
escriuano por la forma y registro diez y ocho dineros.

ARANCEL:

y seys dineros por el derecho del sello.

Item, por las letras dimissorias que se dieren para ordenarse de qualquier orden que sea, se pague al escriuano la decima parte de un ducado, franca de sello, y de otro qualquier derecho.

Item, por qualquier carta testimonial de qualesquier ordenes menores, o mayores, y de prima tonsura, por cada una dellas se pague al escriuano dandolas en forma no mas dela dezena parte de un ducado. Pero si el dicho escriuano recibiere algunas informaciones, y aquellas redigiere en escripto, ò se hizieren algunas otras escripturas con prouisiõ del Ordinario, uisitador, ò examinadores, paguese al escriuano de mas por dichas informaciones y escripturas, à razon de autos. Y por una letra testimonial de qualesquier letras de ordenes, ò semejantes autos, ò escripturas, se pague al escriuano, si fuere de todas ordenes, quatro sueldos: y si de menos, tres sueldos: y mas uno por el derecho del sello.

Item, por una escriptura de transferir los huessos de una sepultura à otra, indifferentemente se pague al escriuano quatro sueldos, y seys dineros por el sello: y lo mesmo se pague por qualquier auto de conceçion de uaso o sepultura.

Item, que por las licencias que se diere a los procuradores de las yglesias de nuestra seõora de Montserrat, del Paig de Francia, de sancto Espiritu y de sant A. on, para pedir limosna por la ciudad y diocesi, paguèn al escriuano quarenta sueldos: y por las demas licencias paguen quinze sueldos: y la mitad de el

ARANZEL.

de el escriuano por el derecho del sello, y al Hospital general se den las licencias pagando el derecho del escriuano, franca de sello, y para pedir pobres, y redimir captiuos en particular, se den graciosamente.

Item, por la comission y patente que se da à un alguazil con facultad de traer uara en los lugares de los nueuamente conuertidos, se de al escriuano por la patente y registro, dos sueldos, y seys dineros por el sello.

Item de qualquier dimissoria, o letra testimonial ad extra loca, quando algun clerigo ua fuera de su tierra à otros reynos, se pague al escriuano tres sueldos, y un sueldo por el derecho del sello.

Item por el auto de la presentacion, o uariacion que hazen los patrones, aunque sean muchos, se pague al escriuano tres sueldos, y otros tres por la forma del edicto, si se pusiere registro del, y de la relacion del nuncio. Y por el consentimiento que daran los patrones, aunque sean muchos, en las permutas de qualesquier beneficios de patronazgo, prestandose dentro del palacio del Reuerendissimo Arçobispo, ò su Corte, ò de la casa del escriuano, se le paguen dos sueldos. Y si fuere el escriuano à recibirle fuera, se le paguen tres sueldos. Y si se hiziere edicto sobre dicha permuta, se le paguen tres sueldos por la forma del edicto, y por el registro de aquel y relacion del nuncio. Y por el monitorio que se hara contra los patrones que presten su consentimiento en la permuta por registro y continuacion de la relacion del nuncio, se le pague al escriuano tres sueldos. Y del salario de dichos edictos pague el escriuano por el derecho

del sello ue cada uno de aquellos, seys dineros.

Item por el auto y letra testimonial in forma uidi-
ma, o transumpto autentico, y registrar instrumentos,
o otras escripturas, dando la forma autentica a la para-
te, y por registro, se pague al escriuano por cartas co-
mo se pagaria de copia de autos: y no dando la forma,
se le pague la meytad.

Item por letras testimoniales de legalidades de au-
tos de notarios publicos se pague al escriuano dos suel-
dos y medio, y seys dineros por el derecho del sello.

Item, por la cura que se da à alguna persona ecclesia-
stica para regir y administrar la persona y hazienda
de algun menor ecclesiastico, acceptar beneficios, y co-
brar sus rentas, y firmar apocas, y ad lites se pague al
escriuano diez sueldos por la forma autentica y regi-
stro. Y sino librare a la parte el auto sobredicho auten-
tico, se pague la mitad. Y si el curador haze procu-
ra a alguna persona en poder del dicho escriuano, dan-
dole el sobredicho poder, o parte de aquel, se pague al
escriuano dos sueldos. Y si la diere el escriuano en auten-
tica forma, se le paguen quatro sueldos.

Item, por una commision hecha ex officio, para co-
lectar los frutos y rentas de algun beneficio, firmar a-
pocas, y pagar los cargos, se de al escriuano dandola in-
forma, y por el registro, ocho sueldos. Y si no la diere
en autentica forma, se le paguen quatro sueldos.

Item por qualquier decreto de institucion de benefi-
cio, concession de sepultura, y de semejantes decretos, se
paguen al Vicario general que los hiziere, diez suel-
dos.

dos: las quales instituciones y decretos se provee que se hayan de registrar en libros de instituciones de la Corte. Y pague se al escriuano por su salario por cartas à razon de autos, dando la forma autentica, y no dandola, se le pague la meyiad.

Item que en todas y qualesquier causas commissarias que se tractaren delante el Oficial y Vicario general por razon de sus officios, que los escriuanos dellas hayan de ser, y sean los escriuanos ordinarios de las cortes Ecclesiasticas: a los quales se les paguen por sus salarios conforme al aranzel de dichas cortes.

Item, por las escripturas, testigos, y respuestas se pague al escriuano a la mesma razon y tacha que se paga al escriuano del Oficialado.

ARANZEL Y TASSA

DE LOS SALARIOS DE LAS escripturas de la Corte del Oficialado de la Prouincia de València, à razon de moneda Valenciana: hecho por mandado y decreto del Illustrissimo y Reuerendissimo señor Arçobispo de Valencia, y sacro Concilio Prouincial.

PRimo, se pague al escriuano por un monitorio en carta patente, catorze dineros: y quatro por la relacion de la intima, que por todo sean diez y ochos dineros: y quatro por el fello.

Item, por una carta publicatoria de excommunication, y por registro y relacion por todo diez y seys dineros, y quatro por el fello.

Item, por la segunda letra publicatoria dos sueldos

ARANZEL.

por la forma, registro, y continuar la relacion y quatro dineros mas por el sello.

Item, por la tercera letra publicatoria, o participantes, dos sueldos y quatro dineros por la forma, registro y continuar la relacion de la publicacion: y mas quatro dineros por el sello.

Item, por qualquier letra de inuocacion del brazo secular por execucion de qualesquier prouisiones, si sera hecha contra persona lega para executar en bienes de aquel, se pague al escriuano quatro sueldos por la forma y registro, y seys dineros por el sello.

Item, por un cartel de excommunication sobre cosas hurtadas, o perdidas, que se llama de uet, por el derecho de escriuano y sello, diez y ocho dineros: y por cada uno de los otros carteles lo mesmo: y los seys dineros por el derecho del sello.

Item, por una empara, quatro dineros y por qualquier proc. apud acta, quatro dineros: y por qualquier promission simple, quatro dineros.

Item, por una obligacion simple, quatro dineros: y si sera por uirtud de injerta de albaran, o de testigos, o de otras escripturas, reciba el escriuano lo que tachara el Reuerendo Official por su firma y no sin ella.

Item, por una simple condenmacion, quatro dineros: y si fuere extraordinaria, reciba el escriuano lo que el Reuerendo Official tachare por su firma, y no sin ella.

Item, por qualesquier otras prouisiones, y mandatos sumarios y sin processo, aunque sea poner alguna persona en prision, y sacarle della, reciba el escriuano seys dineros por la continuacion de la tal prouision y mandato.

Item por un acto de remission de usuras, y de otros crimines de contraçtos illicitos, cinco sueldos. Y si fuere extraordinaria, se pague lo que tachare el Reuerendo Official por su firma. Y si la quisiere la parte autentica, pague dos sueldos y medio mas.

Item, por un acto de abollicion, de remission de heridas, o de muerte, que haze la parte cinco sueldos. Y si fuere extraordinaria, se pague lo que tachare el Reuerendo Official por su firma. Y si la quisiere la parte autentica, pague dos sueldos y medio mas.

Item, por el salario del acto del Sacramento y homenage, y tener arrestos y firmanças de guardar aquellos, se pague al escriuano tres sueldos.

Item, del acto de paz y tregua se pague al escriuano tres sueldos, es à saber, un real de cada una de las partes que firmaren en su poder, pues firmen en un mismo acto. Y firmando en muchos, paguen los que no haurá firmado por cada firma, o partida un real cada uno Valenciano. Y si entruen otro escriuano, se le pague la meytad.

Item, por una subrogacion de marmessoria en forma comun diez sueldos, sacandose en publica forma, y no sacandose, recibala mitad. Y si fuere extraordinaria con relacion de algunas atencencias, paguese por el extraordinario trabajo del escriuiente, lo que mas pasare al Reuerendo Official, por su firma, y no sin ella.

Item, por la primera inhibitoria que el Reuerendo Official otorga contra algun juez en causas civiles, reciba el escriuano por la escriptura, continuacion, y elacion

cion, ocho sueldos: y por las demas, si las ordenare el escriuano, reciba lo mesmo: y si las ordena letrado, por la forma, continuacion, y relacion reciba tres sueldos. Y si las tales letras fuerẽ de larga y extraordinaria escritura, de mas de lo susodicho se pague al escriuano lo que mas tachare el Reuerendo Official. Y por cada una dellas se pague por el sello un sueldo mas.

Item, por la primera letra que prouee el Reuerendo Official en contencion criminal, o que por ella repite alguna persona de prima tonsura del juez secular con inserta del titulo clerical, ora sea simple tonsurado, ora cõ jugado, pague y reciba el escriuano quinze sueldos, por la forma, sello, continuacion, y relacion: y por las fianças, y testigos, e informaciones que en semejantes casos se suelen dar, y proceder demas de lo dicho, se le pague cinco sueldos. Y si fuere la prouança extraordinaria, reciba el escriuano lo que el Reuerendo Official tachare por su firma, y no sin ella: y la tassa del sello sea un sueldo.

Item, por las otras letras que se haran con prouision del dicho Reuerendo Official, por cada una de dichas letras reciba el dicho escriuano, y se le pague lo mesmo que se le ha de pagar en las causas ceuiles: y por cada una de las dichas letras se pague por el sello un sueldo m.º.

Item, por la cura hecha à algun clerigo, quando se assigna por curador de algun menor ecclesiastico para tener cura de recibir sus rêtas, firmar apocas, acceptar beneficios, y ad lites continuada y librada en forma au-

tentica à la parte, reciba el escriuano diez sueldos: y si no se librare, la meytad.

Item, por una licencia simple para casarse, se pague al escriuano por todo derecho de forma, y registro de las licencias que diere, un sueldo, y seys dineros por el sello. Y de las que se dieren por los officiales foraneos, no se de al escriuano de la corte cosa alguna: y al escriuano de dichos Vicarios por la forma y registro de dicha licencia, se le pague un sueldo.

Item, por las escripturas de processo, se pague por cada carta de forma mayor dos sueldos, y haya quinze pares de rengiones en cada hoja, y quinze syllabas en cada renglon: y por cada hoja de quarto de pliego se pague un sueldo, y haya en cada plana nueue pares de rengiones, y en cada renglon onze syllabas.

Item, por carta de testigos se pague al doble, es à saber, la mitad por el derecho de la corte, y la mitad por el derecho del notario receptor por la parte que los da, y la otra parte la meytad por su copia, si la tomare.

Item, por todas las respuestas se pague por carta doble como por la de los testigos, por la parte que las pidiera, y la mitad por la parte à quiẽ se piden por su copia, si la tomare.

Item, que por los actos que la parte ordenare, y escriuiere el notario en processo, pague el q̃ los ordena el doble, y la otra parte la mitad por su copia, si la querra.

Itẽ, que lo mesmo se pague, y en la forma sobredicha en los processos criminales que se hizieren en la corte ecclesiastica.

AR ANZEL:

Item, que los escriuanos de dichas cortes, y los que por ellos recibieren testigos, no puedan alargar la escriptura dellos, repitiendo los articulos, ni interrogatorios, sino que puesto el primer preambulo que comienza Testigos &c. segun el estilo ordinario haya solo dezir y cōtinuar despues el N. testigo dado y producido por parte. N. el qual juro à nuestro señor, &c. super primo, &c. dixo. Super secundo &c. dixo. & sic de singulis. Y sobre el interrogatorio general, diga ad generalia aixonon. &c. si ya el testigo no dixesse alguna cosa de parentesco, amistad, ó soborno, que en tal caso se deue continuar lo que el testigo respondiere sobre los interrogatorios generales.

Item, que de qualesquier processos, aētos, o escripturas que hizieren fee, ora sea en primera instancia, ora por appellacion, si escriuano dela causa sea obligado de recibirlos por auto que continue en processo de los autos quātos son, quātas las hojas del processo, y del principio, y fin de aquel: y no reciba por ellos, ni por custodia dellos salario alguno mas de lo que montare lo que escriuere en processo por la exhibiciō que la parte hiziere, y auto que sobre ello recibiere, ni pueda compeller a las partes à que tomen dello copia: pero si la quisiere las partes, ó por repeyir los originales, y que por tanto haviendo se de quedar copia collacionada con ellas, cō el processo corriente, en tal caso pague la parte que pidiera, o hubiera de dexar tal copia un folio por hoja de pliego mayor, y 5. ys dineros por hoja de quarto de pliego en los

quales haya de hauer escriptos los mesmos renglones y syllabas arriba dichas.

Item, que si por caso en las hojas de dichos processos no huuiesse cumplimiento de tantos renglones y syllabas respectiuamente, en tal caso se prouea por el Reuerendo Official, que se le suelte a la parte por pena de la mala continuacion, el tercio de lo que mōtare el tal processo.

Item, que si acaesciessse por letras subsidiarias recibiesse algunos testigos, y hazerse algunas escripturas, que el escriuano no pueda recibir, ni se le pague sino el derecho del receptor, que es la mitad de lo que recibiera si los testigos se recibieran, y los actos se hizieran en esta corte, como la otra parte se dara à la corte de la qual se prouee la commissiōn.

Itē, si algun litigante se da por miserable, y le da por tal el Reuerendo Official, el escriuano sea obligado de darle copia del processo, pagādole seys dineros por carta de forma mayor, y tres de forma pequeña, y ansi que se le pague solo el derecho del escreuir: y que se le de sin dilacion ni detencion alguna: y que pueda el escriuano cobrar lo demas de sus bienes, quando los tuuiere: y que no se le detenga la copia hecha la declaracion que es miserable, aunque el escriuano pretienda lo contrario, hasta que lo haya prouado.

Itē, que si acaesciere pleytear diuersas personas, que sean mas de uno de una parte, y alguno, o mas dellos se declare ser miserables, que los tales contribuyan en la copia como miserables. Y los demas que no lo fueren, paguen al escriuano el cumplimiento del salario del processo.

esso.

Item, que quando se haga algun processo entre partes, y la una dellas no toma copia del processo en todo, o en parte, y es condenada en costas, o en su parte, que el escriuano haya de cobrar de la parte condenada su parte del processo, y que no lo pueda pedir, ni se lo deua pagar la otra parte, ni por no ser pagado de la parte condenada, no pueda el escriuano dilatar de dar la sentencia y executoriales della à la otra parte.

Item, que los processos que se hizieren ciuiles, o criminales à instancia del Fisco, y fuere el acusado condenado en costas, sea el tal condenado obligado à pagar demas de su copia del processo, si la tomo, lo que hauià de pagar el procurador Fiscal por sus escripturas, testigos, y su parte del processo, aunque no haya tomado copia del, y que por ella se le haya cõunicado el processo original: deduzido empero por el salario del escriuiente, y otros trabajos seys dineros por hoja mayor, y tres dineros por hoja menor. Y si el condenado no tomo copia, no haya de pagar mas del derecho y salario del processo, deduzido lo susodicho: y siempre que quisiere copia, se le haya de dar, tomándole en cuenta lo que hauià pagado.

Item, que el escriuano haya de dar los processos y autos que recibira à la parte que los quisiere, autenticos, signados, y autorizados por signum mei, o por hoc est abstractum, seu copia huiusmodi. &c. como la parte lo quisiere: y que no puedan tomar mas salario de una manera que de otra. Y si por caso se le diere à la parte de

ARANZEL.

una manera, y los quisiere después signados de otra, en entregandose al escriuano la copia que dio original, sea obligado de signarlos y autenticarlos, como la parte eligiere, pagandole el salario del escriuiente por las horas que conuerna referuirse. y tres sueldos mas por el trabajo que terna del collacionar lo rescripto, y signar la escriptura: y no entregándole la copia, y quisiere la misma parte otra, ó mas copias, sea obligado el escriuano de darfelas autenticadas en una de dichas formas, como la parte eligiere, pagandole por cada copia un sueldo por carta mayor, y seys dineros por carta menor, atendido que la parte le pago la primera copia por rigor.

Item, que si acaesciere de haury de yr el escriuano fuera desta ciudad, se le paguen, y le hayan de pagar por cada dieta à el quinze sueldos, y à qualquier substituto si yo que por el saliere fuera de Valencia, onze sueldos, pues salga de la ciudad, y fuera de sus arrauales: y por cosas tocantes à la corte, y dependientes della, sea obligado de yr en persona à recibir los tales actos y testigos, o de dar otro en su lugar suficiente e idoneo à contento del Reuerendo Official, al qual se le paguen onze sueldos cada dia, y demas se le paguen los actos conforme à este Aranzel.

Item, se pague por letras testimoniales de legalidad dos sueldos y medio al escriuano, y seys dineros por el sello y ansi por todo derecho tres sueldos.

Item por commissiõn para recibir testigos, tres sueldos y si fuere extraordinaria, se pague al escriuano lo que el Reuerendo Official tachare.

Item, por commision de juezes contadores, diez y ocho dineros.

Item, por qualquier acto, o provision de deposito de mayor, o menor suma que sea, se pague al escriuano un sueldo: y que los dineros que se huieren de depositar, se depositen à nombre y en poder del escriuano de la corte, dando fianças suficientes: y por el salario de los depositos, y tener cuenta de lo que recibe y pagare, se le paguen, y se retenga à razon de dos dineros por libra, y que no pague ni gaste de dichos dineros depositados, si no por provision del Ordinario firmada de sumano. Y si se hizieren depositos que tengan respecto à dotes, ò restituciones, ò interes de partes, se haga el deposito à nombre del escriuano en la tabla de Valencia, y en las otras cathedrales en la sacrestia, ò donde mejor parezca à suelta del Reuerendo Official que por tiempo fuere.

Item, que de los testigos que se huieren de recibir fuera de la Corte, ò respuestas de algunas personas dentro de la ciudad, o arrauales della, reciba el escriuano que fuere à recibirlas, por su yda por cada uex diez y ocho dineros: y no pueda llevar mas, aunque acaezca recibir mas testigos en una mesma casa.

Item, por el calendario que el escriuano porna en la introduction de un processo en qualquiera escriptura, o libello, se le pague por la parte que le pusiere, doze dineros: y no pueda llevar cosa alguna por todos los de mas que pusiere en qualesquiera otras escripturas de dicho processo, y si se prosigue, se le tome en cuenta.

Item, por el processo y acto de dispensacion que se hiciere por uirtud de bullas Apostolicas en qualquiera Grado que sea simple, ó doble de consanguinidad, o afinidad, dando la forma à la parte, se pague al escriuano un ducado: y sino se le diere, se le pague la meytad. Y lo mismo se entienda por el processo que se haze en la dispensa para las personas que no son legitimos.

Item, por el acto y letras testimoniales y tràsumptos in forma uidimus autentica de instrumentos, ó otras escripturas autenticas, dando la forma autentica à la parte, se pague al escriuano por cartas, como se pagaria de copia de otros autos: y sino diere la forma, se le pague por el registro la meytad.

Tassa del Aduogado, y procuradores Fiscales.

PRimo, por el ordenar el aduogado Fiscal una escriptura de denunciacion, y no ordena otras escripturas, ni disputa la causa por parte del Fisco, se le paguen treze sueldos.

Item, quando el aduogado Fiscal ordenare escripturas, y disputare la causa, y se diere sentencia en ella, se le pague al aduogado segun su trabajo lo que tachare el Reuerendo Official por su firma, y no sin ella.

Item, por la parte y presentacion que hazen los procuradores Fiscales de la escriptura de denunciacion contra algun criminoso, y la parte otorgare, sometiendose à juyzio

a juyzio, pidiendo misericordia sin darse testigos, y se da sentencia, se pague à los procuradores fiscales quarenta sueldos: y si se remite sin composicion, ni dar sentēcia, se les pague diez sueldos.

Item, si se formare processo, y se diere sentencia contra el delincuente, reproduziendo testigos, siendo la causa sumaria, se pague por salario à los procuradores Fiscales cinco libras. Y si el processo durare por tiempo largo, y hauran tenido los procuradores Fiscales mucho trabajo en la prosecucion de aquel, se les pague por su derecho lo que el Reuerendo Official tachare por su firma, y no sin ella.

Item, por prender qualquier persona de dia, se les pague tres sueldos: y si fuere de noche, se les paguen seys.

Item, que lo mesmo se les pague quando con auxilio se los mada traer alguna persona delante el Reuerendo Official, que de dia se les pague tres sueldos, y de noche seys.

Item, por hazer firmar paz y tregua, y tomar los homenages, se les pague tres sueldos, un real de cada una de las partes: y si entreuiniere official Real, reciba solo un real de la persona eclesiastica.

Item, para secrestar una muger por traerla delante el Reuerendo Official, se les pague un real, y por el juramento otro real, y por llevarla al sacresto otro real, que por todo sea quatro sueldos y medio.

Item, por formar las informaciones contra el delincuente, sino excediere de tres testigos, se le paguen tres sueldos: y si fueren mas, se les paguen diez y ocho di-

Item, por el processo y acto de dispensacion que se hiere por uirtud de bullas Apostolicas en qualquiera grado que sea simple, ó doble de consanguinidad, o afinidad, dando la forma à la parte, se pague al escriuano un ducado: y sino se le diere, se le pague la meytad. Y lo mismo se entienda por el processo que se haze en la dispensa para las personas que no son legitimos.

Item, por el acto y letras testimoniales y trãsumptos in forma uidimus autentica de instrumentos, ó otras escripturas autenticas, dando la forma autentica à la parte, se pague al escriuano por cartas, como se pagaria de copia de otros autos: y sino diere la forma, se le pague por el registro la meytad.

Tassa del Aduogado, y procuradores Fiscales.

PRimo, por el ordenar el aduogado Fiscal una escriptura de denunciacion, y no ordena otras escripturas, ni disputa la causa por parte del Fisco, se le paguen treze sueldos.

Item, quando el aduogado Fiscal ordenare escripturas, y disputare la causa, y se diere sentencia en ella, se le pague al aduogado segun su trabajo lo que tachare el Reuerendo Official por su firma, y no sin ella.

Item, por la parte y presentacion que hazen los procuradores Fiscales de la escriptura de denunciacion cõtra algun criminoso, y la parte otorgare, sometiendo se à juyzio

a juyzio, pidiendo misericordia sin darse testigos, y se da sentencia, se pague à los procuradores fiscales quarenta sueldos: y si se remite sin composicion, ni dar sentēcia, se les pague diez sueldos.

Item, si se formare processo, y se diere sentencia contra el delinquente, reproduziendo testigos, siendo la causa sumaria, se pague por salario à los procuradores Fiscales cinco libras. Y si el processo durare por tiempo largo, y hauran tenido los procuradores Fiscales mucho trabajo en la prosecucion de aquel, se les pague por su derecho lo que el Reuerendo Official tachare por su firma, y no sin ella.

Item, por prender qualquier persona de dia, se les pague tres sueldos: y si fuere de noche, se les paguen seys.

Item, que lo mesmo se les pague quando con auxilio se los mada traer alguna persona delante el Reuerendo Official, que de dia se les pague tres sueldos, y de noche seys.

Item, por hazer firmar paz y tregua, y tomar los homenages, se les pague tres sueldos, un real de cada una de las partes: y si entreuiniere official Real, reciba solo un real de la persona ecclesiastica.

Item, para sacrestar una muger por traerla delante el Reuerendo Official, se les pague un real, y por el juramento otro real, y por llevarla al sacresto otro real, que por todo sea quatro sueldos y medio.

Item, por formar las informaciones contra el delinquente, sino excediere de tres testigos, se le paguen tres sueldos: y si fueren mas, se les paguen diez y ocho di-

meros de cada testigo.

Item, por la asistencia que hazen quando alguno esta puesto à penitencia, les pague el delinquente diez sueldos, y por el cirio que le dan para offrescer, cinco sueldos.

Item, quando alguno esta preso en las carceles reales por las instancias que hazen los Fiscales, quando se firma de derecho por el preso, tres sueldos.

Item de presentar una letra al illustre Virrey, Regente, y a los del consejo, presentandola y asistiẽdo los procuradores Fiscales, se les paguen quinze sueldos.

Item, quando los procuradores Fiscales yran fuera Valencia, à instancia de parte, se les pague por cada dia quinze sueldos: y sino excede una legua, se les pague la mitad: y si fuere por la Corte, se le pague por dieta diez sueldos.

Tassa de los Nuncios.

Primo, por una intima y hazer relacion della, seys dimeros.

Item, por intimar un monitorio à alguna persona, y relacion, seys dimeros.

Item, por hazer una empara y hazer relacion della, diez dimeros.

Item, por una citacion y relacion dentro Valencia, quatro dimeros. y fuera por los arrauales, un sueldo: y si fuere una legua, tres sueldos y medio: y si mas, se le pague por dieta à razon de siete sueldos.

Item,

ARANZEL.

Item, quando el nuncio yra por mandamiento del Reuerendo Official à traerle alguna muger para sacrestar la, y llevarla al sacresto un real.

Item, por llevar presa una persona, aunque sea por auxilio de dia se le pague diez y ocho dimeros, y de noche tres sueldos.

Item, por presentar una letra al illustre Virrey, Governador, y otros Officiales, cinco sueldos.

Item, de la asistencia que hazen à los que estan à penitencia, y cumplir aquella, cinco sueldos.

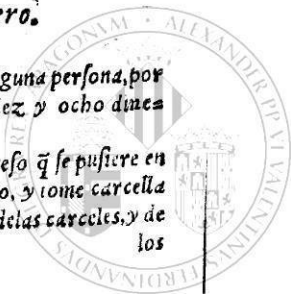
Item, quando se hazen processos contra algunos delinquentes, à instãcia de los procuradores Fiscales, y los nuncios citan testigos, y hazen otras diligencias, y el delincente es condenado, se les pague lo que el Reuerendo Official tachare: y si fuere absuelto, no se le pague nada.

Item, si acaesciere yr fuera desta ciudad por prouision del Reuerendo Official, se les pague por cada dieta diez sueldos.

Tassa del Carcelero.

Primo, si se le mandare prender alguna persona, por llevarle à la carcel se le pague diez y ocho dimeros.

Item, por la entrada de qualquier preso q̄ se pusiere en la carcel, se pague dos sueldos y medio, y tome carcella de los que estuuieren presos dētro de las carceles, y de los

ARANCEL.

Los que estuuieren presos dentro de la casa del Reueren-
dissimo Arçobispo, y no por casas de la ciudad, pues no
estuuieren à cargo del carcelero.

Item, que en los casos que hiziere officio de nuncio,
se le pague lo mesmo que à un nuncio.

Item, que à las personas que se pusieren presas en la
carcel, no las dexen hablar à persona alguna, hasta que
hayan tomado sus dichos y confesiones, si no le fuere
mandado lo contrario.

Item, que el carcelero no dexen entrar en la carcel don-
de estan los presos, muger alguna sin licencia del Reue-
rendo Oficial.

Item, que el carcelero no dexen entrar en la carcel per-
sona alguna con armas.

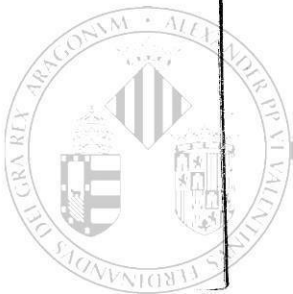
Item, que el carcelero no dexen salir ninguna persona
de la carcel sin expresso mandamiento y licencia del Re-
uerendo Oficial.

Item, que de las personas que se declararen ser misera-
bles, no se tome el carcellaje alguno.

Que omnia præcedenti catalogo comprehensa, a-
cta fuerūt, sancita, & publicata in prædicta Pro-
uinciali Synodo in congregatione habita nona die men-
sis Februarij, anno domini millesimo quingentesimo sex-
gesimo sexto.

FINIS.

VENERA-
bili Fratri Fer-
dinando Patriar-
chæ Antiocheno, Archie-
piscopo Valen.

PIVS PAPA V.

Venerabilis frater, salutē & Apo-
stolicā benedictionē. Prouincia
le Concilium Valētinum super-
ioribus annis celebratū, quod
correctioni nostræ subijciens, misit ad nos
bonæ memoriæ proximus prædecessor tuus,
vidimus, & à venerabilibus fratribus nostris,
quos ad interpretationem sacri Tridentini
Concilij assumpsimus in consilium, quo ad
eius in præsentia fieri potuit, emendandū cu-
rauimus. Quæ autem in eo corrigenda, de ip-
sorum

solam etiam venerabilium fratrum etc. etiam,
nunc visa sunt, ea hic infra scribi iussimus.
Porro fraternitatis tuę, tuorumq; Coepisco-
porum officium erit, illa diligenter animaduer-
tere, & vt ad ea ipsa Concilium istud omni-
no accommodetur, & conformetur sedulo cu-
rare. In ijs verò etiam, quę deinceps istic Deo
approbante, Prouincialia concilia habebun-
tur, earundem infra scriptarum correctionum
nostrarum semper meminisse, ita vt ab illarum
ratione atque sententia nullo vnquam tempo-
re discessisse videamini.

Sessione. i. in proœmio. Ibi, hæc sancta pro-
uincialis Valentina Synodus, &c. Hæc verba
sancta Synodus non cõueniunt Synodo pro-
uinciali, sed vniuersali. In prouinciali autem
verba sic concipi debent. N. Archiepisc. &c.
de consilio & assensu RR. DD. Coepisco-
porum nostrorum in Prouinciali Synodo sta-
tuimus. &c. Ideo verba illa sancta Synodus
tollantur, & hic, & in omnibus alijs locis hu-
ius Concilij, vbi, posita sunt. Ibi, profiteretur, &c.
deffert. &c. Debuerat hæc professio fidei fie-
ri iuxta formam præscriptam in literis Pij. 4.
quarum exemplum nunc mittitur, vt ea deinceps
sic præcisse præstetur.

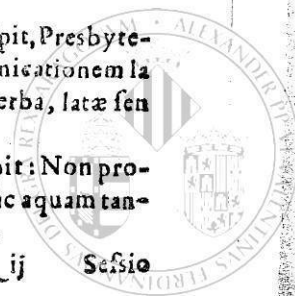
Sessio. 1. cap. 2. quod incipit, Regula
extra sua Monasteria. Ibi, aut ad simplex be-
neficium. Dicatur, aut ad aliquod benefi-
cium.

Sessio. 2. cap. 3. quod incipit, Baptismus sa-
cramentorum. Ibi, Ex pacto in eius collatio-
ne. &c. Dispicuere illa verba, ex pacto, quod
spontè datum, seu oblatum permittant, & ho-
mines ad dandum inuitent.

Sessio. 2. cap. 8. quod incipit. Quoniam
Machometanorum. Ibi, etiam ægrotis graui-
ter laborantibus. Videbatur iniungenda po-
tius pœna, & quidem maioris summæ, Me-
dicis, qui prima vice ab ægrotis vocati, eos
non admonerent, vt parochum ad se accersi-
ri iubeant. Vel postquam admonuissent, se-
cunda vice accedentes, etsi ægrotos non pa-
ruisse viderint, ad eos nihilominus postea re-
uerterentur.

Sessio. 2. capit. 18. quod incipit, Presbyte-
ris omnibus. Ibi, in excommunicationem la-
tæ sententiæ. Dispicuere illa verba, latæ sen-
tentiæ.

Sessio. 2. cap. 22. quod incipit: Non pro-
bat sancta synodus. Ibi, posthac aquam tan-
tùm. Dispicuit hæc innouatio.

Sessio. 2. cap. 25. quod incipit: Quia s^u ma-
trimonia, quæ inuictis parentibus. Tollatur
omnino hoc decretum.

Sessio. 2. cap. 28. quod incipit: Iubet fan-
cta Synodus ne parochus. Licet optandū sit,
vt qui contrahūt matrimonia, hæc omnia sci-
rent; non potest tamen propterea libertas ma-
trimonij impediri. Ideo deleatur totum hoc
decretum, & curent Ordinarij, vt qui ignari
sunt, doceantur.

Sessio. 3. cap. 4. quod incipit: Quonia Epi-
scopi, qui titulares vocantur. Ibi: nisi notus
fuerit, &c. Addatur, vel missus à sede Apo-
lica. Ibid. in regnis Hispaniæ, aut insulis illi
adiacētibus progenitus. Tollatur verbū pro-
genitus.

Sessio. 3. cap. 5. quod incipit: Eorum vitæ
meritum. Ibi: Qui non parauerit, &c. vsque
ad vers. Presbyteros autē. Tollatur tota hæc
clausula, quæ pœnam & multam irrogat, &
permittatur hæc res in terminis iuris canoni-
ci, & concilij Tridentini.

Sessio. 4. cap. 2. quod incipit: Quoties pa-
rochialis ecclesia. Ibi, vt per edictum publi-
cum, qui ad eam parochialem, &c. Declare-
tur vt per hæc verba non censeatur ablata ijs,
quibus

quibus à concilio Tridentino, Sessio. 24.
capit. 18. data est facultas nominandi exami-
natoribus alios, quos idoneos aptosque no-
uerint, ita vt ordo & forma in dicto capit.
18. præscripta seruetur ad vnguem. Ibid.
Quindecim, vel pauciorum dierû. &c. Vi-
sum est tempus nimis breue, vt quod mini-
mè auferre possit facultatem nominandi, &
post illud tempus ijs, quibus ex dicto cap. 18.
competit. Ibid. Poterit tunc Ordinarius pro
suo arbitrio Ecclesiæ, vt magis expedire vi-
derit, providere. Deleantur hæc omnia ver-
ba, & dicatur. Poterit tunc is, ad quem colla-
tio pertinet, alicui præuio priuato examine,
providere.

Sessio. 4. cap. 3. quod incipit. Cùm ij, qui
morum grauitate. Ibi, In aliqua studiorum
Vniuersitate, quæ nulla hæresis suspitione
tunc laboraret, arduo præcedente examine,
iuxta Vniuersitatis illius statuta. Deleantur
hæc omnia verba, quia non sunt in decreto
concilij Tridentini Sessio. 24. cap. 12. Ibid.
Capitulis verò non liceat aliter, quàm iuxta
huius statuti formam aliquem ad alicuius Ar-
chidiaconatus possessionem admittere. De-
leantur hæc omnia verba.

Sessio. 4. cap. 4. quod incipit. Horta. & i
erofancta Tridentina Synodus. Hoc totum
decretum pro non facto editòue habeatur,
sed decretum concilij Tridentini in hac ma-
teria editum feruetur prout iacet.

Sessio. 4. cap. 8. quod incipit. Quoniam tē-
pla, quæ diuino. Ibi, vltra dies nouē. Et ibid.
intra quos, &c. Seruetur in hoc ius cōmune.

Sessio. 4. cap. 12. quod incipit, Statuit san-
cta Synodus ne è monasterijs. Ibi, Illud etiam
prohibet, ne regulares extra monasteria ad se-
peliendos defunctos crucē deferendo in pro-
cessione progrediantur. Tollatur tota hæc
clausula, & feruetur consuetudo locorum.

Sessio. 4. ca. 16. quod incipit. Cùm aliquā-
do accidat. Totum hoc decretum tollatur.

Sessio. 4. cap. 18. quod incipit. Quemadmo-
dum æquum est. Totum hoc decretum repre-
henditur, quia ab ijs factum, qui faciendi po-
testatem non habuerunt, & referuatarij satis
iuri cogi poterunt ad ea subeunda onera, ad
quæ litteræ referuationum eos obligant.

Sessio. 4. cap. 20. quod incipit. Quoniam
experimento aliquando. Ibi, Si quando con-
stitit iudices delegatos cuiuscunque digni-
tatis, seu præminentia, &c. Auctores huius
decreti,

decreta nimium sibi arrogarunt. Ideo deca-
tur totum, cum satis etiam iure cōmuni pro-
uisum sit.

Sessio. 4. cap. 22. quod incipit. Antequam
professionem. Ibi, Dos eodem concilio. &c.
& ibi, Dotem ipsam receperit, &c. Deleantur
dictiones dos, & dotem; & dicatur bona. Dat.
Romæ apud. S. Petrū sub annulo piscatoris,
die iij. Nouembris M. D. Lxvij. Pontifi-
catus nostri anno secundo. Cæ. Glorierius.

